

PLOUTOS: Samverkan för att tredjelandsmedborgare ska uppnå finansiell självständighet genom verktyg i finansiell kompetens och entreprenöriella träningsläger

Projekt-ID: 101 038 463

Arbetspaket 2: Förberedande aktiviteter, affärsspråk och finansiell läskunnighet läroplan

Förväntad resultat 2.6: Läroplan för finansiell läskunnighet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Introduktion

Modul 1 - Vad är finansiell kompetens?

Modul 2 - Hantering av personlig ekonomi

Modul 3 - Finansiella tjänster

Modul 4 - Sparande

Modul 5 - Investeringar

Modul 6 - Lån

Modul 7 - Inkomstgenererande aktiviteter: Urval, planering och förvaltning

Modul 8 - Hur man skapar affärsplan

Modul 9 - Hur man begär ett mikrolån och fonder

Modul 10 - Hur man öppnar bankkonto

Modul 11 - (Online) Finansiellt

bedrägeri

Modul 12 - Skatter och försäkringar

BILAGA 1

BILAGA 2

BILAGA 3

PLOUTOS

Kurstitel	Läroplan för finansiell läskunnighet
språk	SV
Veckor	12
Timmar per vecka	4
Deltagare	Minst 30 TCN: per partnerland
Kursbeskrivning	
<p>Inom ramen för Europas ansträngningar att integrera TCN:s i det ekonomiska livet i sina värdländer, syftar denna kurs till att förbättra TCN:s kunskaper om värdlandets språk inom området ekonomi och finans. Kursen vänder sig till TCN: er som har varit bosatta i värdlandet i minst 3 år och har kunskaper på B1-B2 nivå i värdlandets språk. Eftersom denna kurs är direkt relaterad till affärsspråkkursen som har implementerats, syftar den till att förbereda TCN för deras potentiella integration i näringslivet i deras värdland, vilket ger dem tillgång till ett brett utbud av texter som skulle göra det möjligt för dem att förstå djupare termer om finansiell kunskap.</p> <p>Dessutom kommer det att erbjuda vägledning och verktyg för TCO:arna om hur man sparar pengar, gör investeringar, öppnar ett bankkonto, ansöker om lån, sätter ett företagslån, skyddas av bedrägerier mm.</p> <p>TCN, särskilt arbetskraftsinvandrare, rapporterar hög medvetenhet om bankprodukter som inlåning, lån och kreditkort, men färre är medvetna om investeringsprodukter och mikrolån. De svåraste produkterna för denna grupp att förstå är kredit-, investeringsprodukter och inlånings-/sparprodukter. Dessutom har TCN: er svårt att bedöma sin egen nivå av finansiell kompetens. Med tanke på språkbarriären är den vanligaste källan till ekonomisk kunskap för arbetskraftsinvandrare vänner och familj, samt Internet.</p> <p>Därför kommer utvecklingen av en kombinerad läroplan för finansiell läskunnighet med inslag av entreprenörskap och finansiering för TCN:s att vara ett av de viktigaste projektresultaten och dess kurser kommer att bli det nödvändiga steget mot deras fullständiga integration i värdlandets ekonomiska liv.</p>	

PLOUTOS

Lärandemål

Läroplanen för finansiell läskunnighet kommer att syfta till att:

- utveckla de nödvändiga färdigheterna och kompetenserna hos TCN: er så att de bättre kan förstå de olika finansiella koncepten.
- göra dem i stånd att känna igen finansiella risker och möjligheter, och så småningom ta lämpliga ekonomiska beslut
- stärka deras förtroende för finansiella frågor
- öka deras deltagande i det moderna samhället och medborgarlivet

Vecka	Ämne
1	Vad är finansiell kompetens? Personlig ekonomihantering
2	Finansiella tjänster Sparande
3	Investeringar Lån
4	Inkomstgenererande aktiviteter: Urval, planering och förvaltning Hur man skapar affärsplan
5	Hur man ansöker om ett mikrolån och finansiering Hur man öppnar ett bankkonto
6	(Online) Finansiellt bedrägeri Skatter och försäkringar
7	Sammanfattning / Feedback avslutningsfest

Modul 1 – Vad är finansiell kompetens	
Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Att bekanta sig med definitionen av finansiell kompetens.• Att förbättra människors färdigheter och ekonomiska hälsa för att stärka deras förmåga och stödja deras ekonomiska utveckling.• För att lära sig verktyg anpassade till sammanhanget kommer att användas för att genomföra sessionen, lätt tillämpliga på vardagen och som kan integreras i redan befintliga program.
Lärandemål	<ul style="list-style-type: none">• Upprätta sparmål och skapa en sparplan för att nå dem.• Skapa en enkel budget och tillämpa den.• Förstå vikten av ekonomisk planering.• Lista några omständigheter under vilka människor vill eller behöver låna pengar.• Beskriv olika typer av lån och definiera grundläggande termer förknippade med att låna pengar/lån
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<ul style="list-style-type: none">✓ Introduktion till teorin✓ Övningar/aktiviteter i klassen: Aktivitet 1 Instruktören ber eleverna att skapa sin budget enligt mallen Aktivitet 2 Instruktören ber eleverna att fylla i luckorna i övningens innehåll
Varaktighet	2 timmar

PLOUTOS

Finansiell utbildning är en process genom vilken människor förbättrar sina kunskaper om finansiella produkter, koncept och risker. Genom opartisk information, utbildning och rådgivning utvecklar de färdigheter och förtroende för sina egna medel för att bli mer medvetna om ekonomiska möjligheter och risker, att göra välgrundade val, att veta vart de ska vända sig för att få hjälp och att vidta andra effektiva åtgärder för att förbättra deras ekonomiska välbefinnande.

Om du har ägnat någon tid åt att leta efter nyheter om finansiell utbildning, har du förmodligen stött på termen finansiell kunskap. Målet bakom undervisning i finansiell läskunnighet är att hjälpa människor att utveckla en starkare förståelse för grundläggande ekonomiska begrepp – på så sätt kan de hantera sina pengar bättre.

Grundläggande ekonomi är i själva verket en avgörande del av aktivt medborgarskap, eftersom ekonomi i sig är en grundläggande tjänst både för medborgare och konsumenter: de som inte har tillgång till den förblir utestängda. Finansiering kan faktiskt bli en multiplikator av utanförskap, snarare än inkludering, där det förstås som synonymt med en ren vinst från besparingar.

Det är ett stort mål, särskilt med tanke på hur människor hanterar pengar: "anta att du sätter 100 sek på ett sparkonto som får 10 % ränta varje år. Hur mycket har du efter fem år?" Det var en fråga som ställdes i ett flervalsfrågor (som slutförts av 150 000 personer i 144 länder) av Standard & Poor's, ett kreditvärderingsinstitut. Svaren som erbjöds var "mindre än sek150", "exakt sek150" och "mer än sek150". Avsikten var att testa om respondenterna förstod sammansatt ränta, utöver grundläggande matematik. Inte så många gjorde det: bara en tredjedel av dem svarade korrekt på tre av fem liknande flervalsfrågor. Med dessa siffror är det ingen överraskning att ledare inom näringsliv, utbildning och regeringar vill hjälpa till att sprida fördelarna med större finansiell kunskap till så många människor som möjligt.

I slutändan är finansiell läskunnighet innehav av färdigheter som gör att människor kan fatta smarta beslut med sina pengar, vilket innebär att regelbundet göra rätt saker med pengar som leder till rätt ekonomiska resultat. När folk väl har den här kunskapsuppsättningen kan de förstå de stora ekonomiska frågorna de måste möta nödsituationer, skulder, investeringar, etcetera men framför allt vet folk med finansiell kunskap hur de ska gå runt en budget.

Baserat på statistiken som vi redan har övervägt, är det rimligt att gissa att många människor inte vet hur de ska hantera sina pengar. Och även om det inte finns något säkert sätt att mäta hur många människor som är ekonomiskt kunniga, skulle bristen på vissa färdigheter bekräfta den gissningen. Så budgetering kan vara en annan färdighet för att mäta finansiell kompetens.

Det finns ett sätt att hjälpa människor att bestämma sig för om de ska inkludera sig själva bland de ekonomiskt kunniga:

Svara ärligt på dessa få frågor.

1. Vet du hur man skapar en månadsbudget som inkluderar alla dina grundläggande utgifter, dina räkningar, eventuella skulder och dina sjunkande medel för framtida inköp?
2. Är du skuldfri för närvarande? Eller tar du aktiva åtgärder för att minska dina skulder?
3. Vet du om hur mycket pengar du spenderar för att täcka levnadskostnader under en period på tre till sex månader?
4. Har du en nödfond på plats som gör att du kan ta dig igenom en plötslig stor livshändelse som en uppsägning eller ett totalt fordon utan att behöva låna pengar?
5. Har du en förståelse för hur sammansatt ränta tillåter investerade pengar att växa över tid?
6. Vet du vilka olika typer av försäkringar som behövs för att skydda din ekonomi och dina investeringar?
7. Förstår du skillnaden mellan en investering och försäkring?

Finansiell läskunnighet kan göra människor till sparare som är villiga att spara för sina mål att få sinnesfrid, både idag och i framtiden.

PLOUTOS

De främsta anledningarna till att folk sparar är:

Daglig användning: Sparpengar används för mat, hyra/räkningar, kläder, föremål för dem själva och deras familjemedlemmar

Nöd- eller sjunkande fond: Besparingar används för nödsituationer eller kriser, såsom hälsoproblem, förlust av jobb eller inkomst eller stora oväntade utgifter

Framtida mål: Besparingar används för framtida mål som att köpa ett hus, betala för skolan, bröllop, köpa mark, starta ett företag.

En krisfond är ett exempel på ett ekonomiskt mål. Vad är ett ekonomiskt mål? Det är vilken plan som helst som rör pengar. Det finns kortsiktiga finansiella mål (som att spara 1 000 sek) eller långsiktiga finansiella mål (som att investera för pensionering). Man bör sätta upp mål för alla områden i livet, men att ha specifika ekonomiska mål hjälper människor att placera pengar där målet är.

Budgetering är ett viktigt steg för att nå personliga och familjeekonomiska mål. Låt oss se några viktiga definitioner att veta mer om det.

En budget består av två delar: Inkomst, vilket betyder pengarna som kommer in och Utgifter som är de saker vi behöver, eller vill spendera pengar på, eller pengar som går ut.

En bra budget är när den totala inkomsten är MER än de totala utgifterna. Detta kallas överskott.

Om dina utgifter är MER än dina inkomster så har du ett "underskott". Du måste justera om din utgifter. Om du har mer pengar in än ut, kan du spara en del av de överblivna pengarna för framtiden.

De viktigaste reglerna för budgetering är:

Spendera mindre än du tjänar!

Sätt undan lite pengar varje vecka (om du kan).

Låt oss nu följa nästa steg för att skapa din egen tidslinje!

1. med ett pappersark/blädderblocksark och en markör
2. besluta om ett sparmål, till exempel ha sparat sek X belopp i slutet av året.
ha en skylt med sek på ena änden av papperet och sek X belopp i den andra änden av papperet
4. Skapa kontrollpunkter på papperet för när de når 25 %, 50 % och 70 % av sitt sparmål
5. För varje kontrollpunkt, notera vad de måste göra för att uppnå sitt kontrollpunktsmål
6. när de gör denna aktivitet hemma med barn kan barnen rita eller diskutera verbalt i stället för att skriva.
7. Syftet med tidslinjen är att rita en linje som illustrerar hur mycket som sparats varje gång en kontrollpunkt uppnås. Detta hjälper dig att visualisera hur pengarna växer och när sparmålet och det övergripande sparmålet nås.

Skapa en budget

Steg 1: Identifiera din familjs månadsinkomst. Detta är de totala pengarna som kommer in i din hushållsinkomst per månad. Kategorisera de olika inkomstkategorierna och skriv bredvid dem hur mycket inkomst de tillför ditt familjehushåll per månad. Skriv ner detta i kolumn 1.

Steg 2: Kategorisera dina utgifter (pengar som går ut som du använder för att spendera på föremål/resurser mm.) – påminn deltagarna om behov vs vill ha diskussioner om session 3. Gruppera dina utgifter, till exempel mat inklusive förskole luncher, matinköp; personliga saker inklusive kläder, hårklippningar mm.

PLUTOS

Om din familj planerar att spara varje månad, se till att inkludera en extra kategori under utgifter för pengar du vill spara. Skriv ner dessa i kolumn 2.

Steg 3: Bestäm dina utgifter. Bestäm hur mycket pengar du ska spendera för varje utgiftskategori per månad. Skriv ner dessa i kolumn 3.

Steg 4: Underskott eller överskott. Skriv ner dina inkomster och utgifter i kolumn 4 och ta reda på om ett över- eller underskott uppstår. Du kan göra det genom att följa den enkla beräkningen av Totala inkomster – Totala kostnader = Totalt utfall (antingen underskott eller överskott).

- Om det totala utfallet är ett "negativt" tal kallas det för ett "underskott", dvs då har du för lite pengar i ditt hushålls totala inkomst.
- Om ditt totala utfall är ett "positivt" tal kallas det för "överskott", dvs du har extra pengar i din hushållsinkomst, pengar du kan spara eller spendera.

Låt oss öva några övningar: komplettera meningen med rätt ord. (Kursivt rätt svar)

Att spara pengar är viktigt eftersom om du har en nödsituation kan du använda dina sparade pengar och därför lida mindre.

Människor som sparar för vardagsbruk sparar till...

- a) Att köpa ett hus
- b) En oväntad jobbförlust
- c) *Köper mat*
- d) Starta ett företag

För att visualisera dina sparmål kan du skapa en tidslinje och sätta konkreta sparmål. Vilken är en viktig regel för budgetering?

- a) *Spendera mindre än du tjänar*
- b) Spendera mer än du tjänar
- c) Lägg alla pengar du har åt sidan

Om ditt totala resultat är "negativt", betyder det att...

- a) Du har pengar att spendera eller spara
- b) Du har extra pengar i din hushållsinkomst
- c) *Du har för lite pengar i ditt hushålls totala inkomst*

Låna pengar

Vad är skuld? Enkelt uttryckt är skuld skyldig alla pengar till någon av någon anledning. Men hur är det rent juridiskt? Skuld är en ekonomisk skuld eller förpliktelse som en person, gäldenären, är skyldig en annan, borgenären. Med andra ord, skuld är när någon lånar pengar (en gäldenär) och är ansvarig för att betala tillbaka personen eller företag som lånade dem pengarna (borgenären eller långgivaren).

PLOUTOS

Bruket att låna eller låna ut pengar ses på olika sätt i kulturer. Uppfattningarna varierar och kan vara positiva eller negativa. Att låna från välrenommerade, trovärdiga och transparenta källor är viktigt för en positiv låneupplevelse. Att låna pengar kan vara en positiv upplevelse eftersom det kan hjälpa dig att: starta eller utöka ett företag; svara på en nödsituation i din familj; och förbättra dina levnadsvillkor snarare förr än senare. När ett lån hjälper dig på dessa sätt är det oftast ett bra lån. Men att ta ett lån medför alltid risken att inte kunna betala tillbaka. Så när lånet slutar med att kosta dig pengar, eller tvingar dig att fallera eller gå djupare in i skulder, eller riskerar att hamna i en farlig situation är det ett dåligt lån.

Det finns formella sätt att låna pengar:

- Kommersiella banker
- Mikrofinansinstitutioner (MFI)
- Spar- och kreditkooperativ
- Registrerade kooperativ

Och informella sådana:

- Lånehajar
- Pantbanker
- Vänner, släktingar, grannar, kollegor
- Gemenskapsstyrda spar- och utlåningsgrupper
- Penninglångivare (vanligtvis icke-reglerade/oförsäkrade)

	Kostnader/faror	Fördelar
Formella långgivare/nätverk	Högre räntor Svårt att komma åt Sociala hinder	Mer trovärdig Registrerade och tydliga rutiner Pålitlig Transparent
Informella långgivare/nätverk	Utan tydliga regler/procedurer Ej reglerat Oförsäkrade penninglångivare Högre risk för konflikter	Mindre sociala hinder (kvinnor kan också komma åt) Bekant/gruppstöd för att lättare få tillgång till pengar

PLOUTOS

Självbestämmander
äntor/försäkringsst
eg

Lätt att komma in
på djupet

Är lånen bra eller dåliga? Låt oss diskutera det

Situation 1

John har ansökt om ett lån på den lokala banken för att betala för sina två barns privata skolavgifter. Det hoppas han på betala tillbaka det varje månad från hans och hans frus lön.

Situation 2

Jena lånade sek10 av sin släkting för ett kylskåp för hennes snacksställ för att lagra fler föremål, särskilt kalla drycker, och hon tjänar nu sek2 mer varje månad. Det mesta av den inkomsten går åt till att betala tillbaka lånet, men om ett år, när hon har betalat klart lånet, har hon fortfarande kylskåpet och lite sparande.

Situation 3

Miguel lånade sek50 från en lokal lånehaj för att köpa en begagnad cykel till sin dotter. Men när han betalade lånet hade cykeln inte fungerat.

Situation 4

Alina och hennes man har fått ett lån på sek3000 för att bygga ytterligare rum i sitt hem för sin växande familj. Deras hus är säkerheten för lånet och Alinas mamma som har en välskött lokal restaurang står som garant.

Vad lär vi oss av dessa situationer?

1. Att låna pengar är varken i sig bra eller dåligt – det finns fördelar (risker (negativa) med att låna pengar, precis som allt annat.
2. Det beror på varför och hur man lånar och om de gör smarta val om var de lånar ifrån, hur mycket de har råd att låna och hur och när de kan betala tillbaka.
3. När det kommer till att låna pengar är att vara välinformerad den bästa försvarslinjen.
4. Räntorna kommer vanligtvis att variera beroende på lånetyp (till exempel billån vs bolån).
5. Varje typ av lån kommer också att bero på deras personliga risknivå, detta definieras av olika kriterier som ens inkomst, ålder, status (singel, partnerskap, familj), förmåga att betala tillbaka lånet, tillgångar, yrkesstatus etcetera

PLOUTOS

Innan du letar efter ett lån, fråga dig själv...

- Vilka är de mest omedelbara behoven hos din familj?
- Vilket är det lägsta beloppet du har råd med (väsentliga utgifter)?
- Vad är din nuvarande arbetssituation? Om du har blivit uppsagd, tror du att du snart kommer tillbaka till jobbet? Om du fortfarande har ditt jobb, är det i fara?
- Hur mycket pengar har du på din sparbox/sparkonton?
- Vilka är din familjs totala månatliga utgifter?
- Var kan du skära ned som familj och ändå säkerställa ett anständigt liv för din familj att ta sig igenom nödsituationen?
- Hur många månader räcker dina pengar? (totalt sparande dividerat med lägsta månatliga utgifter = totalt antal månader)

Aktiviteter/övningar i klassen

Aktivitet 1

Skapa en budget.

INKOMST	BEKOSTNAD
TOTAL INKOMST:	TOTALA KOSTNADER:

Aktivitet 2

1. Min syster fick hemska problem förra året. Hon behövde låna pengar till sin dotters bröllop och dumt nog lånade hon det från en _____ [svar: lånehaj] som debiterade henne mycket höga räntor. Hon var inte medveten om att lånehajar tog ut höga räntor.

PLOUTOS

2. Jag har ansökt framgångsrikt om ett lån från banken och måste åka dit imorgon för att skriva under pappren. Min mamma, som driver ett framgångsrikt kafé har vänligt tackat ja till att vara den [svar: borgensman] och så kommer hon att medunderteckna.
3. Vi satte ... 50Euro på ett sparkonto för vår son när han föddes. Igår fyllde han 6 år och vi visade honom det senaste saldot som nu är högre än tidigare. Han ville veta varför mängden hade ökat under åren och vi sa till honom att det berodde på _____ [svar: intresse].
4. En av mina kollegor i skolan försöker hindra banken från att återta hennes hus efter henne _____ [svar: utebliven] på bolånebetalningar.
5. Förra året en ny _____ [svar: Mikrofinansinstitut] öppnade i vår by och vi gick med. Vi har ett grundläggande sparkonto där eftersom det bara är så bekvämt.
6. Min man driver en matbil. Förra året när han ansökte om ett lån för att utöka sin verksamhet var han tvungen att erbjuda lastbilen till banken som _____ [svar: säkerhet].
7. När jag var ung blev jag skuldsatt för att jag gjorde för många inköp på [svar: kredit]. Jag tappade koll på hur mycket jag var skyldig och min ekonomi hamnade i kaos.

Föreslog Utvärdering Frågeformulär	BILAGA 1
Referenser	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 2 – Privatekonomistyrning	
Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Eleverna kommer att förstå vad som är personlig ekonomi• Eleverna får lära sig att hantera sin privatekonomi• Studenterna kommer att lära sig om kärnområdena för personlig ekonomihantering• Eleverna kommer att förstå hur viktigt det är att ha kontroll över personliga finansiera
Lärandemål	Efter genomgången av denna modul kommer studenterna att kunna: <ul style="list-style-type: none">• vet vad som är privatekonomi• vara bekant med dess förvaltning• sätta upp personliga ekonomiska mål• kategorisera sina utgifter efter deras inkomst• använda appar för personlig ekonomihantering
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<ol style="list-style-type: none">1) Introduktion till Hantering av personlig ekonomi2) Utforskabloggar om ekonomistyrning och appar3) Träning/aktivitet i klassen:<ul style="list-style-type: none">✓ Instruktionen presenterar relevanta appar om personlig ekonomihantering och ger sina länkar till eleverna.✓ Studenter som arbetar ensamma ombeds fylla i sina utgifter i appen och arbeta med sin spårning.✓ Klass diskuterar om deras utgifter är lägre än deras inkomst och vilka kategorier som kan minimeras. <p>Material/verktyg som behövs:</p> <ul style="list-style-type: none">• PC• Projektor• Internetanslutning

PLOUTOS

Varaktighet

2 timmar

Termen "personlig ekonomisk förvaltning" hänvisar till de sätt som en individ hanterar sin privatekonomi under hela sitt liv för att få ut det mesta av sina tillgångar i det dagliga livet och planering för sin framtid.

Vad är privatekonomi?

Enligt definitionen som ges av Investopedia, "Personlig ekonomi förklarar alla ekonomiska beslut och handlingar som redovisas av en individ eller hushåll som omfattar budgetering, bank, försäkring, bolåneplanering, investeringar, skatt, besparingar, fastighetsplanering och pensionsplanering."

Vad inkluderar en privatekonomistyrning?

Därför innehåller hanteringen av privatekonomi alla funktioner och aspekter på hur du hanterar din inkomst, skuld och besparingar inklusive olika strategier:

- **Hantera din inkomst.** Du kan hantera din inkomst genom att spendera mindre än du tjänar. Om du är finansiell kan du sätta upp mål för att spara och investera dina pengar.
- **Hantera din skuld.** Nyckeln är att undvika skulder. Om du har någon skuld, försök att eliminera den så mycket som möjligt. Sluta till exempel att använda dina kreditkort och sätt upp mål för deras återbetalning. Specialister föreslår att du håller dina skuldbetalningar under 20 % av din inkomst.
- **Hantera dina besparingar och investeringar.** Hantera din personliga budget för att öka dina besparingar och vara beredd på alla oväntade kostnader. Hantera också dina investeringar eftersom de kommer att tjäna dina pengar och öka din förmögenhet.

Vad sysslar personlig ekonomi med?

- Familje- eller individuella budgetar,
- Förbättringar av välbefinnande
- Personligt sparande och investeringar
- Förberedelse för oväntade utgifter
- Användningen av kreditkort

Co-funded by
the European Union

PLOUTOS

Hur påverkar ekonomin din privatekonomi?

Förändringar i ekonomin kan ha en betydande inverkan på ditt ekonomiska liv, särskilt om du har en stram budget. Till exempel kan inflation göra konsumtionsvaror dyrare och stigande räntor kan göra att få ett lån dyrare. Dessa och andra faktorer kan göra det mer eller mindre svårt att nå dina ekonomiska mål, beroende på vilken riktning ekonomin går.

Dessutom är termen "personlig ekonomihantering" känd som den typ av programvara som används för Privatekonomi-appar.

Roliga fakta: Den första mjukvaran har funnits sedan 1983 när Scott Cook såg sin fru kämpa med allt pappersarbete som ingick i att betala räkningar för hand. Därför började han utforska hur man förenklar eller automatiserar processen. Han samarbetade med en programmerare vid Stanford University, Tom Proulx, som gick med på att skriva ett enkelt check-balanseringsprogram. Denna programvara blev det berömda programmet Quicken.

Vikten av privatekonomi och dess hantering

Privatekonomi har en stor roll i mänskligt liv när det gäller de ekonomiska och sociala omständigheterna. De dagliga utgifterna kan avsevärt påverka vår personliga budget, användbarheten av kreditkort och förekomsten av eventuella skulder, vilket resulterar i att vi riskerar vår ekonomiska balans. Dessutom bör individer eller familjer leta efter eventuella möjligheter och vara medvetna om alla slags risker. Det är därför det är avgörande att vara finansiell kunnig och ha kapaciteten för en personlig ekonomihantering.

En framgångsrik privatekonomistyrning gör att du kan vara ekonomiskt stabil och säkra den stabiliteten i framtiden.

Co-funded by
the European Union

PLOUTOS

Varför?

1. **Du kan hantera din inkomst bättre:** Under processen att hantera din privatekonomi kan du förstå det verkliga värdet av pengarna du tjänar. Upprätthåller de din livsstil? Behöver du fler inkomstkällor? Vilka investeringar är bäst för att öka din inkomst? Med personlig ekonomihantering kommer du att vara medveten om din ekonomiska situation när som helst.

Dricks: Feller en djupgående förståelse för din ekonomi, läs bloggar om ekonomistyrning, som de på [Pengar Task Force](#).

2. **Du kan organisera dina utgifter och besparingar efter din inkomst:** Den personliga ekonomihanteringen låter dig hålla reda på dina utgifter ordentligt. Tänk på att korrekt privatekonomistyrning prioriterar besparingar framför utgifter. Du bör avsätta en summa pengar som representerar dina besparingar innan du spenderar hela din inkomst. Sedan kan du använda de som är kvar för dina utgifter. Dessutom kan du kategorisera dina utgifter till "oundvikliga" utgifter - såsom hyra och försäkring - och dina diskretionära utgifter, såsom underhållning eller äta ute. Om du spenderar mer pengar till diskretionära utgifter, kan du försöka minimera dem för att undvika skulder och spara lite extra pengar. Alla processer som nämns ovan leder till skapandet av din personliga budget.

Dricks: Använd finansiella appar - Ladda ner finansiella appar för att enkelt hålla reda på dina utgifter.

Nedan kan du se en lista över några gratis appar:

FÖRETAG	KOSTNAD	BANKSYNK
Bäst över lag Mint	Fri	Ja
Bäst för Wealth Management Personligt kapital	Fri	Ja
Bäst för fakturabetalning Prisma	Fri	Ja
Bäst för delade utgifter Spendee	Gratis, inklusive valfritt betald uppgradering	Endast med Premium-plan

PLOUTOS

eller Gör en checklista - Du bör göra en lista över de utgifter som du ska betala månadsvis. På så sätt kan du hantera din budget efter dina utgifter. Använd följande mall för att visa dina utgifter.

Skriv ner en lista över alla utgifter du räknar med att ha under en månad.	
Månatliga utgifter	Pengar per månad (sek)
Bostadslån eller bostadshyra	
Bostadsräkningar för tjänster (om de inte ingår i bostadshyran)	
Bilbetalningar	
Kreditkortsskuld	
Återbetalning av lån	
Försäkring	
Specerier	
Verktyg	
Underhållning	
Personlig vård	
Äta ute	
Barnomsorg	
Transportkostnad/bensin	

PLOUTOS

Resa	
Studielån	
Besparingar	
Donerar	
Totalt belopp (sek)	

3. Du kan sätta upp genomförbara finansiella mål: När du är finansiell kunnig och har den kunskap som behövs om personlig ekonomihantering, kommer du att kunna förstå om dina mål är realistiska.

Kortsiktiga finansiella mål kontra långsiktiga finansiella mål

Kortsiktiga mål: De mål som du kan nå under det närmaste året eller så. Till exempel utveckla en nödfond som kan täcka minst tre månader av dina levnadskostnader eller hålla kostnaderna för dina kreditkort begränsade till vad du kan betala av varje månad.

Långsiktiga mål: De mål som tar fem eller fler år att uppnå och representerar i allmänhet stora livshändelser. Till exempel en pension, en hembetalning, sparande för ett barns (eller barnbarns) utbildning.

Tips: Genom personlig ekonomihantering kan du ställa in dina ekonomiska mål genom att följa dessa steg:

PLOUTOS

Bedöm dina prioriteringar: Om du till exempel sätter som mål att vara skuldfri om ett år bör du använda din budget för att betala av dina skulder i stället för att investera eller köpa lyxartiklar. Du kan också prioritera dina kortsiktiga mål i stället för dina långsiktiga.

Rada dem: Använd en tabell för att organisera dina långsiktiga och kortsiktiga mål. Numrera dina mål från ett och ha den kortaste tidslinjen. Att prioritera dina mål kan variera beroende på hur lång tid du vill nå dem.

Vara smart: Sätt upp dina mål att vara specifika, mätbara, uppnåbara, relevanta och lägliga.

PLOUTOS

Kontrollera din budget: När du är medveten om din inkomst och hur mycket pengar du spenderar varje månad får du en uppfattning om det belopp som du kan sätta som ditt mål. Dessutom, när du kontrollerar din budget ofta, kan du se om dina intäkter räcker för att nå dina mål.

Övervaka dina framsteg: Håll koll på din ekonomi för att veta om du når eller går bort från ditt mål. Således hjälper en ekonomisk förvaltningsplan att kontrollera det stadium du befinner dig i för att nå dina mål.

Samgångsrik sättning av finansiella mål!

Några praktiska exempel på privatekonomi är:

- Lär dig om din budget, balansera din inkomst med dina utgifter, säkra medel för viktiga inköp, pensionssparande, planering för skatter, försäkringsköp och ansträngningar för investeringar.
- Planera som individ eller som familj om hur den totala inkomsten skulle kunna delas upp i olika kategorier som bolån, barns utbildning, sjukvårdskostnader, etcetera
- Besluta att spara eller inte spara ett visst belopp på vissa utgifter eller spara det för framtiden.

PLOUTOS

Kärnområdena för Hantering av personlig ekonomi

Kärnområdena för att hantera privatekonomi inkluderar inkomst, utgifter, besparingar, investeringar och skydd.

Inkomst

Inkomst är kärnan i den privata ekonomin. Det avser hela beloppet som du får och kan allokeras till utgifter, besparingar, investeringar och skydd. Kortfattat, inkomst är alla pengar du för närvarande tjänar som löner, löner, utdelningar och andra källor till kontantinflöde.

Utgifter

Utgifter är ett utflöde av kontanter. Utgifterna inkluderar hyra, bolån, matvaror, hobbyer, äta ute, heminredning, hemreparationer, resor och underhållning. Hantering av utgifter är en kritisk aspekt av personlig ekonomi. Dina totala utgifter bör återspegla ett mindre belopp än din inkomst för att ha tillräckligt med pengar för att täcka dina utgifter och undvika att hamna i skuld. Skuld kan vara förödande ekonomiskt, särskilt med de höga räntor som kreditkort tar ut.

Sparande

Sparande är den inkomst som blir över efter att ha spenderat. Sparandet ska kunna täcka stora utgifter eller nödsituationer. Därför bör individer sträva efter att ha vissa besparingar för att möta eventuella fluktuationer i inkomster och utgifter.

Investera

Att investera innebär att köpa tillgångar, som aktier och obligationer, för att tjäna en avkastning på de investerade pengarna och öka din totala förmögenhet. Att investera har många risker och kan orsaka förluster. Därför kan anlita en professionell rådgivare hjälpa dig att lära dig hur du säkert investerar dina pengar. Alternativt kan du läsa och studera om investeringschanser.

Skydd

Skydd syftar på de metoder som människor använder för att skydda sig mot oväntade händelser. Liv- och sjukförsäkring är exempel som kan stödja dig vid sjukdomar eller olyckor. Andra skyddsmetoder är också fastighets- och pensionsplanering.

PLOUTOS

70 % 20 % 10 %-regeln

Ett användbart alternativ som kan användas som ett ekonomiskt planeringsverktyg är att skriva ner din inkomsts pengar på månadsbasis och använda 70 % 20 % 10 %-regeln. Den här regeln hjälper dig att visualisera hur mycket pengar du får plats i varje kategori och var du kan spendera. 70 % 20 % 10 %-regeln syftar till att hjälpa dig att spendera, spara och investera långsiktigt. Regeln är enkel:

- Skriv ner din månadsinkomst
- Dela upp månadsinkomsten i följande procentsatser
- 70 % för utgifter
- 20 % för investeringar
- 10 % för besparingar eller skulder

Tips: Titta på följande video för djupare förståelse: <https://www.youtube.com/watch?v=pYJOcuzHtVs>

Aktiviteter/övningar i klassen	Studenter arbetar och ombeds gå igenom de olika apparna för personlig ekonomihantering för att spåra sina utgifter; de presenterar om har en balans mellan sin inkomst och sina vidder.
Förslag, Utvärderingar, frågeformulär	BILAGA 1
Frågeformulär	
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 3 - Finansiella tjänster (Vad är mobila pengar, kryptovaluta etc)	
Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Eleverna kommer att förstå vad finansiella tjänster är• Eleverna kommer att förstå vad mobilpengar är• Eleverna kommer att förstå vad kryptovaluta är• Eleverna kommer att förstå vad blockchain är• Eleverna kommer att lära sig hur man investerar i kryptovaluta• Eleverna kommer att lära sig om huvudtyperna av kryptovalutor• Eleverna kommer att lära sig om skillnaden mellan mobila pengar och mobilbank• Eleverna kommer att definiera för- och nackdelar med mobila pengar• Studenter kommer att definiera för- och nackdelar med kryptovalutor
Lärandemål	Efter genomgången av denna modul kan studenterna: <ul style="list-style-type: none">• vet vad som är finansiella tjänster som mobilpengar och kryptovaluta• vara bekant med deras terminologi som blockchain• förstå riskerna med de nämnda finansiella tjänsterna• känna till för- och nackdelar med de nämnda finansiella tjänsterna• använda mobila pengaplattformar• undersöka om de kan investera i kryptovaluta
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<ul style="list-style-type: none">✓ Introduktion till mobila pengar och kryptovaluta✓ Besöka mobila pengaagenters plattformar✓ Övning/aktivitet i klassen: Aktivitet 1:✓ Instrukörerna bad eleverna att navigera i de olika mobilpengarna agenternas plattformar✓ Eleverna läser mer info om hur man kan använda mobilpengarna

	<p>Aktivitet 2:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Eleverna tittar på filmer om kryptovalutorna✓ Sedan svarar de på följande frågor: Är det någon av er som investerar i kryptovalutor? Om ja, vilken typ? Vill du investera i kryptovalutor? Varför? Är du rädd för risken som framkallar av deras komplexitet? <p>Material/verktyg som behövs:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ PC✓ Projektor✓ Internetanslutning
Varaktighet	2 timmar

Vad är finansiella tjänster?

Termen "finansiella tjänster" avser de ekonomiska tjänster som tillhandahålls av finansbranschen, som omfattar ett brett spektrum av företag som hanterar pengar, inklusive kreditföreningar, banker, kreditkortsföretag, försäkringsbolag, bokföringsföretag, konsumentfinansieringsföretag, aktiemäklare, investeringsfonder, enskilda kapitalförvaltare och vissa statligt sponsrade företag.

Vad är mobilpengar?

Enligt IMF:s Finansiell tillgångsundersökning är "mobila pengar ett digitalt växlings- och lagringsmedium (digital plånbok) av värde med hjälp av mobila pengarkonton, som underlättas av ett nätverk av mobila penningagenter. Det är en finansiell tjänst som erbjuds sina kunder av en mobilnätoperatör eller annan enhet som samarbetar med mobilnätoperatörer, oberoende av det traditionella banknätet. Ett bankkonto krävs inte för att använda mobila pengatjänster – den enda förutsättningen är en grundläggande mobiltelefon."

Den kan innehålla inte bara pengar utan även kuponger, lojalitetspoäng, värde- och medlemskort etcetera

Exemplen på mobila pengalösningar inkluderar [mPESA](#) , [Alepo](#), [Obopay](#), [DeeMoney](#) , [Opay](#) , [Moniepoint](#), [XpressTeller](#) , [PAGA](#) mm.

Mobila penningssystem stödjer finansiell integration och skapar en affärsmöjlighet på marknaden för leverantörer. De flesta människor och småföretag i tillväxtekonomier saknar idag tillgång till formellt sparande och kredit och de kan inte fullt ut delta i det formella finansiella systemet. De handlar endast kontant, kan inte spara och investera sina pengar på ett säkert sätt och måste förlita sig på informella långivare och personliga nätverk för kredit. Även de med tillgång kan betala dyrt för ett begränsat utbud av produkter. Att nå individer och småföretag med produkter som går utöver betalningar och som avsevärt kan förbättra deras ekonomiska liv leder till framgångsrik ekonomisk integration.

Mobila pengar vs mobilbank

Mobilbank är användningen av en applikation på en mobil enhet för att komma åt och utföra banktjänster, som checkinsättningar, saldoförfrågan och betalningsöverföringar. Därför betraktas de tjänster som erbjuder mobiltelefon som bara ytterligare en kanal för att komma åt en traditionell bankprodukt som mobilbank, inte mobilpengar.

Vad är kryptovaluta?

Enligt Investopedia är definitionen av en kryptovaluta: "en digital eller virtuell valuta säkrad med kryptografi, vilket gör det nästan omöjligt att förfälska eller dubbelspendera. Många kryptovalutor är decentraliserade nätverk baserade på blockchain-teknik – en distribuerad redovisning som upprätthålls av ett disparat nätverk av datorer. En avgörande egenskap hos kryptovalutor är att de i allmänhet inte utfärdas av någon central myndighet, vilket gör dem teoretiskt immuna mot statlig inblandning eller manipulation."

Kryptovalutor kan brytas, köpas från kryptovalutabörser eller belönas för arbete som utförs på en blockchain. Vanligtvis tillåter inte e-butikernas sajter köp med kryptovalutor. Faktum är att kryptovalutor, även populära sådana som Bitcoin, knappast används för detaljhandelstransaktioner. Kryptovalutan används som handel, investeringsinstrument och kanske för gränsöverskridande överföringar.

PLOUTOS

Tillväxten av mobila pengar

Under det senaste decenniet har mobila pengar hjälpt hushåll i låg- och medelinkomstländer (LMIC) att gå från den informella kontantekonomin till en mer inkluderande digital ekonomi. Anledningen var att mobilpengarna har expanderat från ett nischerbjudande på en handfull marknader till en vanlig finansiell tjänst. Mobila pengar är en trend mot ett mer digitaliserat ekosystem eftersom mer kontanter omvandlas till e-pengar och antingen fortsätter att cirkulera som sådana eller spenderas digitalt, snarare än att de tas ut.

Tack vare mobila pengar lever människor alltmer digitala liv och gör transaktioner oftare och av fler anledningar än någonsin tidigare. Behovet av kontaktlösa sätt att köpa vardagliga föremål, betala räkningar, ta emot statliga stödbetalningar och skicka pengar hem till familjen under covid-19-pandemin ökade användningen av mobilpengar och människor vände sig mer till digitala.

Under 2021 bidrog denna fortsatta tillväxt till att skjuta upp värdet av transaktioner till biljoner dollar.

Det är transaktioner upp till 2 miljoner dollar per minut.

Co-funded by
the European Union

PLOUTOS

\$1 trillion

31%

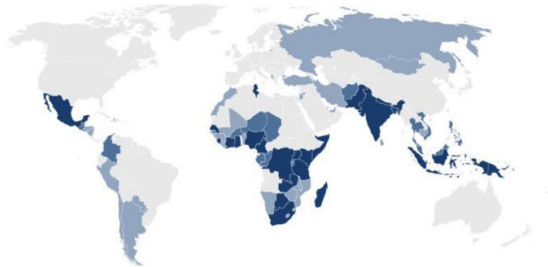
increase
year-on-year

processed annually by the mobile money industry

Källa: GSMA global adoption survey

Skapandet av mobila pengar som finansiell tjänst till ett globalt och mångsidigt ekosystem av mobilbaserade finansiella tjänster som sträcker sig långt bortom P2P, Cash-In och Cash-Out, uppnått för att ekonomiskt inkludera låginkomstbefolkningar och det finns nu i nästan hundra länder.

Number of live mobile money services in 2012, by country

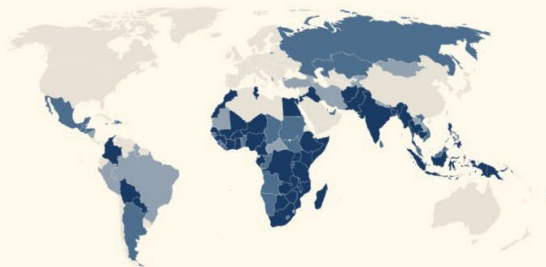

169 Services
in 71 countries

1 service 2 services 3 or more services

Source: GSMA Mobile Money Deployment Tracker

Number of live mobile money services in 2021, by country

316 Services
in 98 countries

1 service 2 services 3 or more services

Källa: GSMA mobil pengautbyggnadsspårare

Dricks: Titta på följande videor för djupare förståelse för

mobilpengar: <https://www.youtube.com/watch?v=BYgOQhBDBVo>

<https://www.youtube.com/watch?v=cBmdlVo6cMc&t=121s>

<https://www.youtube.com/watch?v=yE-jFQnu5Jg>

<https://www.youtube.com/watch?v=auatOeCM25c>

Co-funded by
the European Union

PLOUTOS

Fördelar med att ha ett mobilt pengarkonto

Tillgänglighet	<ul style="list-style-type: none">• Pengar kan överföras nästan var som helst• Inget behov av banker i närheten• Enklare köp av varor och tjänster online• Fler alternativ i prissättning/funktionsval• Finansiella tjänster kan tillhandahållas till personer som är geografiskt otillgängliga och/eller har mycket låg inkomst
Säkerhet/Säkerhet	<ul style="list-style-type: none">• Kontantlösa betalningar som minskar beroendet av kontanter• Bättre spårning av transaktionsregister• Effektiv ekonomisk trygghet• Lägre inneboende risker för kontanthantering (till exempel förlust, stöld eller bedrägeri)• Förbättrad säkerhet jämfört med kreditkort metod
Prisvärdhet	<ul style="list-style-type: none">• Lägre transaktionskostnader• Nås via de flesta grundläggande telefoner som minskar transaktionskostnaderna
Genomskinlighet	<ul style="list-style-type: none">• Inga krav på mellanhänder för pengaöverföringar
Tillgång	<ul style="list-style-type: none">• Ingen lång resa för att skicka/ta emot pengar på bank• Inte stå i långa köer för att betala räkningar• Komfort för kunderna• Öka tillgängligheten på landsbygden

PLOUTOS

Kunskap/färdigheter	<ul style="list-style-type: none">• Ett stort nätverk av agenter som ger person till personkontakt och utbildning till dem som inte är bekanta med mobilen pengar teknik
---------------------	--

Hinder för att ha ett mobilt pengarkonto

Det är värt att notera att många registrerade mobilpengarkonton inte används särskilt mycket eller alls, och orsakerna och hindren bakom detta varierar kraftigt beroende på land.

Relevans	<ul style="list-style-type: none">• Föredrar kontanter• Alternativ för att överföra pengar• Vän/familjemedlem har ett mobilt pengarkonto som jag kan använda• Brist på pengar
Kunskap/färdigheter	<ul style="list-style-type: none">• Vet inte hur man använder mobilpengar• Svårigheter att använda en telefon/kan göra fel• Läskunnighet
Prisvärdhet	<ul style="list-style-type: none">• Prisvärdhet
Åtkomst/aktiverare	<ul style="list-style-type: none">• Otillförlitligt nätverk• Brist på tillgång till agenter• Saknar tillgång till el• Brist på nödvändig dokumentation
Säkerhet/Säkerhet	<ul style="list-style-type: none">• Trygghet och tillit• Lita inte på agenter
Övrig	<ul style="list-style-type: none">• Mobilpengarombud har inte kontanter• Familjen godkänner inte

PLOUTOS

Mobilpengartransaktioner kan genomföras på ett antal sätt:

- ✓ Använda en mobiltelefon över ett mobilt nätverk
- ✓ Använda ett kort utfärdat av en digital bank eller ett traditionellt finansinstitut
- ✓ Använda en mobil serviceterminal
- ✓ Support av en agent som tar emot kontanter från en kund och gör en överföring från mobiltelefonen till mottagarens plånbok/bankkonto

Alla transaktioner på något sätt slutförs vanligtvis inom 5 minuter.

Telefonnumret fungerar som ditt kontonummer under en transaktion med enbart en mobiltelefon. Din plånbok/kontosaldo lagras på din mobila enhet via en app. eller ett menyalternativ på din mobiltelefon som lagts till av din telekomleverantör.

Exempel!

1. Köp ett SIM-kort från Hallon, Telenor, Tre, Comviq med mera
2. Skaffa Swish och /eller Applepay/Googlepay.

Därför, med en mobiltelefon, kan du betala räkningar, handla pengar till relevanta nätverksanvändare, ta ett lån etcetera Närmare bestämt underlättar mobilpenningombuden kontantinsättningar och uttag på landsbygden där det finns är inte banker eller den närmaste banken är för långt borta från invånarna.

Fallstudie!

En butiksägare driver ett litet företag som säljer kött. I slutet av dagen samlar denna kund ihop alla kontanter från den dagliga försäljningen och går till närmaste ombud för mobilpengar. På landsbygden är dessa agenter vanligtvis mycket närmare kundens plats än en fysisk bank.

Co-funded by
the European Union

PLOUTOS

Mobilpengaragenten samlar in pengarna och sätter in samma värde i kundens plånbok minus transaktionsavgifter.

Därför har butiksägaren värdet i sin plånbok som han/hon kan använda för att köpa fler varor eller skicka till sin familjemedlems plånbok på samma telenät i en närliggande stad. Mobilpengaragenten får en provision för att bearbeta den transaktionen.

Historien om kryptovalutor

❖ 1998 – 2009 Åren före Bitcoin

Den första etablerade kryptovalutan är Bitcoin som har funnits sedan 2009 och tekniken den bygger på har rötter som går ännu längre tillbaka. Till exempel hade det gjorts tidigare försök att skapa online valutor med redovisningar säkrade med kryptering som inte fullt utvecklade B-Money och Bit Gold.

❖ 2008 – Den mystiske herr Nakamoto

Någon som ringde Satoshi Nakamoto publicerade ett papper som heter Bitcoin – A Peer to Peer Electronic Cash System till en e-postlistadiskussion om kryptografi.

❖ 2009 – Bitcoin börjar

2009 gjordes Bitcoin-mjukvaran tillgänglig för allmänheten och transaktionsprocessen registrerades och verifierades på blockchain.

❖ 2010 – Bitcoin värderas för första gången

Eftersom Bitcoins aldrig hade handlats och endast användes för brytning, var det omöjligt att tilldela ett monetärt värde till enheterna i den framväxande kryptovalutan. Under 2010 sålde någon för första gången 10 000 bitcoins för två pizzor.

❖ 2011 – Rivalerande kryptovalutor dyker upp

Bitcoins popularitet ledde till uppkomsten av alternativa kryptovalutor, kända som altcoin. Altcoin (till exempel Namecoin och Litecoin) försöker förbättra den ursprungliga Bitcoin-designen genom att erbjuda högre hastighet, anonymitet eller någon annan fördel. För närvarande finns det över 1 000 kryptovalutor.

❖ 2013 – Bitcoin-priset kraschar.

Under två år rasade priset på en Bitcoin till cirka 300 dollar, medan priset under tidigare år nåddes 1 000 USD.

PLUTOS

❖ 2014 – Bedrägerier och stölder

Anonymiteten och bristen på kontroll gjorde Bitcoin attraktiv för bedrägerier och stölder. I januari 2014 gick världens största Bitcoin-börs Mt.Gox offline, och ägarna av 850 000 Bitcoins såg dem aldrig igen. Utredningarna har ännu inte gett resultat.

❖ 2016 – Ethereum och ICO.

2016 skapades kryptovalutan Ether i Ethereum-plattformen för att underlätta blockkedjebaserade smarta kontrakt och appar. Ethereums ankomst präglades av uppkomsten av Initial Coin Offerings (ICOs). Dessa är insamlingsplattformar som erbjuder investerarna möjligheten att handla i huvudsak aktier eller aktier i nystartade företag, på samma sätt som de kan investera och handla med kryptovalutor.

❖ 2017 – Bitcoin når \$10 000 och fortsätter att växa

Eftersom de platser som du kunde spendera Bitcoins hade en gradvis ökning, fortsatte dess popularitet och prissättning att växa.

❖ 2018: Tillbaka till verkligheten

Marknadens tillväxt var ohållbar, så priserna började en stegvis nedgång.

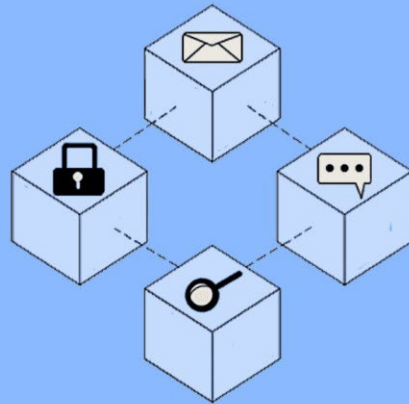
❖ 2019-Nu: Lösa verkliga problem

De överlevda kryptovalutorna uppnåddes för att ta itu med verkliga problem och levererade användbara nya tjänster med kraften i blockkedjeteknik och kryptovalutor. Investerare analyserar nu affärsplanerna för kryptostart-ups i stället för att helt enkelt investera i nya kryptovalutor baserat på deras användbarhet i vardagliga köp och försäljningar. Dagens kryptoprojekt finns inom spel, videospel, sport, identitetshantering, finans och andra branscher.

Vad är en blockchain?

Blockkedjan är en uppsättning anslutna informationsblock på en online huvudbok där varje block innehåller en uppsättning transaktioner som har verifierats av varje validator på ett nätverk oberoende. Processen för att generera ett nytt block är att det måste verifieras av varje nod innan det bekräftas. Därför är det omöjligt att förfälska transaktionshistorik.

Blockchain

['bläk-,chān]

A digital database or ledger that is distributed among the nodes of a peer-to-peer network.

 Investopedia

Dricks! Se följande video för djupare förståelse av blockkedjor.

https://www.youtube.com/watch?v=SSo_ElwHSd4

Typer av kryptovalutor

Förekomsten av många kryptovalutor på marknaden gör att användarna blir förvirrade över vilka typer av dem. För att förstå syftet med en Bitcoin kan du avgöra om det är värt att investera i.

Kryptovalutor utan något syfte är mer riskfyllda än de med nytta.

Kryptovalutorna är mer kända med sina mynts namn; dock skiljer sig myntnamn från typer av kryptovalutor. Hitta några typer och deras mynts namn nedan:

PLOUTOS

Syfte	Myntens namn	
Nytta: De kryptovalutor som har specifika funktioner på sina respektive blockkedjor	XRP och ETH	
Transaktions: De kryptovalutor som utformats för att användas som betalningsmetod	Bitcoin	
Styrning: De kryptovalutor som representerar rösträtt eller andra rättigheter i en blockkedja	Uniswap	
Plattform: Kryptovalutorna som stöder applikationer byggda för att använda en blockkedja	Solana	
Säkerhet: De kryptovalutor som representerar ett ägande av en tillgång, till exempel en aktie som har tokeniserats (värde överfört till blockkedjan).	MS Token	
En kryptovaluta som inte faller inom någon av ovanstående kategorier hänvisar till en ny kategori och den måste undersökas för att vara säker på att det är legitimt		

Är kryptovalutor lagliga?

I är kryptovalutor lagliga, liksom derivat eller andra produkter som använder kryptovalutor, och måste kvalificeras som "finansiella instrument". I juni 2021 publicerades förordningen "Markets in Crypto-Assets (MiCA)" av Europeiska kommissionen som fastställer skyddsåtgärder och fastställer regler för företag eller leverantörer som tillhandahåller finansiella tjänster med kryptovalutor.

Är kryptovalutor säkra investeringar?

De höga investerarförlusterna på grund av bedrägerier, hacks och buggar gör kryptovalutorna som instabila investeringar. Även om den underliggande kryptografin i allmänhet är säker, kan den tekniska komplexiteten att använda och lagra kryptotillgångar vara riskabel för nya användare.

PLOUTOS

Fördelarna med kryptovalutorna

- ✓ I kryptovalutornas decentraliserade system är de centraliserade mellanhänderna som banker och monetära institutioner inte nödvändiga för att upprätthålla förtroende och polistransaktioner mellan två parter. Dessutom eliminerar kryptovalutorna möjligheten för en global finanskris (till exempel 2008).
- ✓ Överföring av pengar direkt mellan två parter utan behov av en pålitlig tredje part (bank eller kreditkortsföretag) gör transaktionerna enklare.
- ✓ Transaktionerna mellan två transaktionsparter kan vara snabbare än vanliga penningöverföringar. Anledningen är att de inte använder tredje parts mellanhänder. Ett utmärkt exempel är flash lånen som behandlas utan säkerhetskopior inom några sekunder och kan användas omedelbart i handeln.
- ✓ Investeringar i kryptovaluta kan generera vinster.
- ✓ Kryptovalutor som Bitcoin fungerar som mellanvalutor för att effektivisera pengaöverföringar över gränserna vilket gör penningöverföringsprocessen billigare.

Nackdelarna med kryptovalutorna

- ✗ Kryptovalutorna är en pseudonym form av transaktioner och kan lämna ett digitalt spår. Därför kan byråer som Federal Bureau of Investigation (FBI) undersöka och spåra finansiella transaktioner vilket ger möjlighet till regeringar och myndigheter att kontrollera dem.
- ✗ Brottslingar för skändliga aktiviteter som penningtvätt och olagliga köp använder kryptovalutaliknande verktyg. Dessutom använder hackare kryptovalutorna för ransomware-aktiviteter.
- ✗ Även om kryptovalutorna enligt teorin är decentraliserade och distribuerade mellan många parter i en blockchain, är verkligheten att bara 100 adresser håller ungefär 12% av cirkulerande Bitcoin och det totala värdet.
- ✗ De populära kryptovalutorna kräver avsevärd energi för att kunna brytas, ibland lika mycket energi som hela länder förbrukar. De dyra energikostnaderna och oförutsägbarheten i denna gruvdrift har koncentrerat den endast till stora företag vars intäkter uppgår till miljarder dollar.
- ✗ En kryptovaluta blockkedjor kan vara mycket säkra men kryptobörser och plånböcker kan hackas. Under det senaste decenniet har många kryptovalutabörser och plånböcker hackats och "mynt" för miljontals dollar stulits.
- ✗ Kryptovalutor (som Bitcoin) har snabba ökningar och kraschat i värde.

Vänligen titta på följande videor och hitta mer information om kryptovalutorna. <https://www.youtube.com/watch?v=1YyAzVmP9xQ>
<https://www.youtube.com/watch?v=NDetuRLQso8>

Aktiviteter/övningar i klassen	Eleverna tittar på filmerna om kryptovalutor och lär sig mer information om kryptovalutorna. Efter att ha tittat på videorna diskuterar de i klassen om informationen de fick. <ul style="list-style-type: none">• Är det någon av er som investerar i kryptovalutor? Om ja, vilken typ?• Vill du investera i kryptovalutor? Varför?• Är du rädd för risken som framkallar av deras komplexitet?
Föreslog Utvärdering	BILAGA 1
Frågeformulär	
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 4 – Sparande (olika sätt att spara, mål, etcetera)	
Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Eleverna kommer att förstå vad som är besparingar• Eleverna kommer att förstå varför besparingar är viktiga• Eleverna kommer att lära sig olika typer av sparkonton• Eleverna får tips om hur de kan spara pengar• Eleverna kommer att lära sig skillnaden mellan sparande och investeringar
Lärandemål	Efter genomgången av denna modul kan studenterna: <ul style="list-style-type: none">• vet vikten av sparande• vara bekant med olika typer av sparkonton• förstå skillnaden mellan sparande och investeringar• veta om sparkonton som banken i erbjuder• vet hur man sparar pengar• vet hur man sätter upp ekonomiska mål
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<ul style="list-style-type: none">✓ Introduktion till besparingarna✓ Se filmer om besparingar✓ Träning/aktivitet i klassen: Instruktörer bad eleverna att navigera i de mest kända bankerna i världlandet för att ta reda på deras erbjudanden på sparkonton och inlåningskonton. <p>Material/verktyg som behövs:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ PC✓ Projektor✓ Internetanslutning
Varaktighet	2 timmar

Vad är besparingar?

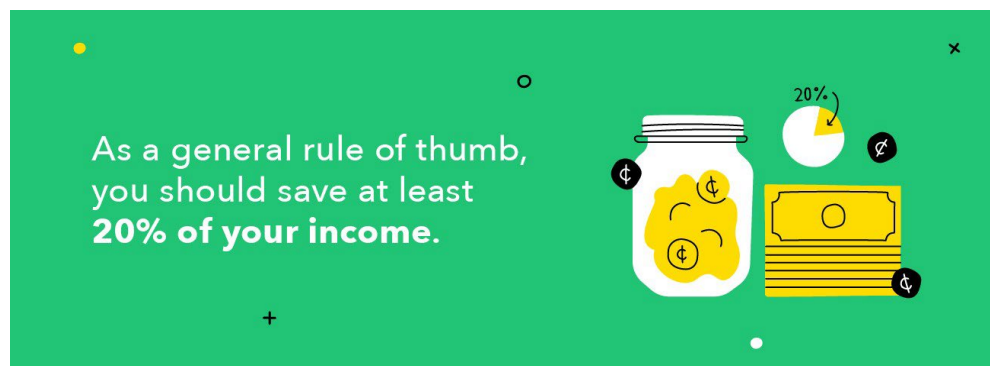
Sparande är den del av inkomsten som inte omedelbart går till löpande utgifter utan avsätts för framtida bruk. Därför är sparandet nettoöverskottet av medel för en individ eller hushåll efter att alla utgifter och förpliktelser har betalats.

Varför ska du spara pengar?

Du vet inte vad som kommer att hända i framtiden, därför bör du vara beredd på alla oväntade händelser eller nödsituationer som en sjukdom, ett byte av en enhet/artikel som inte kan repareras eller en akut resa. En effektiv hantering av din personliga budget kan hjälpa dig att spara pengar som kan användas för att täcka eventuella extra kostnader och erbjuda dig och din familj ekonomisk trygghet, eftersom du kommer att undvika att hamna i skuld eller gå i konkurs.

Exempel!

En individ eller ett hushåll bör spara minst sex månaders utgifter för att anses vara ekonomiskt trygga. Till exempel, ett hushåll som har en kostnad på 10 000 sek för utgifter per månad bör ha minst 60 000 sek i sparande (10 000 sek x 6 månader). Därför bör en individ spara 10–20% av sin inkomst tills lämplig mängd besparingar uppnås.

Hur kan du använda ditt sparande?

- ✓ Täck eventuella oväntade kostnader
- ✓ Uppnå mål på kort sikt som att köpa en mobiltelefon
- ✓ Uppnå mål på lång sikt som att fortsätta studera, köpa en bil eller ett hus
- ✓ Köp av dyra föremål som är för dyra att köpa med månadsinkomst som en ny kamera eller att betala för en semester
- ✓ Investering för att få vinst på de pengar du har avsatt.

Hur kan du behålla dina besparingar?

- Besparingar kan hållas i form av kontanter eller likvida medel (till exempel som bankinlåning). Detta alternativ utsätter inte besparingarna för en förlustrisk utan kommer också med motsvarande minimal avkastning.
- Besparingar skulle kunna investeras. Det här alternativet kan öka dina besparingar; det kräver dock att pengarna sätts på spel.

Pengar som lagras i hemmet är osäkrade (till exempel inbrott) medan pengar som lagras på ett depåinstitut, som erbjuder finansiella tjänster till människor, är skyddade från alla typer av förluster.

Dricks! Vänligen titta på följande video om besparingar för djupare förståelse:

<https://www.youtube.com/watch?v=wXHQjScKPzc>

Typen av sparkonton

Det finns olika typer av sparkonton som gör att kunderna kan dra nytta av pengars tidsvärde och som erbjuds av banker med olika funktioner eller begränsningar och intressen. Mängden intjänad ränta bestäms genom att beräkna en procent av det totala beloppet insatta pengar och det kallas ränta.

Sparkonton, checkkonton, inlåningskonton på penningmarknaden och insättningsbevis är de vanligaste kontona för depåinstitut som tjänar ränta.

Sparkonton

Ett sparkonto är ett konto i ett depåinstitut som innehar pengar som inte spenderas på löpande utgifter men är tillgängliga för en nödsituation. Insättningar och uttag kan göras online, via telefon, post eller på ett fysiskt bankkontor eller bankomat av ägaren. Räntorna på sparkonton är låga men högre än på checkkonton. Om du vill ha en högre ränta är sparkonton som endast är online mer lämpliga för dig, eftersom de är högavkastande sparkonton och kan erbjuda dig högre ränta på insättningar än riksgenomsnittet.

Kollar konton

På ett checkkonto drar checkarna eller betalkorten direkt från ditt konto. De har lägre räntor än andra bankkonton. Ett checkkonto betalar lägre räntor än andra bankkonton och många av dem krediterar ingen ränta hos sina ägare. I gengäld får dock kontoinnehavare mycket likvida och tillgängliga medel ofta med låga eller inga månadsavgifter.

Penningmarknadskonton

Ett penningmarknadskonto är ett räntebärande konto hos en bank eller kreditförening (ej att förväxla med en penningmarknadsfond). Räntorna på denna typ av konton är högre än vanliga sparkonton och inkluderar även checkskrivning och betalkortsprivilegier. Men inlåningskonton på penningmarknaden kräver vanligtvis mer pengar för att öppnas och har gränser för hur mycket pengar som tas ut varje månad.

Insättningsbevis

Tillgången till kontanter i ett depositionsbevis är begränsad under en viss period i utbyte mot en högre ränta. Insättningsvillkoren sträcker sig från tre månader till fem år; ju längre löptid desto högre ränta. Dessutom, ju större summa pengar som sparas, desto större ränta kommer att bli. Men om du fortsätter med uttag kommer du att få straffavgifter som kan radera intjänade räntor, så det är bättre att behålla pengarna i dispositionen under hela löptiden. När tidsperioden är avslutad kan de intjänade pengarna och räntan tas ut.

Hur börjar man spara pengar?

1. **Sätt av en del av din inkomst** (10% - 20% av din nettoinkomst) varje gång du får betalt innan du använder pengarna för utgifter. Detta är en effektiv sparstrategi som leder till att du sparar pengar i stället för att spendera dem.
2. **Sätt upp personliga mål.** Om du sätter upp genomförbara ekonomiska mål kommer du att kunna spara i stället för att spendera pengar eftersom du genomför din ekonomiska planering. Fokusera på saker som är viktigast för dig och fatta lämpliga ekonomiska beslut för att få dem
3. **Tänk på avvägningarna för dina ekonomiska mål.** Till exempel, gett upp från icke nödvändiga utgifter för att spara pengar till din utbildning. Förstå att avvägningarna gör dina ekonomiska mål mer uppnåeliga och realistiska.
4. **Undersök dina utgifter.** Kan du behöva anpassa dina utgifter för att nå ett ekonomiskt mål.
5. **Utforska värdet av att spara pengar.** Lär dig om strategier som hjälper dig att spara pengar och ta reda på fördelarna med att spara pengar på ett depåinstitut.

Dricks! Se följande video om besparingar: https://www.youtube.com/watch?v=08vVgzM_tyc

Fallstudie!

Maria får till exempel en månadslön på 20 000 sek. Hennes utgifter inkluderar en hyresbetalning på 800sek, räkningar runt 400sek, en kreditkortsbetalning 500sek, 1500sek förmatvaror, 500sek för verktyg, 250sek för hennes mobiltelefon och 800sek för gas.

Eftersom hennes månadsinkomst är 20 000sek och hennes månatliga utgifter är 15550sek, har Maria 4450 sek över.

Om Maria sparar sin överinkomst har hon pengar att leva på samtidigt som hon löser sina problem i nödfall.

Om Maria inte sparar sina extra pengar och överstiger sina utgifter över sin inkomst, betyder det att hon lever lön till lön. I nödfall har hon inte pengar för att täcka sina dagliga utgifter, räkningar och akuta utgifter och hon kommer att vara på avd.

8 enkla sätt att spara pengar

1

Registrera dina utgifter: Håll koll på alla dina utgifter och organisera siffrorna efter kategorier som hyra, bensin, räkningar, stormarknader etcetera Använd ett enkelt kalkylblad eller en gratis utgiftsspårare eller app. online och kontrollera ditt kreditkort och kontoutdrag för att se till att du har inkluderat allt. Räkna sedan ut summan belopp.

2

Inkludera sparande i din budget: Skapa din personliga budget planera dina utgifter och försöka begränsa överutgifter. Inkludera en sparkategori i din budget och sträva efter att spara ett belopp som känns bekvämt för dig från början. Planera att så småningom öka ditt sparande med upp till 15 till 20 procent av din nettoinkomst.

3

Hitta sätt att minska utgifterna: För det första, identifiera icke-nödvändiga utgifter som underhållning och äta ute på restauranger, som du kan spendera mindre på. Leta efter sätt att spara på dina fasta månatliga utgifter, såsom din bilförsäkring eller mobilplan. Sök dessutom efter gratisaktiviteter som evenemang, seminarier, vandring etcetera Granska också återkommande avgifter och avbryt deras prenumerationer. Slutligen, vänta innan du köper för att vara säker på att detta köp är användbart för dig.

4

Sätt upp sparmål: Tänk på hur mycket du vill spara för – både på kort sikt och på långsiktigt. Beräkna sedan hur mycket pengar du behöver och hur lång tid det kan ta dig att spara dem.

5

Bestäm dina ekonomiska prioriteringar: Fördela dina besparingar efter dina behov. Till exempel, om du vet att din mobiltelefon behöver bytas ut mot en ny enhet så bör du börja lägga undan pengar för en nu. Att lära sig hur du prioriterar dina sparmål kan ge dig en tydlig uppfattning om hur du ska fördela dina besparingar.

6

Välj rätt verktyg: Titta noga på de alternativ som spar- och investeringskontona erbjuder för kort- och långsiktiga mål. Dessutom, ta hänsyn till avgifter, räntor, risk och hur snart du ska behöver pengarna så att du kan välja det bästa sättet att spara pengar för dina mål.

7

Gör sparandet automatiskt: Välj ett belopp, tid och vart du vill bli överförd, eftersom majoriteten av bankerna erbjuder automatiska överföringar mellan dina check- och sparkonton. Det är du också kan dela upp din direkta insättning och en del av varje lönecheck går direkt in på ditt sparkonto.

8

Se dina besparingar växa: Se över din budget och kontrollera dina framsteg varje månad. Det hjälper dig inte utför bara din personliga sparplan, men identifiera även problem och åtgärda dem.

Hur beräknar du din sparränta?

Sparräntan är den andel av den disponibla personliga inkomsten som behålls i stället för att spenderas på konsumtion eller förpliktelser. Att dividera sparande med disponibel inkomst ger sparräntan (ditt sparande / din nettoinkomst x 100).

Sparande kontra investeringar

Vanligtvis används orden sparande och investering utbytbara men denna användning är tekniskt felaktig. Till exempel är pensionssparandet mer exakt att investera, eftersom en individ lägger undan pengar på konton för att kunna användas som inköpsvärdepapper (aktier, obligationer och fonder). I investeringarna riskerar pengarna att gå förlorade, men risken kompenseras av positiv förväntad avkastning över tiden. Däremot är besparingarna av definition "säker" från eventuella förluster.

Besparingarna är mycket likvida och tillgängliga för omedelbar användning, medan investeringarna först måste säljas till användbara kontanter. Dessutom innebär investeringarna någon form av långsiktig tidshorisont för att pengarna ska kunna växa och uppskattas.

Dricks! Se följande video om skillnaderna mellan sparande, investeringar och spekulationer:

<https://www.youtube.com/watch?v=blnxbftme0>

Aktiviteter/övningar i klassen	Eleverna navigerar i de mest kända bankerna i världlandet och tar reda på det deras erbjudanden om sparkonton och inlåningskonton.
Förslag, Utvärderingar, frågeformulär	BILAGA 1
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 5 – Investeringar

Modul 5 – Investeringar	
Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Studenten kommer att förstå investerings principer.• Eleven kommer att förstå målet med investeringen.• Eleven kommer att lära sig om investeringsbedrägerier• Eleven lär sig att investera i sitt eget företag
Lärandemål	Efter denna session kan eleverna: <ul style="list-style-type: none">• vara bekant med investeringar och dess typer.• börja investera (personligt/företag)• undvika investeringsbedrägerier
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<ul style="list-style-type: none">✓ Instruktionen ger eleverna teoretisk och praktisk information om investeringar (definitioner, typer av investeringar, rekommendationer etcetera)✓ Elever, som arbetar i par, tittar på filmer om investeringar, gör några aktiviteter och övningar (till exempel fyll i några formulär).✓ Öppen diskussion. Eleverna kommer att göra anteckningar under sessionen och sedan fråga läraren om de okända termerna eller begreppen.✓ Läraren ger några exempel på investeringar från värden land (projektpartnerländer).
Varaktighet	4 timmar
Vad är en investering? <p>En investering är en tillgång eller ett objekt som uppnås genom att generera inkomster eller värdestegring, dvs till en ökning av värdet på en tillgång över tiden. Investering avser alla medel eller mekanismer som används för att generera framtida inkomster, inklusive obligationer, aktier, fastigheter eller alternativa investeringar. Till exempel ger du dina pengar till ett företag eller till ett företag och du hoppas att de ska betala tillbaka med mer pengar.</p> <p>Att investera är i allmänhet att använda pengar för att arbeta under en period i ett projekt eller företag för att generera vinster som överstiger den initiala investeringen.</p>	

PLOUTOS

Det är handlingen att allokera resurser, vanligtvis kapital (dvs. pengar), med förväntan att generera en inkomst, vinst eller vinster (Investopedia 2022). Du kan dock inte garantera att du kommer att tjäna pengar på dina investeringar, och du kan förlora.

Investeringar kan vara för olika mål; pensionsplanering, utbildning, barn, köp av bostad, bil osv.

Figur 1. Investering (Källa: Investopedia 2022)

En investering avser alltid utlägg av någon resurs idag – tid, ansträngning, pengar eller en tillgång – i hopp om en större utdelning i framtiden än vad som ursprungligen lades in. Till exempel kan en investerare köpa en monetär tillgång nu med idé om att tillgången kommer att ge inkomst i framtiden eller senare kommer att säljas till ett högre pris för en vinst (Investopedia 2022).

Människor kan investera i flera typer av ansträngningar, antingen direkt eller indirekt, såsom att använda pengar för att starta ett företag, eller i tillgångar (till exempel att köpa fastigheter i hopp om att generera hyresintäkter och/eller sälja det senare till ett högre pris) (Investopedia 2022).

¹Det mesta av texten är hämtad från (Investopedia,2022)

<https://www.investopedia.com/terms/i/investment.asp>

Hur skiljer sig "Investera" från "sparande" och från "spekulation"?

Vid investeringar sätts de använda pengarna i arbete, vilket innebär att det finns en viss underförstådd risk för att relaterade affärer kan misslyckas, vilket resulterar i en förlust av pengar vilket innebär att när folk investerar har de större chans att förlora dina pengar än när du sparar. I spekulationer sätts pengarna inte i arbete i sig utan satsar på kortsiktiga prisfluktuationer (Investopedia 2022).

Investeringsbanker

Investeringsbanker tillhandahåller många tjänster som är utformade för att hjälpa individer/företag i deras välstandsökningsprocess. Investeringsbanker garanterar nya räntebärande och aktierelaterade värdepapper för alla typer av verksamheter, stöder vid försäljning av värdepapper och hjälper till att underlätta fusioner och förvärv (Investopedia 2022).

Typer av investeringar

1. Aktier/aktier:

En aktieandel är en del av ägandet av ett offentligt eller privat företag som är två typer: stamaktier och preferensaktier.

Aktierna klassificeras också som antingen tillväxt, dvs. en strategi att investera i ett företag medan det är litet och innan det når framgång på marknaden; eller värdeinvesteringar, dvs. strategin att investera i ett mer etablerat företag vars aktiekurs kanske inte värderar företaget (Investopedia 2022).

2. Obligationer/Räntebärande värdepapper

Det är en investering som ofta kräver en förskottsinvestering, som sedan betalar ett återkommande belopp under obligationens löptid (Investopedia 2022). Obligationinvesteringar är en mekanism för vissa enheter att samla in pengar.

Skillnaden mellan aktier och obligationer

Vissa företag erbjuder aktier eller obligationer.

När du köper obligationer från ett företag kommer företaget att betala tillbaka din initiala investering, plus betala dig en ränta. Men om företaget går i konkurs kan dina pengar gå förlorade. Men om det finns några pengar kvar, du kommer att få betalt före aktieägarna.

PLOUTOS

När du köper aktier tar du risken att potentiellt förlora en del eller hela din initiala investering om företaget går dåligt eller börsen faller i värde. Däremot kan aktien öka i värde utöver vad du skulle kunna tjäna på obligationerna "Du kan tjäna mer pengar än på obligationerna" och när du väljer att köpa aktier blir du ägare till företaget.

Det är ditt beslut så du bör följa upp företaget och ta dig tid att göra rätt val.

3. Fastighet

Fastigheter är en investering i fysiska, materiella utrymmen som kan användas. Det kan handla om att förvärva sajter, utveckla sajter för specifika användningsområden eller köpa färdiga driftplatser. Vissa typer av investeringar kan ge råvaror som att investera i jordbruksmark som ger en avkastning baserat på skördens avkastning och rörelseintäkter (Investopedia 2022).

4. Indexfonder och värdepappersfonder

Indexfonder och aktiefonder samlar ihop specifika investeringar för att skapa ett investeringsinstrument. En investerare kan köpa aktier i en enda värdepappersfond som äger småbolag på tillväxtmarknader i stället för att behöva undersöka och välja varje företag på egen hand (Investopedia 2022).

Värdepappersfonder kan vara en mer kostnadseffektiv fond att investera i jämfört med fonder av mer passiv stil eftersom de professionella investerarna som övervakar fonden försöker slå ett specifikt riktmärke, medan indexfonder ofta försöker att helt enkelt kopiera eller imitera ett riktmärke (Investopedia 2022).

5. Handelsvaror

De är råvaror som jordbruk, energi eller metaller. Investerare kan välja att investera i faktiska materiella råvaror (dvs. äga en guldtacka) eller kan välja alternativa investeringsprodukter som representerar digitalt ägande (dvs. en guld-ETF) (Investopedia 2022).

PLOUTOS

6. Samlarföremål

Samlarföremålsinvesteringar är att samla in eller köpa samlarföremål (sällsynta föremål) i väntan på att dessa föremål blir mer efterfrågade. Till exempel sportmemorabilia, målningar och serietidningar etcetera (Investopedia 2022).

7. Kryptovaluta: är en blockchain-baserad valuta som används för att handla eller hålla digitalt värde.

Andra investeringsprodukter:

- Insättningsbevis: ett sparkonto som innehåller en fast summa pengar under en bestämd tidsperiod, såsom sex månader, ett år eller fem år, och i utbyte betalar den utfärdande banken ränta (Investor 2022).
- Företags- och kommunobligationer.
- Livränta.
- Börshandlade fonder.
- Penningmarknadsfonder.
- Internationella investeringar.

Varför investera?

Innan du investerar bör du ställa dig själv följande frågor:

1. Vilka är dina investeringsmål? Vad vill du uppnå med dina investeringar? (Figur 2).
2. Hur mycket behöver du för att nå dina mål?
3. Hur mycket har du redan att investera?
4. Hur mycket tid har du på dig att nå dina investeringsmål?
5. Hur stor är din risktolerans?
6. Hur kan du skydda dig mot investeringsbedrägerier?

²Investor.gov

[https://www.investor.gov/introduction-investing/investing-basics/investment-products/certificates-deposit-cds#:~:text=Ett%20certifikat%20av%20insättning%20\(CD, ursprungligen%20investerad%20plus%20någon%20ränta.](https://www.investor.gov/introduction-investing/investing-basics/investment-products/certificates-deposit-cds#:~:text=Ett%20certifikat%20av%20insättning%20(CD, ursprungligen%20investerad%20plus%20någon%20ränta.)

YOUR FINANCIAL GOALS

If you don't know where you are going, you may end up somewhere you don't want to be. To end up where you want to be, you'll need a roadmap, a financial plan.

What do you want to save or invest for?	By when?
1. _____	_____
2. _____	_____
3. _____	_____
4. _____	_____
5. _____	_____

Figure 2. Financial goals (Source: Investor.gov, Saving and investing)

Du kan tjäna pengar om	Du kan förlora pengar om
Företaget presterar bättre än andra konkurrenter	Företagets konkurrenter är bättre än vad det är
Investerare vill köpa företaget för att de inser att det är ett bra företag	Investerare vill inte köpa företagets aktier eftersom det är för dyrt med tanke på dess prestanda och framtidsutsikter.
Företaget går med vinst	Företagets kostnader är större än vinsten.

Andra skäl att förlora:

Oseriösa personer som driver företagen. Mäklare som säljer produkter utan att förklara riskerna. Priser som är manipulerade och inte överensstämmer med marknadsvärdet.

PLOUTOS

Rekommendationer när du investerar:

- Gör en ekonomisk plan.
- Betala av eventuella högränteskulder om du sedan börjat spara eller investera.
- Inse din nuvarande ekonomiska situation (figur 3).
- Räkna dina inkomster och dina utgifter.
- Hitta pengar att investera (Figur 4).
- Diversifiera dina investeringar "Lägg inte alla dina ägg i en korg".
- Förstå riskerna med investeringen.
- Mät din risktolerans. "När du behöver pengarna och dina mål".
- Förstå avgifterna i samband med att köpa, sälja och hålla investeringen.
- Kontrollera din investerares beredskap (Checklist3) (figur 3)
- Webbplatsen Investor.gov tillhandahåller opartisk information för att hjälpa dig att utvärdera dina val och skydda dig mot bedrägerier. Besök färdplanen för att spara och investera: <https://www.investor.gov/introduction-investing/investing-basics/save-and-invest>
- Granska investerarvarningar: <https://www.investor.gov/introduction-investing/general-resurser/nyheter-varningar/varningar-bulletiner>.
- Innan du investerar, kontrollera om investeringen är registrerad, kontrollera om någon investerare har klagat på investeringen tidigare, kontrollera om ägaren till investeringen eller de personer som förvaltar investeringen har varit i trubbel tidigare, kontrollera om personen som säljer denna investering är licensierad, och kontrollera slutligen om denna person har haft problem med andra investerare tidigare.
- Ett professionellt investeringsråd om det behövs för att hjälpa dig fatta investeringsbeslut.

³Checklista för investerarberedskap chrome-extension://efaidnbmnnnibpajpcglclefindmkaj/https://www.investor.gov/sites/investorgov/files/2019-03/OIEA_Financial_Capability%20Checklist.pdf

YOUR NET WORTH STATEMENT			
Assets	Current Value	Liabilities	Amount
Cash	_____	Mortgage balance	_____
Checking accounts	_____	Credit cards	_____
Savings	_____	Bank loans	_____
Cash value of life insurance	_____	Car loans	_____
Retirement accounts	_____	Student loans	_____
Real estate	_____	Other	_____
Home	_____		_____
Other investments	_____		_____
Personal property	_____		_____
TOTAL	_____	TOTAL	_____

Figur 3. Substansvärde (Källa: Investor.gov, Spara och investera)

KNOW YOUR INCOME AND WHAT YOU SPEND	
Monthly Income	_____
Monthly Expenses	
Savings	_____
Investments	_____
Housing	_____
Rent or mortgage	_____
Electricity	_____
Gas/oil	_____
Telephone	_____
Water/sewer	_____
Property tax	_____
Furniture	_____
Food	_____
Transportation	_____
Loans	_____
Insurance	_____
Education	_____
Recreation	_____
Child care	_____
Health care	_____
Gifts	_____
Other	_____
TOTAL	_____

Figur 4. Inkomster och kostnader

(Källa: Investor.gov, Spara och investera)

INVESTOR PREPAREDNESS checklist

Are you prepared for your financial future? Use the checklist to get started.

- Start early!** Go to Investor.gov for free tools and information about investing.
- Identify your financial goals.
- Create a savings and investment plan based on your goals.
- Pay off high-interest debt first.
- Participate in your company's 401(k) plan and max out any employer match.
- Use Investor.gov to do a background check on any investment professional to make sure they're registered.
- Understand your risk tolerance.
- Understand investment fees and their impact on returns.
- Research all investments thoroughly.
- Check your investments regularly and maintain a diversified portfolio.
- Avoid investment opportunities that sound too good to be true.

Figur 5. Checklista för investerarberedskap

Undvik investeringsbedrägerier:

För att skydda dina pengar bör du veta hur bedragare arbetar och hur du investerar klokt. Följ dessa instruktioner för att undvika investeringsbedrägerier:

1. Var medveten när du delar din kontaktinformation till alla investeringskampanjer.
2. Var medveten om röda flaggor för bedrägeri och vanliga övertalningstaktik.
3. Lär dig var du kan vända dig för att få hjälp, ställ frågor
4. Lär dig hur du skyddar dig online.
5. Var medveten om olika typer av investeringsbedrägerier.

⁴h t t p s : / /www.investor.gov/protect-your-investments/fraud/how-avoid-fraud

PLOUTOS

6. Investera i ditt eget företag

Du kan investera i ditt eget företag genom att låna ut medel till företaget eller genom att köpa eget kapital. Du måste dock förstå din företagsekonomi, dvs hur mycket du har råd att investera och hur mycket ditt företag förväntas tjäna under det kommande året.

Innan du börjar investera ditt eget företag bör du tänka på följande faktorer för att inse hur mycket du ska investera tillbaka i ditt företag.

1. Din företagsekonomi (Hur mycket du rimligen kan investera, en högnivåprognos för ditt år och en grundläggande förståelse för ditt kassaflöde).
2. Din privatekonomi
3. Dina mål

När ditt företag har överskott av kontanter kan du återinvestera i verksamheten eller lägga någon annanstans för att öka dina pengar. Dessa kommer att vara bättre än att lämna dina pengar på ditt bankkonto och ökar din skatteskuld.

Affärsinvesteringsalternativ:

Förvärv: Du kan investera överskottet av pengar från ditt företag i nya produkter eller tjänster. Du kan köpa ett annat företag och slå samman det med ditt för att utöka dina platser, kunder och distribution.

Kapitalinvesteringar: Du kan köpa nya maskiner, datorer, mjukvara, lastbilar eller andra tillgångar som ökar din produktion och minskar dina driftskostnader. Dessa investeringar kommer att minska kostnaderna och öka din produktion, förbättra dina vinster men inte generera intresse eller öka försäljningen. Du kan också köpa föremål som du hyr för närvarande vilket kommer att förbättra ditt resultat.

Fastighetsinvesteringar: Du kan äga din kontorsbyggnad, fabrik, butiker eller lager i stället för att hyra dem. Om fastigheten sjunker kommer detta att ge dig ett skatteavdrag och om fastigheten ökar i värde kommer detta att förbättra din balansräkning och hjälpa dig att förhandla fram mer kredit.

⁵<https://www.shopify.com/blog/investing-in-your-business>

⁶<https://smallbusiness.chron.com/types-business-investment-69783.html>

PLOUTOS

Öka marknadsföringsutgifter: investeringar i marknadsföring kommer att ge en potentiell långsiktig återbetalning genom ökad försäljning. Till exempel köpa reklam, köra kampanjer, genomföra marknadsplatsundersökningar, kundundersökningar, hålla fokusgrupper, finansiera produktforskning och utveckling, bygga distributionskanaler och skapa och underhålla ett varumärke.

Investeringar i arbetskraftsförbättringar: du kan investera i fortlöpande utbildning för att förbättra jobbspecifika färdigheter och allmänna ledarkompetenser som kommer att förbättra din arbetsstyrka. Du kan också tillhandahålla den senaste tekniken till din personal som kommer att öka deras produktivitet och effektivitet och därmed betala betydande utdelningar.

Aktiviteter/Övningar i klassen	Träning och aktiviteter i klassen
	<ul style="list-style-type: none">• studenter, sitta i par, besök Investor.gov webbplats (https://www.investor.gov/).• Studenter kommer Prova de miniräknarna på Investor.gov webbplats (https://www.investor.gov/free-financial-planning-tools).• Studenter kommer besöka websidan till Sparande och Investering (https://www.investor.gov/introduction-investing/investing-grunder/spara-och-investera)• Eleverna fyller i:<ul style="list-style-type: none">-finansiella mål (Figur 2).-en nettoförmögenhetsangivelse (Figur 3).-intäkter och kostnader (Figur 4).• Eleverna kommer att titta på video om hur man undviker investeringsbedrägerier.<ul style="list-style-type: none">○ Var uppmärksam innan du delar:https://www.sec.gov/news/sec-videos/be-aware-you-share• Studenter kommer Prova de fri Finansiell Planera Verktyg:https://www.investor.gov/free-financial-planning-tools

PLOUTOS

	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kommer att besöka några webbplatser som tillhandahåller företagsinvesteringar rekommendationer i världländerna (projektpartnerländerna). Ett exempel från Sverige: https://www.business-sweden.com/services/invest-in-sweden/• Studenter kommer att öva handel med virtuella pengar ((AAPL, NKE; AMZN, TSLA) (https://www.investopedia.com/terms/r/riskmanagement.asp) <div data-bbox="662 653 1219 989" data-label="Image"></div> <ul style="list-style-type: none">• Studenten kommer att kontrollera sin investerares beredskap genom att använda checklisten för investerarberedskap.
Föreslagen utvärdering Frågeformulär	BILAGA 1
Referenser/ Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/ Villkor	BILAGA 3

Modul 6 – Lån

Huvudobjekt	Öka deltagarnas förmågor och kunskap Öka affärsmedvetenhet och minska allmänna risker Hjälpa till att engagera sig mer i samhället Ge ledarskapsmöjligheter
Lärandemål	Lär dig grundläggande kunskaper om lån
Beskrivning av de Träning innehåll och material	<p>Syftet med denna kurs är att förbättra TCN:s förmåga och kunskap inom området ekonomi och finans, som redan nämnts ovan (mål). Denna kurs är utformad som en föreläsning på grund av ämnet. Trots deras betydelse är det visuella inte huvudfokus för föreläsningen.</p> <p>Vårt mål är att förbereda TCN för deras potentiella integration i näringslivet i deras värdland och ge dem tillgång till ett brett utbud av kunskap.</p> <p>Material/verktyg som behövs</p> <ul style="list-style-type: none">• PC• Projektor• Internet
Varaktighet	2 timmar

Lån

Hur fungerar lån?

Finansiella resurser representerar behoven hos individer och juridiska personer. De representerar en resurs av alla slag som gör det möjligt för människor att uppfylla sina behov och önskemål. Oftast definieras de som pengar (kontanter) eller tillgångar som blir pengar (till exempel pengar på ett konto). Ekonomiska resurser kan vara tillhandahålls på ett antal sätt.

En av dem är att låna från auktoriserade institutioner. Ett lån innebär ett egendomsförhållande baserat på låntagarens (låntagare, gäldenär) behov av medel, å ena sidan, och tillfälligt fria medel hos långivaren (långgivare, borgenär), å andra sidan. I detta sammanhang har fokus lagts på bankkrediter (lån). Utöver säkrade och blacolån finns även kommersiella och privata kreditfaciliteter.

En låncykel

En låncykel är tiden mellan det att en låntagare ansöker om ett lån och det att lånet återbetalas till långivaren med ränta. Låncykeln består av fem huvud faser. Var och en av dessa faser kräver en rad åtgärder.

1. **Ansökan** Potentiella låntagare fyller i en låneansökan för att be långgivare att godkänna ett lån. Även om denna ansökan emellanåt skickas in på papper, använder långgivare allt oftare en elektronisk version, vilket gör denna fas papperslös.
2. **Bearbetning**– Att behandla ett lån innebär att man samlar in och verifierar vissa data om låntagaren och själva fastighetsaffären. Långivaren är i första hand intresserad av fastigheten i fråga och din ekonomiska status (inklusive din lånehistorik). Under processen samlas information in för att avgöra om du kan betala tillbaka lånet och om du vill göra det.
3. **kreditprövning** – kreditprövning är processen för att avgöra om ett lån är en bra risk för långivaren. Det viktigaste målet med kreditprövning är att undvika så många onödiga risker som möjligt.
4. **Stängning**– Finansiering och avslutande av lånet är de sista stegen i låneprocessen om lånet godkänns. Vid stängning av lånet slutförs de sista detaljerna för lånetransaktionen och lånedelen betalas ut. Ofta utförs stängningen av en advokatbyrå eller advokat.
5. **Underhåll** Alla åtgärder som vidtas från stängning av ett lån till dess återbetalning faller under termen "service". Service används för att säkerställa en snabb återbetalning av lånet och för att bevara långivarens rättmätiga anspråk på pengarna.

Frågor: livscykel för ett lån

Lånetyper

Vanligast är att lån är uppdelade efter syfte och löptid. Man skiljer mellan allmän-ändamålslån och särskilda ändamål. Lån för allmänna ändamål erbjuds och görs vanligtvis för kortare perioder än lån för särskilda ändamål, som görs för längre perioder. Utifrån löptiden delas lånen in i kort-, medellång- och långfristiga lån.

Lån för allmänna ändamål är utan ändamål, vilket innebär att de kan användas för alla ändamål. När det gäller lån för allmänna ändamål kontrollerar inte bankerna användningen av lånet. Detta är också den största fördelen med allmänna lån, eftersom individer kan använda dem efter sina behov. Allmänna lån har däremot högre ränta för banken, högre placeringsrisk, lägre lånebelopp och kortare återbetalningstider. Typer av allmänna lån är:

Kreditgräns

Representerar den tillåtna övertrasseringen på checkkontot. På grund av sin tillgänglighet var den ofrivilliga krediten den mest använda. Storleken på denna kredit beror på beloppet för löpande kontoinnehavarens vanliga månadsinkomst.

Kontantlån

Detta är insättning av kontanter på låntagarens konto för att överbrygga likviditetsproblem. Orderbrev och växlar används som säkerhet vid utbetalning av kontantlån.

Lombardlån

Lombardlån beviljas på grundval av pantsättning av lös egendom (säkerhet, inlåning, försäkring, investeringsfondandel, bostadssparande, lös egendom etcetera). De lösa tillgångarna utgör säkerhet för återbetalning av lånet och lånebeloppet är lägre än pantens marknadsvärde. Om lånet återbetalas på överenskomna villkor förblir låntagaren ägare till panten. Säkerheten för återbetalningen av lånet bestäms av den pantsatta egendomens kvalitet och värde och inte av personens kreditvärdighet.

Bolån

Det är ett kontantlån som kännetecknas av att man använder en pant i en fastighet som säkerhet. Det används när en högre summa kontanter behövs och fastigheter av hög kvalitet krävs för låneansökan. I detta fall bör fastigheten värderas av en värderingsman som är behörig att utföra värderingar.

Vid lån för särskilda ändamål anger avtalet låntagarens användning av lånemedlen. Låntagaren ska använda lånemedlen för det ändamål som anges i avtalet. Om låntagaren inte agerar i enlighet med syftet med lånet, kan banken säga upp låneavtalet på grundval av bevis före utgången av den avtalade tiden. Därför reglerar det specifika låneavtalet i detalj båda parter rättigheter och skyldigheter i händelse av att syftet med avtalet inte uppfylls. Lånen för specifika ändamål är:

- Konsument lån
- Lån för inköp av motorfordon
- Studie-/elev lån
- Bostadslån

Konsument lån

De godkänns vanligtvis kontant på grundval av en upprättad uppskattning för inköp av vissa varor eller på grundval av en offert utfärdad av säljaren. De är godkända för olika familje- eller hushållsändamål och är avsedda för köp av sällanköpsvaror (till exempel köp av möbler, vitvaror, fordonsutrustning etcetera). Möjliggör konsumtion utöver individernas nuvarande tillgängliga medel.

Lån för fordonsköp av fordonsmotor

Görs på grundval av en faktura utfärdad av säljaren för köp av fordonet eller på grundval av ett avtal om överlåtelse av äganderätten till det utlånade fordonet.

Studie-/elev lån

Den är godkänd för betalning av kostnaderna för att studera hemma eller utomlands, och även för betalning av studieavgifter för privat gymnasieutbildning.

Bostadslån

Lån för att finansiera köp, uppförande, inredning eller förbättring av en fastighet (hus eller lägenhet). Det godkänns och utbetalas i sin helhet genom betalning direkt till säljarens eller byggarens konto. Banken beviljar ett bostadslån men kräver i gengäld olika säkerheter såsom panträtt i tillgångar, försäkringar, borgensmän etcetera. På individuell landnivå främjas ofta nedläggningar genom att subventionera bostadslån för unga (lägre räntor, subventionera en del av räntan etcetera).

När det gäller löptiden är lånen uppdelade i kort-, medellång- och långfristiga lån. Kortfristiga lån är lån med en löptid på upp till ett år. Medelfristiga lån har en löptid på ett år till fem år. Långfristiga lån är alla lån med en löptid över fem år. Dessa lån används oftast för större, långsiktiga investeringar. Eftersom de görs för en längre tid och för större belopp är långfristiga lån knutet till panträtter i fast egendom (bolån) och är därför en mycket riskabel verksamhet för banker. Därför krävs ibland andra former av kreditförsäkring.

Frågor: Typer av lån

Kreditvärdighet

Innan ett låneavtal ingås ska låntagaren lämna in handlingarna och gå igenom bankens urvalsprocess. Under urvalsprocessen bedömer banken låntagarens kreditvärdighet. Kreditvärdighet är en bedömning som visar om låntagaren som gäldenär har möjlighet att regelbundet betala tillbaka det accepterade lånebeloppet. Bedömningen av kreditvärdigheten görs genom att uppgifter om en persons monetära skulder behandlas. Delarna för att fastställa kreditvärdigheten, såväl som själva förfarandet, specificeras i reglerna för enskilda banker. De vanligaste elementen är uppdelade i grundelement och tilläggselement.

Grundläggande element:

- anställningsstatus
- belopp för lön/pension
- befintliga låneförpliktelser
- regelbundenhet
- den fysiska personens ålder

Med anställningsstatus avses fast och tidsbegränsad anställning. Tillsvidareanställning är att föredra eftersom det ger större säkerhet om anställningsförhållandets varaktighet. Bankerna fastställer anställningsstatus utifrån ett skriftligt, certifierat arbetsgivarintyg eller anställningsavtal.

Storleken på lön eller pension är en annan faktor att ta hänsyn till. Detta element framgår av löne- eller pensionsscheman för den senaste förlängda perioden (till exempel 6 månader). Ju högre lön eller pension, desto mer sannolikt är det att ett högre lånebelopp beviljas. Befintliga kreditförpliktelser beaktas då de redan påverkar en persons skuld. En persons ålder påverkar deras förmåga att betala tillbaka skulder, särskilt för långfristiga lån.

Ytterligare element:

- Fast egendom
- Arbetsgivarbedömning
- Ytterligare inkomst
- Hushåll

Om en person har tillgångar, såsom fastigheter, kan de öka kreditvärdigheten eftersom de kan fungera som pant eller som säkerhet för återbetalning. Dessutom kontrollerar banken kreditvärdigheten hos arbetsgivaren genom en kreditprövning. Den tar hänsyn till om arbetsgivaren är privat eller statlig, om det är en liten, medelstor eller stor arbetsgivare, dess inkomster, tillgångar och andra finansiella indikatorer. Ytterligare inkomst för en person är önskvärd, eftersom den indikerar ett ytterligare inflöde av medel och därmed ökar inkomsten för en person. Hushållet som leds av personen (antal hushållsmedlemmar, antal anhöriga) är också viktigt.

Vid bedömningen av kreditvärdigheten ser banken till att det nya lånet inte överbelastas för personen eller att en del av hans eller hennes inkomst är tillgänglig för andra behov. Beslutet om personen är kreditvärdig eller inte ligger enbart på banken. Efter att ha bedömt kreditvärdigheten kan banken avslå eller godkänna en persons låneansökan. Om en bank godkänner en persons låneansökan är nästa steg att ingå ett låneavtal.

Frågor: Kreditvärdighet

Låneavtal

Avtalsparterna sluter ett låneavtal på grundval av vilket lånet beviljas. Avtalsparterna är långivaren (vanligtvis banken) och låntagaren (en privatperson). När

vid ingående av låneavtalet bestäms följande:

- lånebeloppet (beroende på individens kreditvärdighet),
- tidsperioden och det sätt på vilket långivaren kommer att fullgöra sina skyldigheter,
- räntesatsen för löpande ränta och dröjsmålsränta samt, om möjligt, åtgärder för att skydda mot effekterna av inflation,
- frist (period efter vilken regelbunden återbetalning av lånet börjar),
- metoden för återbetalning av lånet, dvs återbetalning av lånet (allt på en gång eller i delbetalningar
 - antal avbetalningar), och
 - varaktigheten av återbetalningen av lånet.

Långivaren betalar det överenskomna lånebeloppet efter att avtalet ingåtts. Lånebeloppet betalas på en gång eller i delbetalningar (avbetalningar). Låntagarens skyldighet att återbetala lånet börjar först när lånet är helt utbetalt.

Om låntagaren tar ut lånet i omgångar, ska Banken likvidera varje avbetalning från tidpunkten för överföringen av den första avbetalningen fram till början av den ordinarie återbetalningen av lånet. Likvidationen avslutas med återbetalning av den sista lånebetalningen, det vill säga med återbetalning av hela lånet. Den fullständiga återbetalningen av lånet inkluderar återbetalning av kapitalbeloppet (det totala beloppet av det lånade lånet) och räntan (total ränta på det lånade beloppet). Räntan är med andra ord vederlaget för de lånade medlen som gäldenären betalar till banken under en viss tid.

Frågor: Låneavtal

Ränta

Den procentandel av ränta som ska betalas på kapitalbeloppet kallas ränta. Man måste skilja på nominell ränta och effektiv ränta. Den nominella räntan är den ränta som anges i låneavtalet, medan den effektiva räntan är den ränta som beräknas när lånet tecknas. Den effektiva räntan ger en mer realistisk bild av det totala priset på lånet eftersom den inkluderar avgifter som betalas vid start. Lån kan tas med fast eller rörlig ränta. De kan även ingås med en kombination av fast och variabel

räntor. Det är viktigt att notera att när det väl har kommit överens kan fasta räntor inte ändras under avtalsförhållandets löptid. Däremot kan rörliga räntor stiga eller falla under en överenskommen period eftersom de innehåller en (eller flera) parametrar vars förändring inte beror på en parts vilja och som är tydliga och kända för kunderna. Räntekombination är avtalet mellan den period under vilken den fasta räntan gäller och den period under vilken den rörliga räntan gäller. Räntesatsens storlek beror på typen av produkt, affärsrelationen med kunden, perioden för att ta emot insättningen eller lånet, valutan för insättningen eller lånet, beloppet på insättningen eller lånet, den aktuella finansmarknaden situation,

Frågor: Ränta

Återbetalning av lån

Återbetalning av ett lån kan göras i en betalning eller i flera omgångar eller livräntor. I de flesta fall återbetalas lån i månatliga avbetalningar. Amorteringen består av erhållen ränta och en del av återbetalningen av lånet (kallad amorteringsbetalning). Livränta återbetalning hjälper till att säkerställa att samma belopp återbetalas varje månad, medan återbetalning i omgångar kan variera från månad till månad. Vid livränta är den månatliga avbetalningen alltid densamma eftersom minskningen av räntedelen ökar amorteringsdelen. Livräntans storlek beräknas vid lånetillfället utifrån löptid, lånebelopp och ränta. Vid delbetalning minskar månadsbetalningen i takt med att återbetalningen fortskrider eftersom en del av återbetalningen förblir densamma och en del av räntan minskar. Denna information finns i betalningsplanen som medföljer lånet. Betalningsplanen är en tabell som visar utvecklingen av den upplupna räntan, amorteringarna, livräntorna och restskulden. Vid slutet av den avtalade lånetiden är restskulden noll, summan av alla amorteringar är lika med initialskulden, dvs lånet, summan av alla amorteringar och ränta är lika med summan av alla livräntor.

Frågor: Återbetalning av lån

Information

Villkoren för lånet beror på bankernas verksamhet, som styrs av lagarna och bestämmelserna i det land där de är verksamma. När du tar ett lån är det viktigt att du är väl insatt i lånets alla delar och villkor. Detta stöds av blanketten EUROPEAN STANDARDISED INFORMATION SHEET (ESIS), som bankerna måste ge till låntagaren innan de tar lånet. Formuläret möjliggör jämförelse av olika lån, men även jämförelse av utbud och villkor för samma typ av lån hos olika banker, vilket är användbart för ekonomiska beslut. Blanketten innehåller information om lånets huvudsakliga egenskaper (typ, belopp, löptid, typ av ränta), belopp och beräkningsmetod för nominell och effektiv ränta, frekvens och antal livräntor eller amorteringar, exempel och effekt på återbetalning i vid höjning av den rörliga räntan,

Lån för företagsanvändare

Lån till företagsanvändare skiljer sig från lån till privata användare. Företagsanvändare kräver i allmänhet högre lånebelopp om de vill starta ett företag eller förbättra sin verksamhet genom ytterligare investeringar. När det gäller företagsanvändare bestäms kreditvärdighet/kreditkapacitet i allmänhet genom en finansiell och icke-finansiell analys.

Den finansiella analysen inkluderar horisontell och vertikal analys, analys av finansiella indikatorer för affärsverksamhet, indikatorer på betalningars korrekthet, kontinuitet i affärsverksamheten, prognoser för framtida affärsverksamhet, avtal som ingåtts för nya affärer, syftet med krediter, etcetera Den icke-finansiella aspekten av analysen innefattar en analys av företagets ledning och verksamhet, som inkluderar följande

- inhämta information om under vilka förutsättningar företaget verkar
- analysera företagets organisation och affärsstruktur
- utvärdera stabiliteten i företagets verksamhet
- analys av kvaliteten på förvaltningen/ägandet (meriter, blockering)
- utvärdering av kvaliteten på de uppgifter som presenteras
- analys av verksamheten
- insamling av uppgifter om företagets affärsverksamhet
- marknadsanalys: kunder, leverantörer, konkurrens

Det bör noteras att dessa analyser inte är enhetliga och varierar beroende på typen av lån, institutet från vilket lånet tas och reglerna och reglerna i det land där verksamheten är etablerad. Affärsanvändare som startar företag har inte en befintlig verksamhet och data som banken kan avgöra låntagarens kreditvärdighet utifrån. I det här fallet måste företagare som söker lån ofta utarbeta en affärsplan för sitt företag, som sedan utvärderas och analyseras av banken. Affärsplanen är ett skriftligt dokument där företagaren tydligt definierar sina affärsmål och kortfattat förklarar hur han avser att uppnå dem. Utöver affärsplanen utarbetas även en investeringsstudie. Investeringsstudien är ett dokument som visar för investeringen den finansiella och ekonomiska bärkraften för investeringen och hur projektet kommer att realiserats. Det representerar en uppsättning information som används för att fatta rationella beslut och överväga flera scenarier. För mer komplexa investeringar utarbetas ibland förstudier där olika ekonomiska, finansiella, tekniska och andra lösningar övervägs för att välja det optimala alternativet.

För företagsanvändare finns det olika typer av lån beroende på stödprogrammen i varje land. I enskilda länder finns det alltså stödprogram för småföretag, unga entreprenörer, kvinnliga entreprenörer etcetera. För att finansiera och utveckla en verksamhet i ett utvalt EU-land är det nödvändigt att lära sig om tillgängliga finansieringsmetoder. Om du vill starta företag kan du använda EU-medel. EU-finansiering gör det möjligt för lokala finansinstitut att erbjuda ytterligare finansiering till företag. Dessa finansiella institutioner anger de exakta villkoren för finansieringen, inklusive belopp, tidsram, räntor och avgifter. Entreprenörer, nystartade företag, mikroföretag, små och medelstora företag och större företag kan ansöka om EU-finansiering oavsett bransch eller företagsstorlek. Företagslån, mikrofinansiering,

Mer än 200 000 företag får stöd från EU varje år. Se den här sidan för sätt att ansöka om lån i ditt värdland: <https://Europa.eu/yourEurope/business/finance-funding/getting-finansiering/accessfinance/search/sv>.

Aktiviteter/övningar i klassen	Frågor till varje ämne (recap syfte)
Utvärderingsfrågeformulär	BILAGA 1
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 7 – Inkomstgenererande aktiviteter: Urval, planering och förvaltning

Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Att välja en inkomstgenererande aktivitet (IGA) som är lämplig för deltagarnas individuella omständigheter, efter noggranna överväganden av de tekniska, marknadsföringsmässiga, sociala och finansiella aspekterna av ett antal alternativa IGA:er• Att planera för en framgångsrik lansering av IGA efter att urvalet har gjorts• För att hantera IGA effektivt, så att lånet återbetalas i tid, matchar intäkterna från IGA förväntningarna, och risken hålls inom hanterbara gränser
Lärandemål	<ul style="list-style-type: none">• Deltagarna kommer att klargöra sina ambitioner och sätta upp relevanta livsmål;• Deltagarna kommer att identifiera och välja företagsidéer, planera, starta och växa sådana företag;
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<p>Tre huvudämnen kommer att diskuteras under modulen:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Att välja en lämplig IGA✓ Utarbeta en verksamhetsplan✓ Hantera IGA <p>Kursen kommer att använda träningsmetoder som är utformade för att uppmuntra kreativt tänkande och maximalt bibehållande av nyckelbegreppen. Sessionen kommer att följas av en övning som förstärker inlärningspunkterna och vägleder deltagarna när de individuellt undersöker potentiellt lämpliga IGA:er.</p> <p>Varje deltagare kommer att fatta beslut om den lämpligaste IGA för honom eller henne själv efter att ha genomfört modul 7. Uppgifterna därefter kommer att förbereda dem för en framgångsrik lansering av deras IGA.</p>
Varaktighet	2 timmar

Inkomstgenererande aktiviteter: urval, planering och hantering

Definiera en inkomstgenererande aktivitet (IGA)

Be deltagarna att definiera en IGA: Försök att dra fram svar som täcker följande:

"En inkomstgenererande aktivitet är allt vi gör och säljer, eller något som någon betalar oss för göra för dem. Det är en verksamhet där ägaren vanligtvis fokuserar på inkomst."

Verksamhetssektorn för inkomstgenererande verksamhet

Verksamhetssektorerna kan vara olika beroende på länderna:

- Handel
- Tjänster
- Transport
- Horeca (Hotell, restaurang, cafe)
- Byggnad
- Hantverk
- Lantbruk

Syftet med inkomstgenererande aktiviteter

Syftet med en IGA är att producera för marknaden och dessutom kan det kallas mikro- eller småskaligt företag, oavsett om det sköts på individ- eller gruppnivå. Ett av huvudkriterierna för att välja en IGA bör vara dess lönsamhet.

Steget av den inkomstgenererande verksamheten

1. Urval

A) Introduktion till IGA-val

Be deltagarna diskutera hur människorna i deras samhälle vanligtvis identifierar och väljer IGA:er att fungera? Genom diskussionen kan deltagarna nämna följande sätt:

- Se andra människor göra det
- Hör att det är lönsamt
- Tänk att den är lätt att sköta
- De hörde att marknaden växer upp
- Någon sa till dem att IGA har goda utsikter
- De tror att de kan göra en anmärkningsvärd vinst

Låt deltagarna genom diskussionen inse farorna med att välja en IGA utan noggrant övervägande av alla viktiga aspekter. Skapa en lista över saker som de borde ha tänkt på innan de startar en IGA. En sådan lista bör innehålla följande:

- Marknadens behov innan man åtar sig att leverera till marknaden.
- Tillräcklig kunskap om produktens storlek, kvalitet, kvantitet, pris och marknadsföringscykel måste samlas in först innan IGA lanseras.
- Kunskap om vad köpare vet om produkterna först.
- Kunskap om kvaliteten hos konkurrerande producenter.
- Kostnadskonsekvenserna och riskerna med IGA.

B) De sex viktiga punkterna

Förklara att de sex viktiga punkterna bör övervägas innan du väljer en lämplig IGA bland flera alternativ.

Kan jag starta och använda denna IGA?

Jag måste tänka på min:

- Kunskap
- Skicklighet
- Attityder
- Tidstillgänglighet

Om jag inte vet hur man använder IGA, inte vet hur jag ska reagera på problem eller inte har tillräckligt med tid för att arbeta med det, då skulle det vara klokt att identifiera en annan IGA.

Kommer folk att köpa de produkter eller tjänster jag vill sälja?

Jag måste undersöka marknaden för mina produkter eller tjänster. Här måste jag tänka på:

- Efterfrågan på produkterna eller tjänsterna
- Leverans av produkterna eller tjänsterna

För att bedöma efterfråge- och utbudssituationen för min IGA måste jag tänka på:

- Vem kommer att köpa mina produkter eller tjänster? Finns det tillräckligt många köpare?
- Kan jag sälja produkterna året runt? Eller kommer försäljningsnivån att variera från säsong till säsong?
- Var kan jag sälja mina produkter eller tjänster?
- Hur mycket kan jag sälja varje dag, vecka eller produktionsperiod?

Om det kanske inte finns tillräckligt många köpare, eller om det finns många andra säljare av samma produkter på samma marknad som jag vill betjäna, så borde jag tänka på en annan IGA.

Hur mycket pengar behöver jag för att starta och driva var och en av mina IGA?

Jag måste tänka på:

- Hur många IGA:er vill jag använda?
- Hur mycket pengar behöver jag för att starta och driva var och en av dessa IGA?
- Har jag tillgång till de pengar som krävs?
- Kan jag få lån från finansinstitut?

Om mina pengar inte räcker till och finansiella institutioner inte kan ge mig ett lån för att täcka drifts- och startkostnader, bör jag välja en annan IGA eller en uppsättning IGA.

Är denna IGA lönsam?

Jag måste ta reda på om det finns några pengar kvar till hands efter att jag har betalat alla utgifter. För att uppskatta inkomsten, jag kommer att få från denna aktivitet, bör jag:

- Beräkna kostnaden för insatsvarorna (exkludera startkostnad), samt försäljningskostnader
- Beräkna det totala värdet av försäljningen
- Beräkna intäkter genom att subtrahera kostnader från försäljning

Genom att göra detta kan jag bedöma inkomstnivån för var och en av de IGA som jag har under övervägande. Om IGA inte alls är lönsamt så borde jag släppa det.

För att avsluta de sex viktiga punkter som bör övervägas innan man kan starta en IGA. Man måste ställa sig själv följande frågor som hjälper till att analysera situationen och komma på möjliga alternativ för IGA:

1. **Mål:** Vad vill jag uppnå under de kommande 6 månaderna, ett år eller 2 år?
2. **IGA:** Vilken lämplig IGA (produkt eller tjänster) kan sälja för inkomst för att uppnå mitt mål?
3. **Kunskap, färdigheter, rätt attityder och tid:** Har jag kunskapen, färdigheterna, rätt attityder och tid som behövs för att driva denna IGA?
4. **Marknadsföra:** Kan jag sälja produkterna eller tjänsterna från denna IGA?
5. **Huvudstad:** Har jag tillräckligt med pengar för att starta och driva IGA? Vilka är de möjliga källorna för att finansiera denna IGA?
6. **Inkomst:** Är IGA lönsamt för att jag ska kunna nå mitt mål?

Låt deltagarna formulera om punkterna med sina egna ord flera gånger. Betona dem vikten av var och en av dessa punkter för valet av en lämplig IGA

2. Planera

Planering presenteras på ett mycket enkelt sätt, som summan av två delar: Uppgifter och resurser.

- **Uppgifter** hänvisa till allt som måste göras, från att köpa utrustning och råvaror till produktion till försäljning av den färdiga produkten.
- **Resurser** hänvisa till alla saker som måste finnas tillgängliga och pengar som måste spenderas om IGA ska fungera. Vanliga exempel är utrustning, råvaror och andra insatser.

Planering kan ses som processen att organisera resurserna för att utföra uppgifterna.

Förklara att innan detaljerad uppgift och resursplanering är det viktigt att besluta om mängden produktion:

- Vilken eller vilka produkter vill jag producera?
- Hur mycket av varje vara vill jag producera?

Fråga deltagarna varför det är viktigt att först bestämma mängden produktion. Se till att deltagarna förstår förhållandet mellan produktionskvantitet, resurser och uppgifter innan du fortsätter:

- Arbetskostnaderna är direkt relaterade till kvantiteten; i takt med att kvantiteten ökar, ökar även arbetskostnaderna
- På samma sätt innebär större kvantitet att mer tid måste avsättas för att slutföra uppgifterna

Nästa steg till uppgiftsplanering. Påminn deltagarna om att de måste tänka på varje uppgift som behöver utföras, från inköp av råvaror till försäljning av slutprodukten.

Fråga deltagarna vilka typer av uppgifter som är

gemensamma för alla IGA:er. Av denna diskussion bör det

framgå att:

- Vanliga uppgifter är att köpa in utrustning och råvaror samt att sälja produkten
- IGA:er som omvandlar en råvara till en färdig produkt har också en uppsättning uppgifter kopplade till själva produktionen
- Handelsverksamheten har inga andra uppgifter

Gå igenom vart och ett av följande frågeområden:

- Vem kommer att köpa utrustningen, råvarorna och andra insatser?
- Hur kommer de att transporteras till produktionsplatsen?
- Vilka är stegen i produktionsprocessen?
- Hur mycket tid krävs för var och en av dessa aktiviteter?
- Kan mina familjemedlemmar och jag avvara så mycket tid?
- Vem ska sälja produkterna?
- Var kommer de att säljas?
- Hur lång tid tar det att sälja produkterna?

Gå nu till resursplanering. Förklara att du måste se till att du kan skaffa och betala för alla resurser som du behöver för önskad produktionsmängd.

Förklara att resursplanering främst handlar om att svara på följande typer av frågor:

PLOUTOS

- Vad behöver jag?
- Hur många behöver jag?
- Hur mycket kostar det?
- När behöver jag köpa den?

Utrustning och verktyg

- Vilken utrustning och verktyg krävs?
- Hur många behöver jag av varje?
- Behöver jag köpa alla dessa varor?
- Kan de hyras eller lånas?
- När behöver jag ha dessa saker?
- Hur mycket kostar varje?
- Hur mycket pengar behöver jag för all nödvändig utrustning?
- Hur mycket måste jag betala för transport av dessa artiklar till min produktionsplats?

Råmaterial

- Vilka råvaror krävs?
- Vilken mängd råvaror behöver jag för den förväntade kvantiteten säljbara varor?
- När behöver jag köpa varje vara?
- Hur mycket kostar var och en av dessa råvaror?
- Hur mycket pengar behöver jag för alla råvaror för en produktionscykel?
- Hur mycket måste jag betala för transport av dessa artiklar till min produktionsplats?

Andra ingångar

- Behöver jag några andra ingångar?
- Vilka föremål och hur mycket av varje?
- När behöver jag köpa dessa andra ingångar?
- Hur mycket kostar dessa saker?

Försäljningskostnader

- Måste jag transportera produkterna till marknaden?
- Måste jag betala marknadsskatt?
- Gå till nästa steg efter att vart och ett av ovanstående frågeområden har diskuterats fullt ut

3. Förvaltning

Denna del identifierar kontanthantering och riskhantering som de viktigaste förvaltningsområdena för ägaren av IGA.

Blandningen av företagsfonder och hushållsfonder är vanligt bland operatörerna av IGA och leder ofta till avkapitalisering av verksamheten. Detta händer när hushålllets utgifter överstiger det belopp som tjänas in på verksamheten. Eftersom IGA-ägare sällan, om aldrig, betalar sig själva en vanlig lön, spenderas kontanter på hushållsutgifter när och när det behövs. Brist på register gör det svårt att spåra och därmed kontrollera dessa utgifter. Resultatet kan bli en utarmning av IGA:s rörelsekapital och att man inte märker situationen tills det är för sent.

Att lära sig hur denna situation kan uppstå, vilka faror den utgör och hur IGA:s kontantsituation kan hanteras är i fokus för denna del. Deltagarna utsätts för situationen för en kvinna som trots en god vinst inte kan fylla på varorna i sin mataffär.

De kontanter som kommer in från försäljningen bör fördelas på fyra kategorier: arbetskostnader, återbetalning av lån, hushållskostnader och sparande. Vidare bör medel avsättas för återbetalning av lånet och arbetskostnader innan man spenderar på hushållens utgifter eller avsätter pengar för sparande. Detta är det centrala konceptet för kontanthantering.

Det svåra är att ingjuta i sig själv den ekonomiska disciplinen att skjuta upp konsumtionen tills pengarna för återbetalning av lån och arbetskostnader har avsatts.

Besparingar framhålls som ett viktigt medel för att planera för och hantera riskerna för familjens och IGA:s välbefinnande från oförutsedda händelser och utgifter.

Deltagarna diskuterar implikationerna av var och en av de avbildade händelserna, som inkluderar:

- Kreditgivning till kunder
- En riskrelaterad till driften av IGA
- En oförutsedd inhemsk utgift
- En oförutsedd naturkatastrof

PLOUTOS

De diskuterar sedan hur dessa risker kan planeras för och hanteras så att familjens ekonomiska välfärd inte hotas. Nödvändigheten av regelbundna besparingar framgår av denna diskussion. Besparingar är det fjärde området där inkommande kontanter från IGA bör allokeras. Det är också den svåraste delen av kontantallokeringsprocessen. Det beror på att det alltid är lättare att avsätta pengar för nuvarande utgifter (hushåll, återbetalning av lån) och utgifter som snart kommer att uppstå (påfyllning av arbetskostnader) än att avsätta pengar för framtida behov.

Berätta för deltagarna att de kommer att diskutera situationen för en kvinna som hade ett ledningsproblem. De bör lyssna på förklaringen av hennes situation och sedan diskutera de möjliga orsakerna.

Situation: Vilka är problemen i Fatimas butik?

För sex månader sedan startade Fatima en liten butik (som sålde grönsaker, frukt och godis) i sin by med pengar från sin familj. Starten var bra och lovande. För att utöka sin verksamhet fick hon ett lån från ett mikrofinansinstitut. Hon höll sin butik öppen hela dagen och var upptagen med att sälja produkterna. Hon förvarade kontanterna från försäljningen i en kassalåda av trä. Då och då använde hon en del av pengarna i kassan till återinvesteringar i aktier. Hon använde också pengar från samma kassalåda för familjekostnader.

En dag kom en låneansvarig för att besöka Fatima för att se hur hennes bord utvecklades. Lånehandläggaren märkte att lagren av många föremål var låga och att många av lådorna som användes för att lagra föremål som frukt och grönsaker var helt tomma. Lånetjänstemannen försökte ta reda på från Fatima om affärstillståndet berodde på en låg vinst som gjorde att hon inte ville fylla på med föremålen. Men från samtalet insåg lånehandläggaren att möjligheterna att tjäna pengar från IGA fortfarande var utmärkta. Hon borde ha gott om pengar i kassan för att fylla på sina lådor regelbundet, utöka verksamheten och betala nödvändiga hushållskostnader regelbundet.

Fatima sa att hon behövde ett nytt lån så att hon kunde fylla på lager i butiken. Men långgivaren var förvirrad. Han undrade varför Fatima behövde ett lån när hon tydligen gjorde en bra vinst.

Efter att ha berättat historien, ställ följande fråga till deltagarna:

Vad tror du kan vara orsaken till Fatimas problem?

Låt deltagarna diskutera och komma på flera möjliga svar. Dessa kan inkludera följande:

- Fatima tar ut pengar ur kassan för att betala hushållets utgifter. Kanske spenderar hon mer än hon har råd med, med tanke på hennes inkomstnivå från IGA.
- Hon kanske ger bort saker till vänner och släktingar och tror att beloppen är små. Men med tiden kan detta vara en anledning till att hennes lager håller på att tömmas.
- Hon kanske ger kredit till kunder och inte får tillbaka alla dessa pengar.
- Hon kanske behövde råd om hur man skulle driva verksamheten när den expanderade.

Om deltagarna inte nämner alla ovanstående punkter, nämn dem själv. Förklara sedan att dessa typer av problem är vanliga för IGA-innehavare. Av denna anledning måste de aktivt hantera kontanter och krediter från sina IGA. Berätta för deltagarna att detta är den viktigaste aspekten av ledningen som de måste förstå om de ska driva sina IGA lönsamt.

Påminn deltagarna om att vid tidpunkten för IGA-starten flödar kassaflöden in i verksamheten från en kombination av personligt sparande och lån, som används för att betala startkostnaderna och den första omgången av arbetskostnader. Därefter sker produktion och kassaflöden in i verksamheten från försäljning.

Förklara sedan att dessa kontanter måste hanteras noggrant. Berätta för deltagarna att en av de viktigaste punkterna som de bör komma ihåg när de hanterar sina IGA:er är att pengarna som erhålls från försäljningen bör allokeras till olika kategorier innan någon av dem används.

Aktiviteter/övningar i klassen	Träning i klassen om tiden tillåter: Deltagarna arbetar i grupp om 3 och försöker välja en IGA. Varje grupp kommer presentera för klassen den IGA de har valt och anledningen och hur de ska planera och hantera IGA.
Förslag, Utvärderingar, frågeformulär	BILAGA 1
Frågeformulär	
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 8 – Hur man skapar affärsplan	
Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Eleven kommer att lära sig om affärsplanens element.• Eleven kommer att lära sig hur man lägger upp en affärsplan.
Lärandemål	Efter denna session, eleverna: <ul style="list-style-type: none">• Kommer att vara bekant med affärsplan och dess olika typer.• Kommer att kunna göra SWOT-analys (identifiera och analysera interna styrkor och svagheter samt externa möjligheter och hot som formar nuvarande och framtida verksamhet och hjälper till att utveckla strategiska mål).• Kan skapa sin egen affärsplan.
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<ul style="list-style-type: none">✓ Läraren kommer att presentera affärsplanens delar och olika typer av affärsplaner.✓ Läraren kommer att presentera affärsmodellens duk.✓ Klassen kommer att titta på följande video om hur man skriver en affärsplan✓ Instruktören kommer att be studenten att fylla i en affärsplanstempel. (Instruktören väljer en lämplig tinning).✓ Eleven kommer att öva hisspitch för att beskriva sin affärsidé.✓ Eleverna kommer att träna på att fylla i sin affärsplan i Business Model Canvas.✓ Eleverna kommer att arbeta i grupp om (4–5) och de presenterar sin affärsplan för varandra. (Genom att använda Business Model Canvas).✓ Läraren kommer att ge eleverna digitala eller tryckta Business modellcanvas.
Varaktighet	4 timmar

Vad är en affärsplan?

En affärsplan är ett grundläggande dokument som startups och etablerade företag bör ha innan de startar ett nytt företag för att identifiera sina mål och förbli på rätt spår för att nå målen. Detta dokument definierar verksamhetens mål och hur den avser att uppnå dessa mål. Det är en skriven färdplan för affärs-, marknadsförings-, finansiella och operativa frågor.

Figur 1. Affärsplan (Källa: Investopedia 2022)²

Affärsplanen beskriver verksamheten, dess produkter eller tjänster, dess ledning och personal, dess finansiering, dess verksamhetsmodell och många andra detaljer som är avgörande för dess framgång. Affärsplanen används för att hålla företagets team på samma sida om strategiska åtgärdsplaner och på mål för att uppfylla företagets uppsatta mål, för att hjälpa utlåning från finansiella institutioner (banker och riskkapitalföretag), för att attrahera investeringar innan ett företag har etablerat en bevisad meritlista.

Denna plan bör ses över och uppdateras då och då för att uppnå uppnådda eller ändrade mål. Det finns två typer av affärsplan: den traditionella affärsplanen och affärsplanen för lean startup.

I de följande avsnitten kommer vi att presentera den traditionella affärsplanen först och sedan den lean startup-affärsplanen (business model canvas).

¹ <https://www.investopedia.com/terms/b/business-plan.asp>
<https://www.nerdwallet.com/article/small-business/business-plan>
<https://www.forbes.com/advisor/business/how-to-write-a-business-plan/>
<https://www.shopify.com/blog/business-plan>

² <https://unsplash.com/s/photos/business-plan>

Figur 2. Affärsplan (Källa: <https://unsplash.com>)³

Den traditionella affärsplanen består av:

1. En sammanfattning.
2. Företagsbeskrivning.
3. Marknadsundersökning/analys.
4. Produkter och tjänster.
5. Kundens segmentering.
6. Marknadsplan och strategi.
7. Finansiell

1. **Sammanfattning**

Sammanfattningen är en extremt viktig del av alla affärsplaner som kommer att inkludera nyckelpunkterna från din plan, en uppdragsbeskrivning, en kort beskrivning av dina produkter eller tjänster, ledarskap och en bred sammanfattning av dina ekonomiska tillväxtplaner om du har för avsikt att be om finansiering. Sammanfattningen kan äntligen skrivas så att du kan markera information som du har identifierat samtidigt som du skriver andra avsnitt som går in i mer detalj och det bör inte överstiga en sida.

³ <https://unsplash.com/s/photos/business-plan>

⁴ <https://www.shopify.com/blog/business-plan>

Huvuddelarna i affärsplanens sammanfattning är:

- Affärsidé. Vad gör ditt företag?
- Affärs mål och vision. Vad vill ditt företag göra?
- Produktbeskrivning och differentiering. Vad säljer ni, och varför är det annorlunda?
- Målmarknad. Vem säljer du till?
- Marknadsplan. Hur planerar du att nå dina kunder?
- Nuvarande finansiell status. Vad har du för intäkter för närvarande?
- Beräknat ekonomiskt tillstånd. Vad räknar du med i intäkter?
- Frågan. Hur mycket pengar begär du?
- Laget. Vem är involverad i verksamheten?

Det bästa sättet att förbereda din sammanfattning är att använda tekniken "elevatorpitch" som är en snabb sammanfattning som bör vara tillräckligt kort för att presentera under en kort hissresa. (Läs mer om hisspitch här https://www.thebalancemoney.com/elevator-speech-examples-and-writing-tips-2_061_976).

Hur man gör en hisspitch:

- Håll ditt tal kort och trevligt, 60 sekunder eller mindre.
- Säg vem du är och vad du ska uppnå och ditt företagsmål.
- Fokusera på det du vill göra och var positiv och övertygande med din begränsade tid.
- Öva ditt tal med en vän eller spela in det för att se till att ditt budskap är tydligt.

Figur 2. Elevator Pitch (Källa: MADDY PRICE / BALANSEN)⁵

2. Företagsbeskrivning

Företagsbeskrivningen är det bästa stället att skryta med om dina styrkor och den kommer att innehålla mer specifik information än den verkställande sammanfattningen om vad du planerar att göra och en introduktion till varför du är i branschen och varför du är annorlunda.

Företagsbeskrivningen bör innehålla företagets registrerade namn, din företagsadress, nyckelpersoner som är involverade i verksamheten, din affärsstruktur, partnerskap, dina konkurrensfördelar, din affärsmodell, branschen, ditt företags vision, mission och värdeförslag, ditt team, konsumenter, organisationer eller företag som ditt företag planerar att betjäna.

3. Marknadsundersökning/analys.

Företaget behöver ett bra grepp om sin bransch såväl som sin målmarknad. Dessutom måste du också förstå branschutsikterna och målmarknaden väl. Så, avsnittet om marknadsanalys kommer att innehålla en översikt över hur stor du uppskattar marknaden för dina produkter, en analys av ditt företags position på marknaden och en överblick över konkurrensbilden.

⁵ <https://www.thebalancemoney.com/elevator-speech-examples-and-writing-tips-2> 061 976

I avsnittet om marknadsanalys kan du förklara din expertis, ditt annorlunda tillvägagångssätt och dina konkurrensfördelar mer på djupet. Här kan du visa att det du erbjuder är avgörande för marknaden och fyller en viktig lucka.

I avsnittet om marknadsanalys kan du skriva om ditt företags konkurrens, påpeka vad du kan göra bättre, förklara om du betjänar en annan eller underbetjänad marknad och beskriva ditt företags relativa styrkor och svagheter.

Allmänt förslag för att hjälpa dig i din marknadsundersökning:⁶

- Din ideala kundprofil: dina kunders åldrar, storleken på din målgrupp, förväntade förändringar av antalet personer i din målåldersgrupp under de närmaste åren.
- Relevanta branschtrender och bana: konsumtionsmönster bland din målgrupp, information om huruvida din allmänna bransch förväntas växa eller minska under de närmaste åren.
- Informerade gissningar: basera dina uppskattningar på så många verifierbara datapunkter som krävs för en säker gissning.
- Potentiella marknadsundersökningskällor är statliga data, statliga statistikkontor, branschorganisationer, akademisk forskning och respekterade nyhetskanaler

SWOT-analys

SWAT-analys inkluderar styrkor, svagheter, möjligheter och hinder.

⁶<https://www.shopify.com/blog/business-plan>

Tabell (1): SWOT-analys (Shopify)

Styrkor <ul style="list-style-type: none">• Tidigare erfarenhet skalning e-handel företag• Stark erfarenhet av annonshantering• Patenterad produkt• Exklusiv affär med tillverkande företag	Svagheter <ul style="list-style-type: none">• Ingen erfarenhet av teamledning• Krossbar produkt, vilket gör frakten mer dyr
Möjligheter <ul style="list-style-type: none">• Stark tillväxt i produktkategoriförsäljningen• Ingen "marknadsledare" i kategorin, många mindre företag	Hinder <ul style="list-style-type: none">• Förordning pågår för produktkategori i internationella marknader

4. **Produkter och tjänster:**

Det här avsnittet kommer att beskriva viktiga detaljer (till exempel prissättning, produktlivslängd och fördelar för konsumenten) om dina produkter och tjänster som du kommer att erbjuda till intresserade läsare. I det här avsnittet kan du beskriva dina nya produkter som du kommer att lansera i framtiden och eventuella immateriella rättigheter du äger (upphovsrätt eller patentansökningar), uttrycka hur de kommer att förbättra lönsamheten. Du kan förklara hur din tjänst eller produkt gynnar dina kunder och hur produktens livscykel ser ut. Dessutom kan detta avsnitt innehålla information om produktions- och tillverkningsprocesser.

5. **Kundens segmentering**

Kundens segmentering inkluderar information om er målkund eller marknad (till exempel allmänna och specifika demografiska egenskaper) såsom: var ni kunder bor, deras ålder, deras utbildningsnivå, vanliga beteendemönster, hur de spenderar sin fritid, var de arbetar, vilken teknik de använder, hur mycket de tjänar, var de vanligtvis är anställda, deras värderingar, övertygelser eller åsikter etc. Den här informationen varierar beroende på vad du erbjuder, men du bör vara tillräckligt specifik för att det är otvivelaktigt tydligt vem du försöker nå – och ännu viktigare, varför du har gjort de val du har baserat på vilka dina kunder är och vad de värdesätter.

6. Marknadsplan och strategi.

I det här avsnittet av din affärsplan kan du ta upp hur du kommer att övertala kunder att köpa dina produkter eller tjänster, eller hur du kommer att utveckla kundlojalitet som kommer att leda till återkommande affärer. Med andra ord kommer detta avsnitt att presentera hur en försäljning faktiskt kommer att ske. Avsnittet förklarar också dina reklam- och marknadsföringskampanjplaner och vilka typer av media dessa kampanjer kommer att använda. Din marknadsföringsstrategi bör uppdateras och ändras för att möta dina unika behov.

Marknadsföringsstrategin/-planen kommer att innehålla fyra nyckelelement:

- Pris (Hur mycket kostar dina produkter och varför har du tagit det beslutet?)
- Produkt (Vad säljer du och hur skiljer du den på marknaden?)
- Marknadsföring (Hur kommer du att få dina produkter framför din idealkund?)
- Plats (var kommer du att sälja dina produkter?)

7. Ekonomisk plan

Detta avsnitt kommer att presentera verksamhetens finansiella planering och prognoser (till exempel finansiella rapporter, balansräkningar, mål och uppskattningar för de första åren plus en beskrivning av potentiella investerare etc.). De viktigaste delarna i din ekonomiska plan är resultaträkning, en balansräkning och en kassaflödesanalys. I det här avsnittet är det att föredra att använda grafer och diagram för att berätta om din företagsekonomiska historia.

⁷ <https://www.shopify.com/blog/business-plan>

Lean startup affärsplan

Det är en plan på en sida som lyfter fram nyckelelement när du vill förklara eller starta ditt företag snabbt, ditt företag är relativt enkelt eller du planerar att regelbundet ändra och förfinas din affärsplan.⁸ Det kan vara ett diagram med en handfull element för att beskriva ditt företags värdeerbjudande, infrastruktur, kunder och ekonomi. Det finns olika sätt att utveckla en lean startup-mall. Lean Canvas är en anpassning av Ash Maurya av Alexander Osterwalders flitigt använda affärsmodellduk. Båda är mallar för strategisk hantering av ett företags viktiga information. Affärsmodellcanvas är dock för alla nya och befintliga företag, medan Lean Canvas är skapad speciellt för lean startup-företagares användning. Därför presenterar vi här Business model canvas som är för nya och befintliga företag.⁹

De nio komponenterna i en affärsmodell är:

1. Nyckelpartnerskap
2. Huvudaktiviteter
3. Huvudresurser
4. Värde proposition
5. Kundrelationer
6. Kundsegment
7. Kanaler
8. Kostnadsstruktur.
9. Intäktsströmmar

⁸<https://www.sba.gov/business-guide/plan-your-business/write-your-business-plan>

⁹<https://startupsavant.com/lean-startup-business-plan-guide#:~:text=What%20is%20a%20Lean%20Startup,identifying%20a%20problem%20and%20solution.>

¹⁰<https://economyaat.net/en/model/canvas-economyaat>

<https://www.sba.gov/business-guide/plan-your-business/write-your-business-plan>

Tabell (2): Affärsmodellduk

Nyckelpartnerskap	Huvudaktiviteter	Värde proposition	Kundrelationer	Kundsegment
	Huvudresurser		Kanaler	
Kostnadsstruktur			Intäktsströmmar	

1. Nyckelpartnerskap

Nyckelpartner är leverantörer, tillverkare, underleverantörer och liknande strategiska partners. De kommer

vara en del av alla företag eller tjänster du kommer att arbeta med för att driva ditt eget företag.

Några saker att tänka på om nyckelpartnerna:

- Vilka är dina viktigaste partners för att få konkurrensfördelar?
- Identifiera ditt företags nyckelpartner, detta kan vara leverantörer i din leverantörskedja.
- Vilka nyckelresurser får ditt företag från dessa partners?
- Vilka nyckelaktiviteter utförs av dessa partners?
- Fundera på varför ditt företag arbetar med dessa nyckelpartners och motiven bakom det.

2. Huvudaktiviteter

Nyckelaktiviteter är listan över sätt som ditt företag kommer att få en konkurrensfördel på. Det kan vara saker som att sälja direkt till konsumenter eller använda teknik för att utnyttja delningsekonomin.

Några saker att tänka på om nyckelaktiviteterna:

- Vilka är de viktigaste stegen för att gå vidare till dina kunder?
- Vilka specifika nyckelaktiviteter är nödvändiga för att leverera dina värdeförslag?
- Vilka aktiviteter skiljer ditt företag från andra?
- Tänk på hur ditt företags unika skillnader i dess intäktströmmar, distributionskanaler eller kundrelationer.
- Behöver du skaffa specifika nischresurser?
- Behöver du effektivisera för att hålla nere kostnader och priser?

3. Huvudresurser

Nyckelresurser är alla resurser du kommer att använda för att skapa värde för din kund. De kan vara din viktigaste tillgångarna (till exempel personal, kapital eller immateriell egendom)

Några saker att tänka på om de viktigaste resurserna:

- Vilka resurser behöver du för att få din idé att fungera?
- Vilka specifika nyckelresurser eller tillgångar är nödvändiga för att leverera ditt värdeerbjudande? Fundera på vilka resurser dina distributionskanaler och intäktströmmar kan behöva fungera.
- Tänk också på vilka resurser som behövs för att upprätthålla kundrelationer.
- Kräver ditt företag mycket kapital eller personalresurser?

4. *Värde proposition*

Här presenterar du det unika värdet ditt företag tillför marknaden.

Några saker att tänka på om värdeförslaget:

- Hur kommer du att göra dina kunders liv lyckligare?
- Identifiera kärnvärdet företaget ger kunderna.
- Vad exakt försöker företaget ge till kunderna?
- Vilket problem försöker ditt företag lösa och vilka behov tillgodoser ditt företag?
- Hur erbjuder du något annorlunda som uppfyller kraven från ditt kundsegment (till exempel pris, kvalitet, design, status)?

5. *Kundrelationer*

I kundrelationens del kommer du att beskriva hur kunder kommer att interagera med din verksamhet (till exempel automatiserat eller personligt, personligen eller online). Tänk igenom kundupplevelsen från början till slut.

Några saker att tänka på om kundrelationerna:

- Hur ofta kommer du att interagera med dina kunder?
- Vilken typ av relationer har du med dina kunder?
- Hur interagerar du med kunder och hur skiljer det sig mellan kund segmenten?
- Kommunikerar du ofta med dina kunder?
- Hur mycket stöd ger ditt företag?

6. *Kundsegment*

Här är det mycket viktigt att identifiera vem ditt företag kommer att tjäna.

Några saker att tänka på om kund segmenten

- Vilka är dina kunder? Beskriv din målgrupp med ett par ord.
- Identifiera vem som är ditt värdeförslagsmål.
- Vem skapar du värde för?
- Vilka är dina viktigaste kunder? Hur är dem? Vad behöver de? Vad tycker de om?
- Hur är kundmarknaden?
- Inriktar du dig på en liten nischgemenskap eller en massmarknad?

7. *Kanaler*

Kanaler är de viktigaste sätten du använder för att kommunicera med dina kunder. De kan vara en blandning av kanaler och de kan optimeras över tiden.

Några saker att tänka på om kanalerna

- Hur ska du nå dina kunder?
- Hur levererar du ditt värdeerbjudande?
- Hur når du dina kundsegment?
- Vilka kanaler används?
- Tänk på dina utbud, distribution, marknadsföring och kommunikationskanaler.
- Är de välintegrerade och kostnadseffektiva? Används de effektivt?

8. *Kostnadsstruktur*

I den här delen kommer du att definiera din strategi och sedan lista de mest betydande kostnaderna du kommer att möta för att följa den. Du bör arbeta för att minska kostnaderna eller maximera värdet

Några saker att tänka på om kostnadsstrukturen

- Hur mycket planerar du att lägga på produktutveckling och marknadsföring under en viss period?
- Identifiera de viktigaste kostnaderna i ditt företags affärsmodell.
- Vilka är de viktigaste drivkrafterna för kostnaderna?
- Hur bidrar dina nyckelaktiviteter och nyckelresurser till kostnadsstrukturen?
- Hur relaterar dina kostnader till dina intäcksströmmar?
- Använder du skalfördelar på rätt sätt?
- Hur stor andel av kostnaderna är fasta och rörliga?
- Är ditt företag fokuserat på kostnadsoptimering eller värde?

9. Intäktsströmmar

I den här delen kommer du att förklara hur ditt företag faktiskt kommer att tjäna pengar (till exempel direktförsäljning, medlemsavgifter och försäljning av annonsutrymme). Om ditt företag har flera intäktsströmmar, lista dem alla.

Några saker att tänka på om intäktsströmmarna

- Hur mycket planerar du att tjäna under en viss period?
- Jämför dina kostnader och intäkter.
- Identifiera hur ditt värdeerbjudande genererar pengar till ditt företag.
- Har ditt företag flera sätt att generera intäkter?
- Vilken är prisstrategin för de produkter som ditt företag erbjuder?
- Genom vilka kanaler betalar dina kunder?
- Erbjuder ditt företag flera betalningssätt?

Aktiviteter/övningar i klassen	Övningar i klassen <ul style="list-style-type: none">• Eleverna kommer att öva hissplanen i grupper.• Eleverna kommer att fylla i SWOT-templet individuellt. Eleverna kommer att titta på en video om affärsplan
	https://www.youtube.com/watch?time_continue=105&v=IZi4A9pyJb4&feature=emb_logotyp https://www.youtube.com/watch?v=IZi4A9pyJb4 <ul style="list-style-type: none">• Eleverna kommer att öva på affärsmodellens duk och presentera sina affärsidéer i grupper.
Förslag, Utvärderingar, frågeformulär	BILAGA 1
Frågeformulär	
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
hy	
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 9 – Hur man begär ett mikrolån och fonder

Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• För att lära dig var du kan få ett mikrolån• För att förstå hur man får ett mikrolån
Lärandemål	<ul style="list-style-type: none">• Deltagarna kommer att förstå hur man får formell kredit och icke-finansiellt stöd• Deltagarna kommer att förstå vikten av att göra lån och kreditbetalningar i tid
Beskrivning av de Träning innehåll och material	Fyra huvudämnen kommer att diskuteras under modulen: <ul style="list-style-type: none">✓ Mikrokreditprodukter✓ Processerna för att få en mikrokredit✓ De dokument som behövs✓ De icke-finansiella tjänsterna som kompletterar mikrokrediten
Varaktighet	2 timmar

Hur man begär ett mikrolån och fonder Var du

kan få ett lån

- **Banker:** Du kan besöka din banks hemsida eller gå till ett kontor för att lära dig mer om typerna av lån erbjuds. Vissa banker kan också låta dig ansöka online eller genom att använda din telefon.
- **Mikrofinansinstitutioner (MFI):** MFI erbjuder mikrokrediter och tillhandahåller även icke-finansiella tjänster som individuell rådgivning, utbildning och stöd till mikroföretag.
- **Kreditföretag:** En kreditförening är en typ av finansiell institution som ägs av människorna som använder produkterna och tjänsterna. Kreditföreningsmedlemmar kan få tillgång till många tjänster som lån och inlåningskonton.
- **Finansiella företag som inte är banker (NBFCs):** NBFC:s är finansiella institutioner som inte har en full banklicens eller är inte reglerade, men kan fortfarande tillhandahålla vissa finansiella tjänster, som utbetalning av lån.

Vad är ett mikrofinansieringslån eller mikrolån?

Termen "mikrofinansieringslån" syftar på kortfristiga lån på mindre belopp som vanligtvis utnyttjas av egenföretagare, nystartade företag, mikroföretag och småföretag med låga kapitalkrav. Familjer med låginkomstgrupper och mikroföretagare, som har liten eller ingen tillgång till ekonomiskt stöd, är förmånstagare av mikrolån.

Vilka är huvudtyperna av mikrolån?

Företagslån för mikroföretag och privatlån är de två mest populära produkterna:

- **Företagslån:** Företagslån ges vanligtvis för att starta eller växa småföretag eller mikroföretag.
- **Personliga lån:** Mikrokredit för personlig konsumtion är ett lån under 250 000 sek för täckningen klients personliga konsumtion, såsom hyra, personliga nödsituationer, utbildning och andra personliga konsumtionsbehov (till exempel vitvaror).

Vilka är de viktigaste egenskaperna hos ett företagsmikrolån?

Några av nyckelfunktionerna inkluderar:

- Den genomsnittliga löptiden för mikrofinansieringslån är vanligtvis från 38 månader och den genomsnittliga räntan är 11,3 %
- Lån återbetalas månadsvis
- Kundutvecklingstjänster, Entreprenörskapsutvecklingstjänster och Affärsutvecklingstjänster är icke-finansiella tjänster som erbjuds

Hur man ansöker om ett lån

Att få ett lån skiljer sig från långivare till långivare, men vanligtvis inkluderar det att skicka in en rad personuppgifter och fylla i ett standardansökningsformulär. Din kreditvärdighet och nuvarande ekonomiska situation används sedan för att avgöra om du är berättigad till ett lån.

Bearbeta

Innan du ansöker om ditt lån är det värt att undersöka lite närmare detaljerna för att avgöra vilken typ av lån som bäst passar din ekonomiska situation och om du har råd att låna utan att sätta dig själv i ekonomiska svårigheter:

Tänk på återbetalningarna -Fundera på om du kommer att ha råd med återbetalningarna på ett lån, om du blir godkänd. Detta [online lånekalkylator](#) ger dig en uppfattning om det belopp du sannolikt kommer att betala tillbaka för ett mikrolån vid en belgisk mikrokreditinstitution.

Ha din ekonomiska information redo Långgivare kommer att begära en mängd personlig dokumentation och information som en del av din låneansökan, allt från din adresshistorik till din nuvarande anställning. Att se till att du har allt detta till hands när du funderar på att ansöka kan hjälpa till att påskynda processen.

Det finns flera steg involverade i behandlingen av ett lån:

Steg 1: samla in och skicka in ansökan och nödvändig dokumentation

Det första steget för att få ett lån är att fylla i en ansökan och skicka in de nödvändiga dokumenten. Nödvändiga dokument kommer att variera beroende på typen av lån, storleken och komplexiteten för den operation som begär lånet. Vanligtvis gäller att ju mindre lån, desto färre dokument krävs. När ansökan och nödvändiga dokument har tagits emot av långgivaren går lånet vidare till nästa steg i processen: lånegaranti.

Steg 2: Lånegaranti

När ett lån övergår till emissionsgarantier, kommer analytikern som utsetts att arbeta med begäran vanligtvis att utvärdera lånet med hjälp av någon form av de fem C:en för kredit: Karaktär, kapital, kapacitet, säkerheter och villkor. Objekt som kommer att övervägas när man gör denna utvärdering kommer att inkludera kreditpoäng, återbetalningshistorik (både direkt och med andra långgivare), tillgängliga kontantreserver, kassaflöde/intäkter från anställning eller affärsverksamhet, mängden personlig handpenning som erbjuds, allmänna ekonomiska förhållanden, specifika branschförhållanden och de säkerheter som erbjuds. Tiden i lånegarantin kommer att variera beroende på

om förfrågans komplexitet; det vill säga ju fler parter eller enheter som är involverade desto längre tid tar det att samla informationen för att besluta.

Steg 3: beslut & avslutande av kontraktet

När beslut har fattats om låneansökan ges ett svar till de sökande så snabbt som möjligt. Om lånet godkändes meddelas även villkoren för godkännandet vid denna tidpunkt. Om villkoren är acceptabla för både sökanden och långivaren, är nästa steg att redigera ett lånekontrakt och andra nödvändiga föremål. När dessa föremål har tagits emot granskas de för att säkerställa att de uppfyller kraven för lånegodkännandet. Om allt är i sin ordning är stängning planerad.

Steg 4: stängning

Vid stängning undertecknas det erforderliga lånekontraktet samt eventuella transaktionsspecifika dokument, och medel betalas ut i enlighet med godkännandet. Vanligtvis kommer kopior av alla undertecknade dokument att tillhandahållas både långivaren och sökanden.

Steg 5: efterstängning

Slutligen är lånetransaktionen vanligtvis avslutad och välkomstinformation kommer att skickas. Detta meddelande kommer att innehålla information om institutionen, hur du kommer åt ditt konto och när och var du ska göra betalningar.

Praktiskt exempel på finansiering och icke-finansiellt stöd vid ett mikrofinansinstitut i Belgien: fallet med MicroStart

Som en ledande mikrofinansinstitution i Belgien ger MicroStart råd och beviljar mikrokrediter till (startande) entreprenörer som inte har tillgång till finansiering från den konventionella banksektorn.

MicroStart skapades 2011 och är ett initiativ från Adie, en pionjär inom europeiskmikrofinans, BNP Paribas Fortis och europeiska investeringsfonden.

A) Produkter: mikrolån för företag

En kredit för att starta eller utöka din verksamhet:

Produkt	HOPPA	LYFT
Syfte	Starta ett företag	Utöka ett företag
Högsta tröskel	15 000 sek	25 000 sek
Varaktighet	48	60
Ränta	11.9	10.9
Andra kostnader	5 %	5 %

B) Icke-ekonomiskt stöd

MicroStart erbjuder mikroentreprenörer nedströmsstöd för att förbereda och uppströmsstöd för att lansera och utveckla.

Utöver sina mikrokrediter erbjuder microStart faktiskt affärsutvecklingstjänster. De erbjuder gruppsessioner samt individuell coaching för att säkerställa korrekt förberedelse av din aktivitet.

Om du har dragit nytta av en mikroStart-mikrokredit kan du få fri tillgång till stödtjänster för att implementera dina nya idéer så bra som möjligt: personlig coaching, kommersiell eller marknadsföringsrådgivning, juridisk och redovisningsrådgivning, etcetera

C) Villkoren för att få tillgång till ett mikrolån

Vem kan dra nytta av en microStart-kredit?

- Hemvist i Belgien
- Inte i kollektiv skuldsanering
- Accepterade tidigare konkurs
- Negativ fil hos Belgiens centralbank utesluts inte

Ekonomiska villkor

- Generera inkomster i Belgien
- Inget krav på personligt bidrag
- Ingen garanti på den finansierade utrustningen
- Global finansieringsplan mindre än 100 000 sek.
- Samfinansiering möjlig: med en bank, med ett mikrokreditinstitut, med en crowdfunding-plattform, etcetera

Syftet med mikrokrediter

- Inköp av lager, maskiner, fordon eller annan utrustning
- Rörelsekapitalkrav och för att stödja hyreskostnader under de första månaderna
- Finansiering av administrationskostnader i samband med att starta företag
- Att uppfylla kassaflödeskrav
- Genomföra marknadsundersökningar: testa en affärsidé

Borgensmannen för ditt lån

MicroStart ber dig alltid att ha någon som står för 50 % av lånebeloppet. Borgensmannen kan till

exempel vara en familjemedlem eller någon närstående.

Om du inte hittar någon att gå i god för dig kan de erbjuda dig ett alternativ som är tidigare besparingar. I vissa fall tillåter MicroStart en insättning motsvarande 25 % av lånebeloppet. Detta belopp, som du måste motivera ursprunget av, kommer att förbli spärrat under hela lånetiden på ett garanterat sparkonto som öppnats hos BPost. Du kommer att få tillbaka detta belopp när hela lånet har återbetalats.

D) De dokument som krävs för att begära ett lån

Följande dokument krävs när du ansöker om lån i MicroStart:

Från låntagare:

- (kopia av) identitetskort
- bankkort
- Handlingen från centralbankens centrala individkreditregister eller identitetskortets PIN-kod
- Personliga och professionella kontoutdrag för de senaste 3 månaderna
- Bevis på inkomst (beroende på din situation: arbetslöshetsintyg, varning från listan, lönebesked)
- Bevis på hemvist (faktura, ett utdrag av identitetskortet)

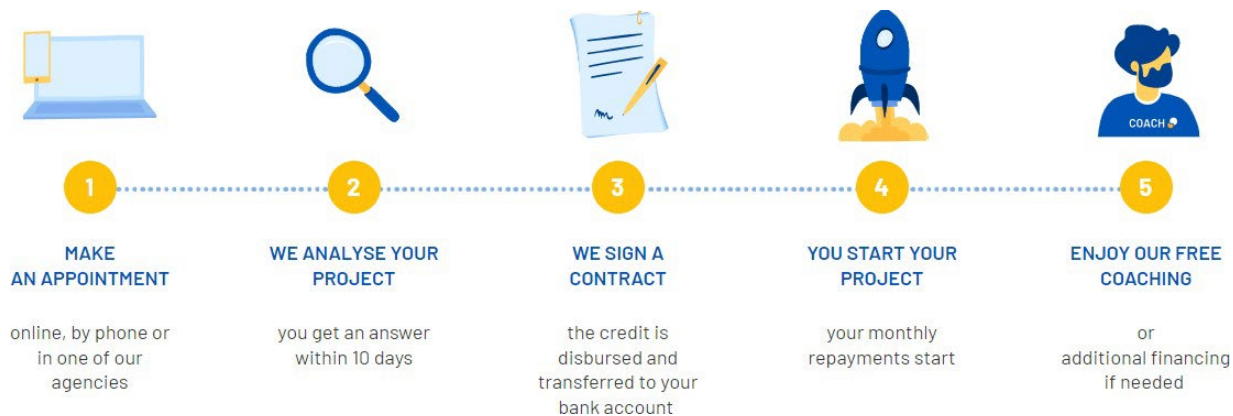

Från din borgensman:

- (kopia av) identitetskort
- bankkort
- Handlingen från Nationalbankens Centrala Individkreditregister ELLER ID-kortets PIN-kod
- Bevis på inkomst (beroende på din situation: arbetslöshetsintyg, varning från listan, lönebesked)
- Bevis på hemvist (faktura, ett utdrag av identitetskortet)

Kreditansökningsprocessen:

1) Boka tid

Målet med mötet med din MicroStart-rådgivare är att lära känna dig och ditt projekt:

- Din bakgrund
- Ditt projekt
- Dina finansieringsbehov
- Din personliga budget
- Din banksituation
- Din garant(borgensman)

Utifrån dessa kriterier kommer din rådgivare att göra ett finansieringsförslag till dig.

För att korrekt förbereda din ansökan

Ta med de begärda dokumenten: identitetskort, kontoutdrag (affärs- och personligt) för de senaste 3 månaderna, bevis på inkomst (beroende på din situation), bevis på autogiro

Analysera ditt projekt/aktivitet:

- Vilka är avgifterna/kostnaderna för aktiviteten?
- Vad är den förväntade omsättningen eller inkomsten?
- Vad är det exakta start- eller investeringsbehovet?

Tänk på en garant:

Ta steget att börja ta hand om en borgensman.

2) Vi analyserar ditt projekt

Kommittén kommer att utvärdera/analysera din ansökan utifrån följande kriterier:

- Din erfarenhet inom området / som egen företagare
- Genomförbarheten av din affärsplan
- Din miljö och ditt nätverk
- Ditt förhållande till pengar och dina eventuella skulder
- Din attityd

Kreditkommittéerna hålls varje vecka. Det är nämndens ledamöter som beslutar om krediten ska beviljas.

3) Vi skriver på ett kontrakt

Om beslutet är positivt kommer ett kontrakt att undertecknas av dig och din borgensman.

4) Du startar ditt projekt

De månatliga återbetalningarna börjar.

MicroStart-rådgivaren kollar regelbundet upp nyheter om dig och ditt företag.

Om du inte kan betala tillbaka de månatliga avbetalningarna är det viktigt att du kontaktar din rådgivare så snart som möjligt för att meddela honom/henne. På så sätt kan vi tillsammans hitta en lämplig lösning för att undvika att situationen förvärras och för att undvika att vidta ytterligare åtgärder i återvinningsförfarandet.

5) Njut av vår kostnadsfria coachning

Du kan när som helst dra nytta av personlig rådgivning anpassad efter dina behov och frågor.

Aktiviteter/övningar i klassen	Träning i klassen: Deltagarna besöker online simulatorn och provar att utföra olika åtgärder.
Förslag, Utvärderingar, frågeformulär Frågeformulär	BILAGA 1
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 10 – Hur man öppnar ett konto	
Huvudobjekt	Öka förmågor och kunskap hos deltagarna Öka deltagarnas affärsmedvetenhet och minska allmänna risker Hjälpa till att engagera sig mer i samhället Ge ledarskapsmöjligheter
Lärandemål	Lär dig mer om fördelarna med företagsbankkonto Förstå processen för att öppna ett företagsbankkonto Känn dig säker nog att öppna ett konto
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	Syftet med denna kurs är att förbättra TCN:s förmåga och kunskap inom området ekonomi och finans, som redan nämnts ovan (mål). Denna kurs är kopplad till Kursen om lån och hålls därför i snabb följd. Vårt ytterligare mål är att förbereda TCN för deras potentiella integration i näringslivet i deras värdland, vilket ger dem tillgång till ett brett utbud av kunskap. Denna kurs är därför ett nödvändigt steg mot deras fullständiga integration i värdlandets ekonomiska liv. Material/verktyg som behövs <ul style="list-style-type: none">• PC• Projektor• Internet
Varaktighet	2 timmar

Icebreaker- Game

"Två sanningar och en
lögn"

Varje deltagare säger tre saker om sig själv
— två sanningsenliga saker och en lögn. De andra
deltagarna kan gissa vilken som är lögnen och ge en
anledning till att de tycker det.

Introduktion av ämne

Ett företagsbankkonto (kommersiellt konto) är ett finansiellt konto som öppnas i ett företags namn snarare än en individ. Dessa typer av konton är separata från personliga konton och används för att hantera de finansiella transaktionerna i ett företag eftersom det förenklar spårning av kostnader och underlättar kassaflödeshanteringen eller beräkningen av skatteskulder.

Video: <https://youtu.be/OvNlj2tV4yk>

Anledningar till att öppna ett företagsbankkonto

Att ha ett företagsbankkonto är viktigt av flera anledningar. Det kan först och främst hjälpa dig att upprätthålla tydliga register över ett företags finansiella transaktioner och dessutom göra skatteförberedelser och revision enklare. Det är viktigt att föra fullständiga och korrekta register och bedriva din verksamhet på ett affärsmässigt sätt för att skattemyndigheterna ska kunna bedöma din skattestatus. Ett sätt att göra detta är naturligtvis att hålla isär alla affärsintäkter och utgifter genom att ha ett företagsbankkonto. Att hålla ett företagsbankkonto kan också förbättra ett företags trovärdighet och professionalism eftersom privat- och företagsekonomi är åtskilda. Företagsbankkonton erbjuder vanligtvis mer sofistikerade tjänster, som onlinebank, checkskrivning och betalkortsalternativ som kan vara fördelaktiga för företag.

Fördelar med ett företagsbankkonto

De flesta företagsbankkonton erbjuder fördelar som inte kommer med en standard personligt bankkonto: Skydd. Kommersiella kontoerbjudanden innehåller begränsat personligt ansvar och mer skydd för kontoägaren eftersom affärs- och privata medel hålls åtskilda.

Professionalism. Kundens betalning kan göras direkt till företaget.

Beredskap. Affärsbank kommer vanligtvis med möjlighet till en kreditram för företaget. Köpa kraft.

Kreditkortskonton kan hjälpa företag att göra stora startinköp och hjälpa till att upprätta en kredithistorik för företaget.

[...]

Typer av företagsbankkonton

Det finns flera typer av företagsbankkonton som ett företag kan välja mellan, var och en med sin egen uppsättning funktioner och fördelar. Några av de vanligaste typerna är:

Checkkonto: Detta är den mest grundläggande typen av företagsbankkonto. Det används främst för dagliga transaktioner som att betala räkningar och ta emot betalningar från kunder.

Sparkonto: Ett sparkonto är utformat för att hjälpa företag att spara pengar. Det erbjuder vanligtvis en högre ränta än ett checkkonto och kan användas för kortsiktiga eller långsiktiga sparmål.

Konto för säljtjänster: Denna typ av konto används av företag som accepterar kredit- och betalkortsbetalningar. Det låter dem behandla och acceptera elektroniska betalningar från kunder.

Penningmarknadskonto: Ett penningmarknadskonto är en typ av sparkonto som vanligtvis erbjuder en högre ränta än ett traditionellt sparkonto. Den kan användas för kortsiktiga investeringar och kräver vanligtvis en högre minimibalans.

Enligt europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet av avgifter relaterade till betalkonton, byte av betalkonto och tillgång till betalkonton med grundläggande funktioner Text med EES-relevans, personer som är lagligen bosatt i en

EU-land har rätt att öppna ett grundläggande betalkonto. Ett "baskonto" är ett konto som täcker standardtransaktioner, såsom att göra insättningar, ta ut kontanter och ta emot och genomföra betalningar (till exempel autogiro och kortköp).

Krav för att öppna ett företagsbankkonto

Trots att de flesta europeiska banker är öppna för utländska företag, har många av dem restriktioner för utländska företag eller är emot dem. Det är till exempel vanligt att banker kräver bevis på tillräckliga band till ett land innan de öppnar ett konto. Eftersom det finns över 47 länder i Europa är det ganska svårt att begränsa bankprocessen till bara ett. Proceduren beror på det valda landet och den valda banken.

I allmänhet är det mest troligt att följande dokument kommer att behövas:

- **Pass eller nationellt ID**
- **Bevis på bosättning - adress i ett europeiskt land (kostnadsräkning, hyreskontrakt)**
- **ytterligare information som resultaträkningar eller skattenummer**
- **företagsintyg och andra bolagshandlingar**
- [...]

Olika banker och länder har olika processer för att öppna ett företagsbankkonto, så det är bäst att kontakta potentiella banker direkt för att ta reda på vad de behöver.

Allmänna steg för att öppna ett företagsbankkonto

Steg för att öppna ett företagsbankkonto (förenklat förfarande):

Välj en bank: Undersök olika banker och jämför deras avgifter, tjänster och rykte för att hitta den som passar behoven.

Samla de nödvändiga dokumenten: Varje bank har sina egna krav, men behovet av att uppge identitet, adress och företagsägande är mer troligt att varje bank kräver.

Schemalägga ett möte: De flesta banker kommer att kräva ett personligt besök.

Förbered dig inför mötet: Ta med alla nödvändiga dokument när du håller mötet. Öppna kontot: Fyll i ett ansökningsformulär och tillhandahåll de nödvändiga dokumenten. Banken kan också be en att lämna ytterligare information om verksamheten.

Vänta på godkännande: Banken kommer att granska ansökan och besluta om den ska godkänna eller avslå begäran. Om ansökan godkänns får man kontouppgifter och dokumentation.

För hjälp med öppningsprocessen och ytterligare råd är det bäst att prata med en bankrepresentant. För att ge en bättre överblick över ämnet samlade vi information från 5 länder och angav deras (exempelvis) krav.

Öppna konton i Kroatien/Sverige/Grekland/Italien/Cypern/Bulgarien/Belgien

Kroatien

För att registrera ett företag i Kroatien måste utländska och lokala investerare öppna ett bankkonto för att till exempel sätta in det lägsta aktiekapitalet. Dessutom finns det en skillnad mellan ett inhemskt konto och ett utlandskonto enligt den kroatiska valutahandelslagen.¹ Ett inhemskt konto kan öppnas av en juridisk personbaserad på Kroatiens territorium.

Följande typer av konton kan öppnas:

- står för vanliga affärer
- konto för att utföra penningtransaktioner på konton som är undantagna från utmätning
- konto för särskilda ändamål

Ett utländskt konto måste öppnas av juridiska personer baserade utomlands, handlare och andra fysiska personer med huvudkontor eller hemvist i främmande länder.

¹Lag om valutatransaktioner: <https://www.zakon.hr/z/77/Zakon-o-deviznom-poslovanju>

Typer av utländska konton:

- Konto för en utländsk juridisk person (utomlands)
- Redovisa för ett dotterbolag till en utländsk juridisk person (utomlands) i Kroatien

När du öppnar ett företagsbankkonto i Kroatien kommer du förmodligen att behöva följande dokument (men återigen kommer den nödvändiga dokumentationen att variera från bank till bank):

- dokument rörande anläggningen
- en bestyrkt kopia av handelscertifikatet eller privilegiet eller en kopia av det ursprungliga handelscertifikatet
- Partnerskapsavtal (endast vid flera ägare)
- Kopior av identifikationshandlingar för personer som är auktoriserade för representation/ägare och personer som har behörighet att disponera medel på transaktionskontot
- Intyg om personligt identifikationsnummer (OIB) om det inte anges i beslutet
- Ägarstruktur / Bilaga till den verkliga ägarens förklaring (endast för komplex ägarstruktur)

Mer och detaljerad information kommer att tillhandahållas av bankerna direkt.

Sverige

De fyra huvudbankerna i Sverige är Handelsbanken, Swedbank, Nordea och SEB. Information om "hur man öppnar ett företagsbankkonto" kommer att tillhandahållas av en av dessa banker direkt. Man kommer dock alltid att behöva allmän dokumentation enligt ovan.

Information om hur man blir bankkund finns här: [Att bli bankkund | Swedishbankers](#)

Du måste alltid kunna identifiera dig.

- Du kan identifiera dig med en giltig svensk identitetshandling.
- Om du saknar svensk identitetshandling kan du identifiera dig med ett giltigt utländskt pass eller en annan fotoförsedd identitetshandling, där ditt medborgarskap framgår.
- Om du saknar giltig identitetshandling ska du med andra handlingar från en oberoende och tillförlitlig källa kunna visa vem du är och ditt medborgarskap.

Informationen finns på flera språk.

Mer information finns på internet på respektive bank.

Grekland

Ingen information om att öppna ett företagsbankkonto hittades på internet. För ett företagsbankkonto krävs följande dokument om processen liknar den för ett personligt.

- Kopia av ditt pass
- Adressbevis [banken frågar vanligtvis efter elräkningar]
- Skattedeklarationer från din tidigare hemvist

För ytterligare information, vänligen kontakta grekiska banker.

Italien

Ett av de viktigaste stegen är att öppna ett företags bankkonto, eftersom alla italienska företag måste öppna ett sådant konto. De dokument som ska lämnas in när ett företags bankkonto öppnas i Italien är:

- företagets direktörs pass
- direktörens adressbevis
- skatteregistreringsnumret
- bolagets registreringsbevis
- intyget om företagets goda ställning
- uttalandena om den goda ekonomiska ställningen för aktieägare i företaget som äger mer än 20 % av aktierna i företaget

Kontakta lokala banker för ytterligare information.

Cypern

Bankkonton på Cypern erbjuder många fördelar och fördelar för företagare. Om du letar efter ett bankkonto som ger tillgång till den europeiska marknaden är Cypern ett bra alternativ för dig. Cypern är ett av de minsta men mest populära länderna i världen för affärsbankkonton. För att öppna ett konto på Cypern behöver du inte ha ett hemvist - allt du kommer att bli ombedd om är en uppsättning dokument, inklusive pass eller ett giltigt identitetskort och en referens från banken i ditt hemland.

Eftersom Cypern också är medlem i har entreprenörer, frilansare och företag på Cypern många av samma fördelar och skydd som bankkonton i andra länder i blocket. Dessutom är bankkonton på Cypern också föremål för samma låga bolagsskattesatser som är tillgängliga i landet. Tillsammans gör dessa faktorer bankkonton på Cypern till ett attraktivt förslag för företagare som vill minska sin totala skattebörda.

När du väl har valt bank är nästa steg att samla in de dokument som krävs. Dokumenten som du behöver kan variera beroende på vilken bank du väljer.

Men några av de vanliga dokumenten som krävs för att öppna bankkonton på Cypern listas nedan:

- En kopia av ditt pass eller ID
- En elräkning eller kontoutdrag för att styrka din adress
- Bevis på inkomst (som lönebesked eller skattedeklaration)
- En affärsplan eller företagsregistreringsdokument
- Ett brev som anger din goda kredit

Även om processen för att öppna ett bankkonto på Cypern inte är komplicerad, kan den fortfarande vara tidskrävande. Det finns vissa stränga regler för traditionella banker som ofta kan göra processen svårare. I sådana fall finns det olika alternativ tillgängliga för dig som kan göra bankkontoöppning mycket enklare. Rekommendation: kontakta banken på Cypern direkt.

Bulgarien

Alla företag som vill genomföra sina aktiviteter i Bulgarien måste öppna ett bankkonto och uppmärksamma kraven inom denna sektor. Ett bankkonto är kopplat till företaget i Bulgarien och till alla finansiella transaktioner i företaget. Detta är en skyldighet när det gäller att registrera ett företag i Bulgarien och ett av kraven som en lokal eller en utländsk investerare måste beakta. I de flesta fall upprättas ett provisoriskt bankkonto för ett företag i Bulgarien, särskilt för att upprätta minimiaktiekapital när verksamheten är registrerad i Bulgarien. När företaget väl har stiftelsebeviset, det är registrerat för skatteändamål och sociala avgifter, kan det provisoriska bankkontot förvandlas till ett permanent för verksamheten.

Banker i Bulgarien kan begära olika dokument för att öppna ett bankkonto, men följande papper är obligatoriska:

- aktieägarna måste tillhandahålla kopior av identitetskorten
- bolagsordningen behöver tillhandahållas
- företagets registreringsbevis utfärdat av handelsregistret i Bulgarien måste vara

presenteras

- bankformulären måste fyllas i
- exemplar av underskrifter från företagets chefer måste förberedas

Att öppna ett bankkonto i Bulgarien kan innebära olika avgifter, relaterade till administrationen av kontot, uttag och insättningar. Dessa skatter måste betalas när du skickar in de nödvändiga dokumenten för att öppna ett bankkonto.

Belgien

Du kommer att få information om att "öppna ett företagskonto" från den valda banken. Inte längre information om detta ämne finns på nätet.

Sammanfattning-

Frågor (exempel)

Varför ska du öppna ett företagsbankkonto? Vilka är

fördelarna med ett företagsbankkonto?

Vad kallas det grundläggande affärsbankkontot?

Aktiviteter/övningar i klass	Frågesport
Utvärdering	BILAGA 1
Frågeformulär	
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 11 – (Online) Finansiellt bedrägeri	
Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Att öka konsumenternas kunskap om god praxis.• För att minska risker relaterade till cyberattacker, onlinebedrägerier och bedrägerier.
Lärandemål	<ul style="list-style-type: none">• Lär dig de viktigaste begreppen relaterade till finansiellt bedrägeri online.• Förstå tipsen och lär dig hur du kan tillämpa dem i varje situation.
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<ul style="list-style-type: none">✓ Introduktion till teorin, med stöd av exempel och tips.✓ Se videor ("I Navigati" CERTFin-upplysningskampanj – webbserie om cybersäkerhet med engelska undertexter: https://www.youtube.com/watch?v=SL3BzK4cDZw&list=PL37OtPM5N-Gy_HWpOKkLZ8jj2sViKRn)
Varaktighet	2 timmar
Introduktion	
<p>De flesta bedrägerimekanismer förlitar sig på den mänskliga faktorn som ett sårbarhetsmoment för att samla in information som är användbar för att utföra skadliga operationer eller intrång i datorsystem, genom att utnyttja alltmer avancerade och sofistikerade sociala ingenjörstekniker.</p> <p>Av denna anledning är det viktigt att genomföra medvetenhetsinitiativ för kunderna, i ännu högre grad under de senaste åren när svårigheterna som pandemin och den ökade användningen av digitala kanaler har lett till behovet av att ytterligare förbättra kundsupporten.</p>	
Scenario	
<p>Bedragare använder olika tekniker som av misstag lurar kontoinnehavare till bedrägeri. Med tanke på de fall av bedrägeri som upptäckts och undersökts i CERTFin 2022-rapporten, som indagar banksäkerhet och cyberbedrägeri i Italien, sker den första kontakten mellan bedragaren och offret huvudsakligen via telefon (röstkanal).</p> <p>Denna teknik är också känd som Vishing och används över lag som en initial vektor i 48,4 % av upptäckta bedrägerier. I särskilt i 41,2 % av de identifierade fallen använder bedragarna Spoofing-tekniken, där numret som kommer från ett samtal är maskerat med ett fiktivt nummer.</p>	

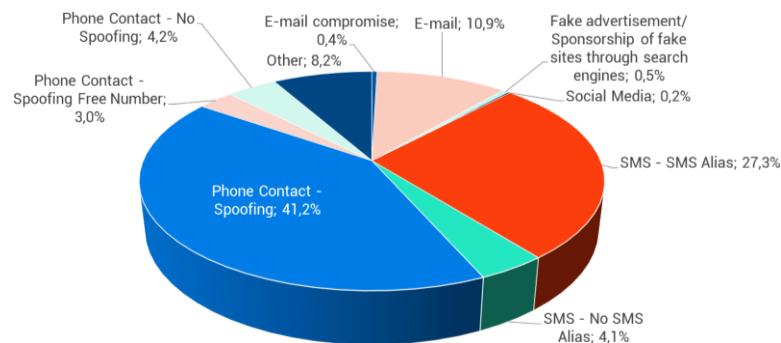

En annan inledande väg, lika lömsk som telefonkanalen, är kontakten via textmeddelanden. Totalt sett börjar 31,4 % av bedrägerierna med att offret får ett sms. I synnerhet i 27,3 % av de upptäckta bedrägerierna använder bedragarna olagliga alias som framkallar namnet på banken för mottagaren av textmeddelandet. Denna teknik är mycket effektiv, eftersom de bedrägliga textmeddelanden som skickas av bedragare som utnyttjar olagliga alias ställs i kö till serien av meddelanden som skickas legitimt av banken.

Ytterligare inledande kanal för genomförande av bedrägerier är e-post: 10,9% av bedrägerierna börjar med mottagandet av ett e-postmeddelande som uppenbarligen skickats från banken.

Efter en första kontakt med offret kan bedragare använda olika tekniker för att utföra bedrägeriet. En analys av bedrägerier som begåtts mot privatkunder visar att det vanligaste bedrägliga systemet är användarmanipulation (56,4%), färgat i rött i den andra bilden nedan.

Inledande vektor för bedrägeri

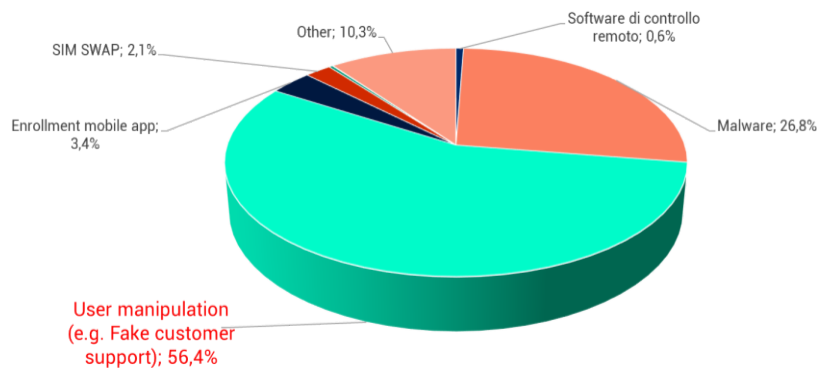

Källa: CERTFin Report 2022 "Bank IT-säkerhet och bedrägeri", Detaljhandel

Tekniker som användes för att slutföra bedrägeriet

Källa: CERTFin Report 2022 "Bank IT-säkerhet och bedrägeri"

BEDRÄGERIER ONLINE

1. ALLMÄNNA RÅD

Skydda dina enheter

Här är några tips som hjälper dig att skydda din enhet från nyfikna ögon:

- Skydda enheterna (dator, surfplatta eller smartphone) som du använder för internetbanker mot virus och spionprogram genom att installera och ständigt uppdatera lämplig säkerhetsprogramvara (antivirus, antispionprogram, ...) och skanna dem regelbundet.
- Håll alltid operativsystemet och applikationerna på din enhet uppdaterade genom att installera skyddet "plåster". Ladda bara ned officiella uppdateringar.
- Skydda inkommande och utgående trafik på din enhet genom att installera ett lämpligt filterprogram för dataströmmar som kallas en brandvägg.
- När du surfar på webben, låt inte uppgifter utföras på distans utan din tillåtelse och endast tillåt webbprogram att installeras när du är säker på deras ursprung.

- Kontrollera äktheten av anslutningen med din bank genom att noggrant kontrollera webbplatsens namn i navigeringsfältet. Du bör dubbelklicka på hänglåsikonen när den är synlig i webbläsarfönstret och kontrollera äktheten av de data som visas.

För att undvika fel

Här är några enkla säkerhetsregler som hjälper dig att undvika att hamna i de vanligaste fällorna:

- Var försiktig med alla begäranden om information om betalkort, hembanksnycklar eller annan personlig information. Din bank kommer aldrig att be dig om sådan information.
- Om du vill ansluta till din banks webbplats, skriv adressen direkt i navigeringsfältet. Klicka inte på länkar i misstänkta e-postmeddelanden, eftersom dessa kan leda dig till en falsk webbplats som liknar originalet.
- Kontrollera med jämna mellanrum eventuella rörelser på ditt nuvarande konto för att försäkra dig om att du faktiskt har genomfört alla transaktioner som visas där.
- Var försiktig med alla meddelanden (från e-post, webbplatser, snabbmeddelandekontakter, chattrum eller peer-to-peer-webbplatser) som ber dig att ladda ner program eller dokument vars ursprung du inte känner till.
- Var försiktig om du märker några skillnader jämfört med det vanliga sättet du ombeds ange personuppgifter på din hembankswebbplats.
- Internet är lite som den verkliga världen: du skulle inte ge din ATM PIN-kod till en främling, så lämna inte över dina data utan att vara säker på identiteten på den som frågar efter den. Om du är osäker, kontakta din bank!

Banktjänster i hemmet

- Ange bankens webbadress direkt i navigeringsfältet (<http://www.banca...>).
- Klicka aldrig på en banks webbplatslänk som visas i e-postmeddelanden eller misstänkta textmeddelanden.
- Aktivera textmeddelanden eller andra meddelanden om transaktioner från ditt konto.

Betalkort

- Om du tappar bort dina kort eller de blir stulna, spärra dem omedelbart och meddela myndigheterna.
- Se till att ingen tittar på dig när du skriver in din PIN-kod i bankomaten.
- Om du upptäcker en obehörig betalning, kontakta omedelbart din bank.

PLOUTOS

Mobilbank

- Ställ in din smartphone på automatisk låsning när den går i standbyläge.
- Stäng av Wi-Fi, Bluetooth och platsspårning när du är offline.
- Använd endast officiella appar och blockera mobilbankappen om din smartphone blir stulen.

E-handel

- Använd olika referenser för att logga in på olika webbplatser.
- Undvik att göra transaktioner från mindre säkra platser.
- Logga alltid ut innan du lämnar en e-handelssida.

Sociala media

- Använd inte samma lösenord för webbplatser för sociala medier och bankkonton.
- Ställ in din sociala medieprofil för att få önskad nivå av integritet.
- Var försiktig med att publicera foton, videor och inlägg med personlig information.

Lösenord

- Byt ditt lösenord regelbundet.
- Skriv eller berätta inte för andra ditt lösenord eller få åtkomstuppgifter för några tjänster du använder online.
- Undvik att använda automatiskt spara för lösenord och webbläsaruppgifter.
- Använd inte samma lösenord för flera webbplatser.

2. FALSKA WEBBPLATSER

Ber din bank dig att samla in data online? Bli inte tagen av dessa meddelanden!

Tecken

Falska bankwebbplatser ser nästan identiska ut med bankernas officiella webbplatser. Dessa webbplatser har ofta ett popup-fönster för att ange inloggningsuppgifter, men bankernas officiella webbplatser använder inte popup-fönster. Dessa webbplatser har vanligtvis:

- **dålig design:** var försiktig med webbplatser som är dåligt utformade eller visar stavnings- och grammatikfel;
- **popup-fönster:** dessa används ofta för att samla in känslig information. Klicka inte på dem eller ange personlig information.
- **brådskande meddelanden:** du kommer inte att hitta brådskande meddelanden på din banks faktiska webbplats;

PLUTOS

Vad ska du göra?

- Klicka aldrig på länkar i e-postmeddelanden som påstås leda till bankens hemsida.
- Anslut alltid manuellt eller använd en befintlig länk från en bokmärkt webbplats
- Använd en webbläsare som låter dig blockera popup-fönster.
- Om din bank verkligen behöver uppmärksamma dig på något viktigt kommer den att meddela dig när du öppnar din internetbanksapp.
- Om du har några tvivel, ring din bank.

3. INVESTERINGSBEDREGIER

Vissa möjligheter är verkligen väldigt bra – kanske för bra för att vara sanna...

De vanligaste investeringsbedrägerierna kan omfatta lönsamma investeringsmöjligheter som aktier, obligationer, kryptovalutor, sällsynta metaller, fastighetsinvesteringar utomlands eller alternativ energi.

Tecken

- Du får upprepade gånger ovanliga telefonsamtal.
- Du utlovas snabb avkastning och är säker på att investeringen är säker.
- Erbjudandet är endast tillgängligt under en begränsad tid.
- Erbjudandet är endast tillgängligt för dig och du uppmanas att inte dela information om det.

Vad ska man göra

- Sök alltid opartisk ekonomisk rådgivning innan du lämnar över pengar eller gör en onlineinvestering.
- Tänk inte på telefonsamtal som lovar investeringsmöjligheter.
- Var försiktig med erbjudanden som lovar säkra investeringar, garanterad avkastning och stor vinst.
- Var försiktig med framtida bedrägerier. Om du redan har investerat i en onlinebedrägeri är det troligt att bedragare kommer att göra det

försök slå dig igen, eller sälj din information till andra brottslingar.

- Kontakta polisen om du är misstänkt.

4. MALWARE

Program utformade för att skada användare och deras enheter

Hur fungerar de?

Skadlig programvara (ett sammansatt ord som kommer från "skadlig" och "programvara") är program som placeras inuti alla slags föremål (bilagor, foton, videor, etcetera) och är utformade för att skada användare och deras enheter, få obehörig åtkomst och stjäla eller skada data. De kan skickas över internet, via e-post eller fysiskt installerade via USB-minnen, minneskort och DVD-skivor. Men de kan också utnyttja webbplatser som har blivit hackade, videospeldemonstrationer, musikfiler, verktygsfält, programvara, gratisprenumerationer eller annat material som laddats ner från Internet på enheter utan antiviruskydd.

Tecken

- **Märkbart långsam datorprestanda är ofta ett tecken på infektion.**
- En infekterad enhet kommer ofta att visa popup-fönster, ta emot skräppostmeddelanden och krascha.

Vad kan du göra åt en infektion med skadlig programvara?

- Installera ett pålitligt antivirusprogram på dina enheter och håll det ständigt uppdaterat: antivirus kan upptäcka hot och identifiera och blockera skadlig programvara innan de kan göra skada.
- Skanna dina enheter regelbundet.
- Öppna inte e-postbilagor från okända avsändare, eftersom detta är det vanligaste sättet att överföra virus.
- Var försiktig med e-postmeddelanden du får från vänner; deras enhet kan ha blivit infekterad utan att de visste det.
- Var försiktig när du surfar på Internet: virus kan också släppas från infekterade webbsidor, så undvik högriskwebbplatser och aktiviteter, som pornografi, illegala nedladdningar, onlinespel, etcetera

PLOUTOS

5. PENGAMULING

Tänk om du var inblandad i en olaglig affär utan att veta om det?

Vad är pengamulning

En pengamula är en person som för andras räkning överför olagligt erhållna pengar mellan olika bankkonton, ofta i olika länder. Penningmulor rekryteras också av kriminella för att ta emot pengar till sitt bankkonto, ta ut dem och överföra dem utomlands, i utbyte mot en avgift för tjänsten. Även om pengamulor faktiskt inte är inblandade i de brott som olagligt genererar pengar (cyberbrottslighet, onlinebetalningar och bedrägerier, droger, människohandel, etcetera), är deras handlingar olagliga eftersom de tvättar intäkterna från brott, vilket hjälper brottslingarna att återvinna smuts. pengar över hela världen i fullständig anonymitet. Om du upptäcks vara inblandad i penningmulning, även oavsiktligt, kan du straffas med fängelse, böter eller samhällstjänst, och du kanske aldrig kommer att få ett bolån eller ett bankkonto.

Hur rekryteras pengamulor?

När ny teknik och trender dyker upp utvecklar organiserade brottsgrupper nya sätt att lura människor:

- till synes lagliga jobbbannonser (till exempel för "penningöverföringsagenter")
- till synes legitima meddelanden online
- direktkontakt personligen eller via e-post
- sociala medier (till exempel inlägg på stängda Facebook-grupper)
- meddelanden som skickas av appar för snabbmeddelanden (till

exempel Whatsapp, Viber) Vilka personer är mest inriktade på att fundera över pengar?

- Människor som precis anlänt till ett nytt land (ofta måltavla strax efter ankomsten), arbetslösa, studenter och personer med ekonomiska problem kan vara mer sårbara för kriminell verksamhet.
- Män är mer benägna än kvinnor att bli mulor, särskilt om de är mellan 18 och 34 år, medan personer över 55 år är mindre benägna att vara involverade i sådana aktiviteter.

Vilka är tecknen?

Följande faktorer är inte nödvändigtvis bevis på rekrytering av pengamulor, men de är mycket vanliga tecken:

PLOUTOS

- Pengamulor annonser eller tillkännagivanden kan replikera ett befintligt företags webbplats och ha en liknande webbadress för att ge bluffen mer trovärdighet.
- När ett e-postmeddelande används är texten ofta väldigt kort och det finns grammatik och stavfel. E-postadressen som är kopplad till erbjudandet använder en webbdomän (Gmail, Yahoo, Libero, Hotmail, etcetera) istället för en företagsdomän.
- Annonserna säger vanligtvis att ett utländskt företag söker "lokala och nationella representanter" eller "agenter" som kommer att agera på deras vägnar under en viss period, ibland för att undvika höga transaktionskostnader eller lokala skatter.
- Arbetserbjudandet kräver överföring av pengar eller egendom.
- De specifika arbetsuppgifterna beskrivs inte.
- Arbetserbjudandet innehåller inga krav på utbildning eller erfarenhet.
- Alla interaktioner och transaktioner kommer att vara online. Jobberbjudandet lovar potentiellt betydande intäkter för ett litet engagemang.

Hur kan du skydda dig mot pengamulning?

- Om en möjlighet låter för bra för att vara sann, är det förmodligen det!
- Var särskilt försiktig med oönskade e-postmeddelanden eller kontakter på sociala medier som lovar dig enkla intäkter.
- Kontrollera kontaktuppgifterna (adress, telefonnummer, e-postadress och webbplats) för företaget och ta reda på om det är registrerat i ditt land.
- Se upp för jobberbjudanden från personer eller företag utomlands, eftersom det är svårare för dig att hitta information om deras juridiska status.
- Lämna inte ut dina bankkontouppgifter eller annan personlig information till någon annan än de du känner och lita på.
- Håll utkik efter de varningsskyltar som nämns ovan och gör lite forskning innan du accepterar något förslag.

Vad ska du göra?

- Om du har fått ett sådant här mejl, svara inte och klicka inte på länkar i meddelandet. Informera polisen omedelbart.
- Om du efter att ha läst den här guiden tror att du har varit inblandad i penningmulning, stoppa omedelbart all penningöverföring och meddela myndigheterna och din bank eller tjänsten som användes för att göra transaktionen.

6. ONLINE-KÖPSBEDREGIER

Köp online ger ofta bra erbjudanden, men du måste vara försiktig med bedrägerier!

Vad ska du göra?

Köp online erbjuder ofta bra erbjudanden, men du måste vara försiktig med bedrägerier.

- Använd inhemska e-handelswebbplatser när det är möjligt – det blir mycket lättare att lösa eventuella problem.
- Gör lite efterforskningar om säljaren - kontrollera deras recensioner innan du köper.
- Använd ditt kreditkort – du har större chans att få tillbaka dina pengar.
- Betala endast genom säkra betaltjänster – ber de om en pengaöverföringstjänst eller en banköverföring? Sak två gånger innan du agerar!
- Använd endast en säker internetanslutning när du gör betalningar – undvik att använda gratis, öppna eller offentliga WiFi-nätverk.
- Var alltid försiktig med säkerheten för dina onlineköp: betala endast via en säker enhet och håll ditt operativsystem och säkerhetsprogram uppdaterade. Se upp för annonser för osannolika fynd eller mirakelprodukter – om det låter för bra för att vara sant är det förmodligen det!
- Öppnades ett popup-fönster som sa att du har vunnit ett pris? Tänk två gånger – det enda du kanske vinner är skadlig programvara!

7. PERSONUPPGIFTER STÖLD

Är dina sociala medieprofiler tillräckligt säkra? Bli inte ett offer för identitetsstöld online!

Din personliga information är ovärderlig för brottslingar. Skydda dig själv från bedrägerier genom att hålla din personliga information säker.

Hur fungerar det?

Även om dina sociala mediekonton är konfigurerade som "privata" och är väl skyddade, eller om du är försiktig och inte delar mycket information (foton, videor, statusuppdateringar, etcetera), kommer bedragare att använda olika tekniker för att lura att lämna över personlig information (namn, e-post, lösenord, kreditkortsnummer etcetera), som sedan kan användas för att stjäla din identitet.

Din personliga information kan hjälpa bedragare att:

- Göra obehöriga köp med ditt kreditkort eller skapa nya bankkonton eller telefon kontrakt;
- Ta lån;
- Sälja din personliga information till andra bedragare;
- Engagera sig i illegala aktiviteter medan du använder ditt namn.

Cyberattacker och de olika metoderna för stöld av personlig information

Många attacker följer ett liknande mönster. Här är några av de vanligaste:

- Twisting (en kombination av orden Twitter och nätfiske) kräver att man skickar ett meddelande till en Twitter-användare och dirigerar dem till en annan webbplats. Om användaren besöker den falska webbplatsen får angriparen sin kontoinformation (ID och lösenord).
- "Vem har tittat på din profil eller sida på sociala medier?" Den här tjänsten ber om åtkomst till din profil och leder dig till en falsk undersökning, där den uppmanar dig att dela din personliga information. Bedragaren tjänar en provision varje gång någon deltar i undersökningen. Du kommer aldrig att få reda på vem som har sett din profil.
- "Är du med i den här videon?" När du klickar på videon startas en opinionsundersökning, vilket gör att bedragare för att tjäna pengar. Du kan också sluta infektera din enhet med skadlig programvara.
- "Ditt konto har avslutats", "Vänligen bekräfta ditt e-postkonto". Dessa bedrägerier är utformade för att få dig att avslöja din privata information och kontouppgifter.
 - Falsa kuponger och erbjudanden från kända lyxmärken och sajter. Dessa bedrägerier lurar dig att avslöja personlig information eller registrera dig för dyra tjänster. De är lite olika varje månad och ser alltid för bra ut för att vara sant: tjänsten eller produkten du har efterfrågat kommer aldrig fram.
 - "En mirakelprodukt - gratis provperiod!" Denna bluff använder kostnadsfria proverbidanden och falska undersökningar för att lura dig att betala för produkter och prenumerationer som du omedvetet har registrerat dig för (till exempel återkommande fraktkostnader).
 - "Tjäna massor av pengar när du arbetar hemifrån". Alla jobb som kräver en startbetalning är troligen bedrägliga. Dessa jobbbannonser kan hittas på sociala medier och involverar köp av ett kit som hjälper dig tjäna tusentals Euro. Du kan bli ombedd att ange många personliga uppgifter, inklusive skattekod och kopior av ditt pass eller körkort. Vissa jobberbjudanden kan vara ett skydd för illegal penningtvättsverksamhet: de ber dig att få en betalning till ditt bankkonto och sedan överföra den till ett utländskt företag, i utbyte mot en avgift. Så du blir en "penningmula" för kriminella - men penningtvätt är ett brott.

- "Hjälp, jag har problem!" En bedragare utger sig för att vara en anhörig i akut behov av pengar och skickar ett meddelande till dig på sociala medier. Personen verkar vara i nöd och ber dig skicka pengar. Telefon, e-post och sms kan också användas som kontaktkanaler.

Vad ska man göra

- Om du vill kontrollera informationen på en profil på sociala medier, gå direkt till webbplatsen – lita inte på det på en tredjepartslänk för att nå den.
- Var försiktig med personlig information och bilder du delar på sociala medier: bedragare kan använda dem för att skapa en falsk identitet eller försöka lura dig.
- Kontrollera integritets- och säkerhetsinställningarna för dina sociala mediekonton. Ta dig tid att ta reda på exakt vad din profil visar om dig för allmänheten.
- Gör några sökningar på nätet. Sök efter produktnamnet eller jobberbjudandet som du är intresserad av för att se vad

säger andra. Du kan också använda nyckelord som "recension", "klagomål" eller "bedrägeri".

- Rapportera eventuella bedragarprofiler till den sociala medieplattformen. Om bedragarna följer dig eller finns i dina kontakter, se till att blockera dem och stoppa all interaktion.

Kontrollera dina kredit- och betalkort ofta. Om du har debiterats för något du inte har beställt, kontakta din bank eller kortleverantör.

8. Nätfiske

Nätfiske syftar på bedrägliga e-postmeddelanden som försöker lura mottagare att dela med sig av sin personliga, ekonomiska eller säkerhetsinformation.

Tecken

- Bedragare använder bedrägliga e-postmeddelanden för att försöka lura dig.
- E-postmeddelandet kan se identiskt ut med den typ av kommunikation som banker skickar.
- De ber dig att ladda ner ett bifogat dokument eller klicka på en länk.
- De replikerar på ett övertygande sätt logotyperna, layouten och tonen i faktiska e-postmeddelanden.
- De använder ett språk som förmedlar en känsla av brådska.
- Cyberkriminella litar på det faktum att människor ofta är upptagna och vid första anblicken verkar dessa falska e-postmeddelanden vara äkta. Som ett resultat tar mottagarna e-postinnehållet på allvar och agerar därefter.

PLUTOS

Hur man undviker nätfiskeattacker

- Håll din programvara uppdaterad – detta inkluderar webbläsare, antivirus och din dators operativsystem.
- Var särskilt försiktig om e-postmeddelandet du fick ber om känslig information (till exempel lösenordet till ditt onlinekonto). Din bank kommunicerar bara i ett säkert läge, i det reserverade området för din hembanksapp.
- Läs e-postmeddelandet noggrant: leta efter inkonsekvenser och allt som bara inte stämmer.
- Se upp för små skillnader i avsändarens adress: en nolla kan se ut som ett "o".
- Håll musen över avsändarens adress och undersök den noggrant; om du kan, jämför det med tidigare meddelanden du har fått från din bank.
- Kontrollera stavnings- och grammatikfel.
- Svara inte på misstänkta e-postmeddelanden; vidarebefordra dem i stället till din bank och skriv in rätt e-postadress själv.
- Klicka inte på länkar och/eller ladda ner bilagan, utan skriv i stället in adressen i din webbläsare.
- Var försiktig när du använder en mobil enhet. Det kan vara svårare att upptäcka ett nätfiskeförsök från din smartphone eller surfplatta. Du kan inte "hovra" över en misstänkt länk och den mindre skärmen gör det svårt att upptäcka fel. Om det är ett bedrägligt e-postmeddelande, rapportera det till din bank. Kontakta din bank om du är osäker.

Cyberkriminella litar på att människor är upptagna; vid första anblicken verkar dessa falska e-postmeddelanden vara äkta! Var försiktig när du använder en mobil enhet. Det kan vara svårare att upptäcka ett nätfiskeförsök från din telefon eller surfplatta!

9. ROMANTISKA BEDRÄGERIER

Lär dig hur du skyddar dig från människor som låtsas vara intresserade av ett romantiskt förhållande

Tecken

I romantiska bedrägerier riktar angriparen offer på nätdejtingsajter, men de kan också ta kontakt via sociala medier eller e-post

Någon du nyligen har träffat online hävdar att han har starka känslor för dig och ber att få chatta privat med dig. Deras meddelanden är ofta vaga och dåligt skrivna.

Deras onlineprofil stämmer inte överens med vad de har berättat för dig.

De kan be dig att skicka personliga foton eller videor.

De kommer att arbeta tålmodigt för att vinna ditt förtroende, ibland i veckor eller till och med månader.

De kommer sedan att berätta en komplicerad historia och be dig om pengar, gåvor eller uppgifter om ditt bankkonto eller kreditkort.

Efter att ha fått ditt förtroende kommer de att be dig om pengar, gåvor eller dina kreditkortsuppgifter.

De har alltid en anledning att förklara varför deras webbkamera inte fungerar, varför de inte kan resa för att träffa dig eller varför de behöver mer pengar.

Om du inte skickar pengar kan de försöka utpressa dig. Om du skickar pengar kommer de att be dig om mer.

Vad ska du göra?

- Var försiktig med den personliga information du delar på sociala medier och dejtningssajter.
- Tänk alltid på riskerna: det finns bedragare även på de mest pålitliga webbplatserna.
- Ta dig tid och ställ frågor.
- Använd sökmotorer online för att kontrollera om bilderna och profilerna på personer du chattar med redan har använts någon annanstans.
- Se upp för stavnings- och grammatikfel, inkonsekvenser i deras berättelser och ursäkter (som webbkameran som aldrig fungerar!).
- Dela inte personliga foton, videor eller komprometterande material: bedragare kan använda dem senare för att utpressa dig.
- Om du går med på ett personligt möte, berätta för din familj och vänner vart du ska.
- Se upp för alla önskemål om pengar. Skicka aldrig pengar och ge inte kreditkort eller onlinekonto detaljer eller tillhandahålla kopior av personliga handlingar.
- Undvik att gå med på en främlings begäran om betalning via postanvisning, banköverföring, internationell överföring av pengar, betalkort eller kryptovalutor. Det är väldigt svårt att få tillbaka pengar efter att ha skickat betalningar med dessa metoder!
- Överför inte pengar för någon annans, penningtvätt är ett brott.

Har du blivit offer för en romansbluff?

- skäms inte – den här bluffen händer oftare än du tror;
- bryt all kontakt på en gång;
- om möjligt, spara all kommunikation (som chattmeddelanden) och alla bevis som kan hjälpa till att identifiera bedragaren;
- göra en polisanmälan;
- informera webbplatsen om att bedragaren brukade kontakta dig för första gången. Ge dem namnet på bedragarprofilen och eventuella ytterligare detaljer som kan hjälpa dem att förhindra att andra blir lurade;
- kontakta din bank omedelbart om du har gett dina onlinekontouppgifter till en bedragare.

10. SMISHING

Smishing (en kombination av orden SMS och nätfiske) beskriver bedragares försök att få personlig, ekonomisk eller säkerhetsinformation via sms. De hävdar att de är en legitim källa, till exempel en bank, finansiellt institut eller tjänsteleverantör.

Tecken

Bedragare använder bedrägliga e-postmeddelanden för att försöka lura dig:

Den här typen av meddelanden ber dig (vanligtvis med en känsla av brådska) att klicka på en länk till en webbplats eller ringa ett telefonnummer för att verifiera, uppdatera eller återaktivera ditt konto. Länken leder till en falsk hemsida och ett falskt telefonnummer, och samtalet besvaras av en bedragare som låtsas jobba för ett befintligt företag. Syftet är att lura dig att avslöja information som kan hjälpa bedragare att stjäla dina pengar.

Hur man undviker att bli offer för smishing

- Klicka inte på länkar, bilagor eller bilder du har fått via sms utan att kontrollera avsändarens identitet. Du kan göra detta genom att söka efter numret på nätet (om det är en bluff kanske du inte är det första offret!) eller jämföra det med det officiella numret till avsändaren från vilken du verkar ha fått sms:et.
- Skynda dig inte. Ta dig tid och gör nödvändiga kontroller.
- Svara aldrig på ett textmeddelande som ber om din PIN-kod, lösenord för onlinekonto eller annan säkerhet Referenser.
- Om du tror att du har svarat på ett smishing meddelande och har lämnat din bankinformation, kontakta din bank omedelbart.

11. SIM SWAP

Du kan göra allt med en smartphone nuförtiden...

Men är du säker på att du har din under kontroll?

Bedragare övertygar offrets mobilnätstjänstleverantör att flytta hans eller hennes nummer till ett nytt SIM-kort som kontrolleras av dem. Sedan avlyssnar de textmeddelandena som skickats av offrets bank på det nya SIM-kortet och använder dem för att sköta hans eller hennes bankkonto.

Hur fungerar det?

SIM-bytet är en typ av IT-bedrägeri som kräver några olika steg:

- När offret har valts ut, började bedragarna att skaffa hans eller hennes data och hembanksuppgifter via hacking eller social ingenjörskonst;

- Nästa steg, backat upp med noggrant förfälskade dokument, är att byta ut offrets SIM-kort.

De ber nätstjänstleverantören om ett nytt SIM-kort och hävdar att det gamla har gått förlorat eller skadat;

- Med samma telefonnummer får de tillstånd från offrets bank att använda bankkontot online.

Tecken

Det är svårt att upptäcka bedrägerier med SIM-byte innan de faktiskt inträffar: de flesta offer inser att de har blivit hackade när de försöker ringa ett samtal eller skicka ett meddelande (men hackarna har redan avaktiverat SIM-kortet). Så var försiktig om:

- din telefon tappar oväntat signal och förblir oåtkomlig;
- du får en rad störande samtal: det kan vara en taktik som används av bedragarna för att få dig från telefonen för att underlätta SIM-bytesprocessen.

Vad ska du göra?

- Om du märker att din telefon oväntat har tappat signalen, kontakta din nätoperatör omedelbart. Du kanske kan blockera SIM-bytet innan bedragarens SIM-kort aktiveras.
- Stäng inte av telefonen, även om du får många störande samtal; och igen, ring din leverantör som snart som möjligt.
- Kontrollera ditt onlinekonto och leta efter eventuella betalningar som gjorts utan ditt tillstånd.
- Om du tror att du har blivit offer för ett SIM-byte, kontakta din bank så att den tillfälligt kan spärra ditt konto medan du ändrar dina lösenord.

12. VISHING

Vishing (en kombination av orden röst och nätfiske) är ett telefonbedrägeri där bedragare försöker lura offret att avslöja personlig, ekonomisk eller säkerhetsinformation eller att överföra pengar.

Hur man undviker att bli offer för vishing

- Var försiktig med oönskade telefonsamtal från företag eller organisationer som du inte har kontaktat.
- Anteckna uppringarens nummer och säg att du kommer att ringa tillbaka.
- För att kontrollera uppringarens identitet, leta efter telefonnumret till företaget eller organisationen (på deras

webbplats eller genom att söka online) och kontakta dem direkt.

- Ge inte kredit till bedragaren genom att använda telefonnumret de har gett dig (det kan vara en falsk eller

förfalskade nummer).

- Bedragare kan hitta information om dig eller om ditt företag online (till exempel via sociala medier).

Lita inte på uppringare bara för att de har denna information.

- Ge inte ut PIN-koden för ditt kredit- eller betalkort eller lösenordet för din nätbanksapp. Din bank kommer aldrig att be dig om sådan information.
- Överför inte pengar till ett annat konto på någons begäran. Din bank kommer aldrig att be dig att göra det så.
- Om du tror att du har blivit utsatt för ett telefonbedrägeri, rapportera det till din bank.

Aktiviteter/ Övningar i klass	<p>En uppsättning frågor för att verifiera medvetenheten om finansiella bedrägerier online.</p> <p>De rätta svaren är färgade i grönt.</p> <p>Vilka finansiella bedrägerier online spelar på känslomässiga triggers för att få dig att ge pengar, gåvor eller personliga uppgifter?</p> <p>A. VISNING; B. ROMANTISKA BEDRÄGERIER; C. MALWARE</p> <p>Vilket ekonomiskt bedrägeri online kan beskrivas så här "Teknik för att bedrägligt skaffa privat information"?</p> <p>A. SIM SWAP; B. PENGAMLA; C. Nätfiske</p> <p>Till vilket ekonomiskt bedrägeri online är följande tips relaterat "Svara aldrig på ett textmeddelande som ber om din PIN-kod, lösenord för onlinekonto eller andra säkerhetsuppgifter"?</p> <p>A. VISNING; B. MALWARE; C. SMISHING</p> <p>Till vilket ekonomiskt bedrägeri online är relaterade följande tips "Se upp för jobberbjudanden från personer eller företag utomlands, eftersom det är svårare för dig att hitta information om deras juridiska status"?</p> <p>A. INVESTERINGSBEDREGIER; B. ROMANTISK BEDRÄGERI; C. PENGAMULING</p> <p>Till vilket ekonomiskt bedrägeri online är relaterade följande tips "Installera ett pålitligt antivirusprogram på dina enheter och håll det ständigt uppdaterat: antivirus kan upptäcka hot och identifiera och blockera skadlig programvara innan de kan göra skada"?</p> <p>A. PERSONUPPGIFTER STÖD; B. MALWARE; C. FALSKA WEBBPLATSER;</p> <p>Vilket finansiellt bedrägeri online fungerar som följer "bedragaren stjälar eller lurar offret att avslöja deras kort/personliga uppgifter/verifieringsmetoder för onlinebanker och därefter göra transaktionen, ofta till mulekonton"?</p> <p>A. IDENTITET STÖLD; B. INVESTERINGSBEDREGIER; C. SMISHING;</p>
Förslag, Utvärderingar, frågeformulär	BILAGA 1
Referenser/Bibliografi	BILAGA 2
Ordlista/Villkor	BILAGA 3

Modul 12 – Skatter och försäkringar	
Varaktighet	4 timmar
Huvudobjekt	<ul style="list-style-type: none">• Studerande kommer lära sig handla om Företag skatter, riskförvaltning och försäkring.• Eleven får lära sig hur man beräknar bolagsskatt.• Eleven kommer att lära sig om typer av företagsförsäkringar.
Lärandemål	Efter denna session, studenter <ul style="list-style-type: none">• kommer att ha en överblick över företagsskatter, riskhantering och försäkringar.• kan beräkna sina företagsskatter• kan betala bolagsskatt.• kan fastställa riskhanteringsplan• kommer att inse den potentiella risken.• kan välja rätt försäkring för sin verksamhet.• kan få en företagsförsäkring
Beskrivning av utbildningens innehåll och material	<ul style="list-style-type: none">✓ Läraren kommer att ge teoretisk och praktisk information om företagsskatter, riskhantering och försäkringar (definitioner, förtydliganden och exempel etcetera).✓ Eleverna arbetar i par och gör några aktiviteter och övningar (till exempel gör några beräkningar).✓ Grupparbete: Student sitter i grupper och diskuterar potentiella risker för ett företag.✓ Läraren tillhandahåller företagets försäkringskrav för varje studieland, eller så kommer studenten att kontrollera dessa krav på egen hand. OR Student kommer att undersöka lagarna i värdländerna för att avgöra vilka försäkringsskyldigheterna är. (Eleven kan besöka vissa webbplatser eller så kommer läraren att tillhandahålla någon webbplats).✓ Student kommer att besöka försäkringsleverantörens webbplats och kontrollera tillgängliga typer av företagsförsäkringar

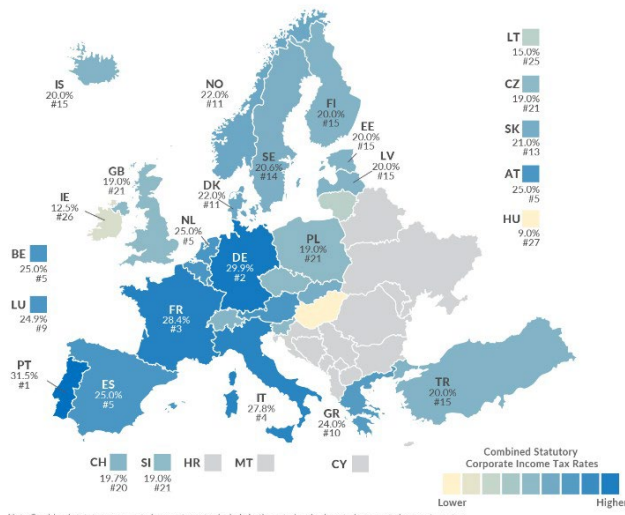
Företagsskatter (bolagsskatt/bolagsskatt)

Alla europeiska OECD-länders företag liksom alla länder runt om i världen betalar bolagsskatt på sina vinster (Figur 1). Varje OECD-länder har sin egen skatteram, och de måste arbeta helt i linje med EU:s standarder och åtgärder för säker finansiell praxis och regleringar mot penningtvätt. Bolagsskattesatserna bestäms av vilket land företaget är baserat i (där de efter intäkter) och deras skatteuttag. På grund av de stora skillnaderna i hur bolagsskatter tas ut av medlemsländerna arbetar OECD tillsammans med Europeiska kommissionen och andra europeiska nationer för att säkerställa att vissa stater inte tillhandahåller förmånliga skatteförmåner till vissa företag.¹ europeiska OECD-länder tar för närvarande ut den lägsta bolagsskattesatsen på 21,7 % (i genomsnitt) jämfört med det globala genomsnittet (23).

Tabell 1. Företagsskattesatser i projektpartnerländer (2022)

Corporate Income Tax Rates in Europe

Combined Statutory Corporate Income Tax Rates in European OECD Countries, 2022

	Europeiska OECD Land	Företags skattesatser
1	Italien	27,8 %
2	Belgien	25 %
3	Grekland	24 %
4	Sverige	20,6 %
5	Kroatien	19,0 %

TAX FOUNDATION @TaxFoundation

Figur 1. Företagsskattesatser i europeiska OECD-länder 2022 (Källa: Skattestiftelsen³)

¹<https://migrionis.com/blog/taxes-in-Europe>

²[https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:](https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:~:text=On%20average%2C%20European%20OECD%20countries,was%2023.54%20percent%20in%202021.3)

³[https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:](https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:~:text=On%20average%2C%20European%20OECD%20countries,was%2023.54%20percent%20in%202021.)

⁴[https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:](https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:~:text=On%20average%2C%20European%20OECD%20countries,was%2023.54%20percent%20in%202021.)

⁵[https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:](https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:~:text=On%20average%2C%20European%20OECD%20countries,was%2023.54%20percent%20in%202021.)

Olika typer av företag, klubbar, kooperativ och oregistrerade föreningar bör betala bolagsskatt på sina vinster från att göra affärer. Reglerna fastställs dock av nationella myndigheter och kan vara olika för varje EU-land (Kontrollera företagsskatt i EU för varje medlemsstat⁴). Därför bör alla företagare i EU kontrollera de nationella reglerna om bolagsskatt i de länder där verksamheten bedrivs (till exempel hur man registrerar sig för bolagsskatt, hur man upprättar en företagsdeklaration, när man ska lämna deklARATION och vilken vinstverksamhet ska betala skatt på⁵).

Mängden skatter ett företag i slutändan betalar på sina vinster beror på bolagsskattebasen och bolagsskattesatsen. Företag kan sänka sin bolagsskatt genom avdrag, statliga subventioner och skattekyphål. Således är den effektiva bolagsskattesatsen, den skattesats som ett företag faktiskt betalar, vanligtvis lägre än den lagstadgade skattesatsen; den angivna kursen före eventuella avdrag.⁶

$$\text{Corporate Tax} = \text{Net Profit Obtained as Per Specific Country's Tax Rules} \times \text{Corporate Tax Rate as Applicable}$$

Figur 2. Företagsskatter. Källa: Företagsskatt (wallstreetmojo.com)⁷

Några korta definitioner:

Företagsskatt: är en skatt på vinster i ett företag.

Skatt på företagsvinster: är de skatter som tas ut på nettovinsten (bruttoinkomst minus tillåtna skattelättnader) av företag. Det mäts i procent både av BNP och av den totala beskattningen.

⁴https://Europa.eu/yourEurope/business/taxation/business-tax/company-tax-eu/index_en.htm

⁵https://Europa.eu/yourEurope/business/taxation/business-tax/index_en.htm

⁶<https://www.investopedia.com/terms/c/corporatetax.asp>

⁷<https://www.wallstreetmojo.com/corporate-tax/>

Bolagets skattepliktiga inkomst: är intäkter minus kostnad för sålda varor (COGS), allmänna och administrativa kostnader (G&A), försäljning och marknadsföring, forskning och utveckling, avskrivningar och andra driftskostnader.

Justerad bruttoinkomst: drar av gällande justeringar från bruttoinkomsten.

Bruttoinkomst: är den totala inkomsten som härrör från varuförsäljning, provisioner, räntor, hyra och andra källor.

Företagsskatteavdrag: är när företag minskar den skattepliktiga inkomsten med vissa nödvändiga och vanliga näringsutgifter. Till exempel investeringar och fastigheter som köpts i avsikt att generera inkomster för verksamheten, löner till anställda, hälsoförmåner, ersättning för undervisning, bonusar, försäkringspremier, resekostnader, osäkra fordringar, räntebetalningar, försäljningsskatter, bränsleskatter, punktskatter, skatteförberedande avgifter, juridiska tjänster, bokföring och reklam.

Dubbeltaxering: är en inkomstskatt som betalas två gånger på samma inkomstkälla. Det kan uppstå när inkomst beskattas på både företagsnivå och personlig nivå, samma inkomst beskattas av två olika länder (till exempel internationell handel eller investeringar när samma inkomst beskattas i två olika länder).

Företagsskatteplanering: är processen att minska beskattningsbar inkomst på ett etiskt sätt. Företag kan undvika att betala alltför höga skatter när de legitimt minskar den skattepliktiga inkomsten genom att använda skatteplaneringsalternativ. Det är INTE oetiska medel – utebliven betalning eller skatteflykt. Företag kan minska skattskyldigheten genom att använda olika avdrag, krediter, statliga subventioner och undantag godkända av Internal Revenue Service (IRS). Skattekonsulter och auktoriserade revisorer har en fördjupad kunskap om skatteregler, skattehantering och skatteplanering så att de kan hjälpa företag med deras företagsskatteplanering.

Företagsskatteberäkning

1. Hitta den justerade bruttoinkomsten och de tillåtna avdragen för att beräkna den skattepliktiga inkomsten.
2. Räkna företagets skattepliktiga inkomst.
3. Multiplicera bolagsskatteprocenten med den beskattningsbara inkomsten
Beskattningsbar inkomst = Justerad bruttoinkomst – Alla tillämpliga avdrag.
Bolagsskatt = skattepliktig inkomst * Bolagsskattesatser.

Exempel:

X företag har tjänat en nettovinst på 10 000 0 SEK under innevarande räkenskapsår. Företaget tillåts upp till 1000 0 SEK i avdrag. Den tillämpliga bolagsskattesatsen är (välj ett värmland från tabell 1). Beräkna nu bolagsskatten.

Skattepliktig inkomst = justerad bruttoinkomst – alla tillämpliga avdrag

skattepliktiga inkomster = 10000 – 1000 = 9000 0 SEK

Företagsskatt = 9000 × 20,6% (till exempel Sverige) = 1854 0 SEK

Således är X företag skyldigt att betala 1854 0 SEK som bolagsskatt.

Några fördelar med bolagsskatt⁸

1. Opartisk: alla registrerade bolag betalar bolagsskatt rättvist, oavsett om det är ett publikt bolag eller ett privat bolag.
2. Statens inkomstkälla: Regeringen förlitar sig på de insamlade intäkterna för att finansiera offentliga tjänster som infrastruktur, försvar och transporter.
3. Skatteavdrag: Företag kan ansöka om skatteavdrag för anställdas sjukförsäkring, löner och andra anställdas kostnader. Osäkra fordringar och förluster kan också dras av från beskattningsunderlaget.
4. Effektiv företagsskatteplanering: Med korrekt skatteplanering kan företag etiskt minska skatteskulderna.
5. Skatteincitament: Många utvecklingsekonomier erbjuder skatterelaterade incitament för att uppmuntra investeringar.

Hur man betalar bolagsskatt

Handledaren kommer att förklara processen baserat på varje studieland.

Några föreslagna webbplatser (läraren är fri att använda på bästa sätt)

⁸<https://www.wallstreetmojo.com/corporate-tax/>

Sverige: <https://skatteverket.se/servicelankar/otherlanguages/inenglish/businessesandemployers/startinganddrivaswedishbusiness/payingtaxesbusinesses.4.12815e4f14a62bc048f5395.html>

Mer information om bolagsskatt i alla projektpartnerländer:

Sverige: <https://taxsummaries.pwc.com/sweden/corporate/taxes-on-corporate-income>

Italien: <https://taxsummaries.pwc.com/italy/corporate/taxes-on-corporate-income>

Grekland: <https://taxsummaries.pwc.com/greece/corporate/taxes-on-corporate-income>

Cyprus: <https://taxsummaries.pwc.com/cyprus/corporate/taxes-on-corporate-income>

Bulgarien: [https://taxsummaries.pwc.com/bulgaria/corporate/taxes-on-corporate-](https://taxsummaries.pwc.com/bulgaria/corporate/taxes-on-corporate-income)

[income](https://taxsummaries.pwc.com/bulgaria/corporate/taxes-on-corporate-income) Belgien: [https://taxsummaries.pwc.com/belgium/corporate/taxes-on-corporate-](https://taxsummaries.pwc.com/belgium/corporate/taxes-on-corporate-income)
[income](https://taxsummaries.pwc.com/belgium/corporate/taxes-on-corporate-income) Kroatien: [https://taxsummaries.pwc.com/croatia/corporate/taxes-on-corporate-](https://taxsummaries.pwc.com/croatia/corporate/taxes-on-corporate-income)
[income](https://taxsummaries.pwc.com/croatia/corporate/taxes-on-corporate-income)

Riskhantering inom finans

Varje investering innebär en viss risk. Här är några definitioner av riskhantering:

Riskhantering är processen att bedöma, hantera och mildra förluster som kan tillämpas på både företag och investeringar.

Riskhantering är processen att identifiera, analysera och acceptera eller mildra osäkerhet i investeringsbeslut.

Riskhantering innebär att ha en plan på plats för att få saker tillbaka till det normala så snabbt som möjligt av något dåligt som händer.

Investeraren bör analysera och försöka kvantifiera potentialen för förluster i en investering, såsom en moralisk risk, och sedan vidta lämpliga åtgärder (eller passivitet) med tanke på fondens investering mål och risktolerans. En gedigen förståelse för risk i dess olika former kan hjälpa investerare att bättre förstå möjligheter, avvägningar och kostnader som är involverade med olika investeringsstrategier.

⁹<https://www.investopedia.com/terms/r/riskmanagement.asp>

Så vad är en risk?

Det är en avvikelse från ett förväntat resultat som kan vara vilken händelse eller omständighet som helst som har en negativ effekt på ditt företag (till exempel risken att få utrustning eller pengar stulna till följd av dåliga säkerhetsrutiner.

Några vanliga risker:

- Strategiskt: beslut som rör ditt företags mål
- Efterlevnad: behovet av att följa lagar, förordningar, standarder och uppförandekoder
- Finansiellt: finansiella transaktioner, system och struktur för ditt företag
- Operativt: dina operativa och administrativa rutiner
- Miljömässiga: externa händelser som verksamheten har liten kontroll över sådana ogynnsamma väder- eller ekonomiska förhållanden
- Rykte: företagets karaktär eller goodwill.
- Övriga: hälsa och säkerhet, projekt, utrustning, säkerhet, teknik, intressenthantering och serviceleverans.

Riskhanteringsplan

1. Identifiera potentiell risk genom att:
 - Utvärdera varje funktion i ditt företag och identifiera allt som kan ha en negativ inverkan på ditt företag.
 - Granska dina register som säkerhetsincidenter eller klagomål för att identifiera tidigare problem.
 - Tänk på eventuella externa risker som kan påverka ditt företag.
 - Brainstorma med din personal.

¹⁰h t t p s : / /www.smallbusiness.wa.gov.au/legal-risk/risk-management

¹¹h t t p s : / /www.smallbusiness.wa.gov.au/legal-risk/risk-management

Här är några frågor som kan hjälpa dig: tappade du ström? var din lokala skadad eller otillgänglig? gick dina leverantörer i konkurs? inträffade en naturkatastrof i ditt område? sade en av dina nyckelpersoner upp sig eller skadades på jobbet? har ditt datorsystem blivit hackat? dina affärsdokument förstördes?

2. Bedöm varje identifierad risk genom att:

- sannolikheten (frekvensen) för att det inträffar
- konsekvensen (påverkan) om den inträffade Risknivå = sannolikhet x konsekvens Hur risken kontrolleras:
- eliminering
- utbyte
- tekniska kontroller
- administrativa kontroller
- Personlig skyddsutrustning.

Använd riskanalysmatrisen för att hjälpa dig bestämma risknivån. (figur 2,3)

Risk Analysis Matrix

Likelihood	Likelihood					
	Rare The event may occur in exceptional circumstances. Less than once in 2 years	Unlikely The event could occur at some time. At least once per year.	Moderate The event will probably occur at some time. At least once in 6 months.	Likely The event will occur in most circumstances. At least once per month.	Certain The event is expected to occur in all circumstances. At least once per week.	
Consequence	Level	1	2	3	4	5
Negligible No injuries. Low financial loss.	0	0	0	0	0	0
Minor First-aid treatment. Moderate financial loss.	1	1	2	3	4	5
Serious Medical treatment required. High financial loss. Moderate environmental implications. Moderate loss of reputation. Moderate business interruption.	2	2	4	6	8	10
Major Excessive, multiple long term injuries. Major financial loss. High environmental implications. Major loss of reputation. Major business interruption.	3	3	6	9	12	15
Fatality Single death.	4	4	8	12	16	20
Multiple fatalities Multiple deaths and serious long term injuries.	5	5	10	15	20	25

Figur 3. riskanalysmatris (källa Small Business Development Corporation12)

Figur 3. bilaga till riskanalysmatris (källa Small Business Development Corporation)

Risk Analysis Matrix

Risk rating	Risk priority	Description
0	N	No risk: The costs to treat the risk are disproportionately high compared to the negligible consequences.
1 – 3	L	Low risk: May require consideration in any future changes to the work area or processes, or can be fixed immediately.
4 – 6	M	Moderate: May require corrective action through planning and budgeting process.
8 – 12	H	High: Requires immediate corrective action.
15 – 25	E	Extreme: Requires immediate prohibition of the work process and immediate corrective action.

3. Hantera riskerna genom att utveckla kostnadseffektiva alternativ för att hantera dem. Detta kan göras genom att:

- Undvik risken – ändra din affärsprocess, utrustning eller material för att uppnå ett liknande resultat men med mindre risk.
- Minska risken - om en risk inte kan undvikas minska dess sannolikhet och konsekvens. Detta kan inkludera personalutbildning, dokumentering av rutiner och policyer, efterlevnad av lagstiftning, underhåll av utrustning, utövande av nödprocedurer, förvaring av register på ett säkert sätt och beredskapsplanering.
- Överför risken - överför en del av eller hela risken till en annan part genom avtal, försäkringar, partnerskap eller joint ventures.
- Acceptera risken – detta kan vara ditt enda alternativ.

4. Övervaka och granska

Du bör regelbundet övervaka och se över din riskhanteringsplan och se till att kontrollåtgärderna och försäkringsskyddet är tillräckligt. Diskutera din riskhanteringsplan med din försäkringsgivare för att kontrollera din täckning.

5. Utarbeta en affärskontinuitetsplan som inkluderar:

- En detaljerad lista som identifierar risker som kan störa ditt företag.
- Åtgärder som ska vidtas om den oväntade händelsen inträffar.

¹³h t t p s : / /www.smallbusiness.wa.gov.au/legal-risk/risk-management

¹⁴h t t p s : / /www.smallbusiness.wa.gov.au/legal-risk/risk-management

Dessa små till medelstora företag löper större monetär risk än större företag eftersom de inte kan absorbera ett ekonomiskt slag lika lätt. Småföretagsförsäkringar kan i grunden tjäna dig och ditt företag på olika sätt:¹⁶

- Det skyddar dina tillgångar.
- Det ger ersättning.
- Det hjälper dig att skydda dig från stämningar.
- Det täpper till kryphål i täckningen.

Typer av företagsförsäkringar

1. Allmän ansvarsförsäkring för företag

Allmän ansvarsförsäkring för företag skyddar företag från problem som kan uppstå genom den typiska affärsverksamheten såsom personskador, egendomsskador, kroppsskador, skadegörelse, inkomstbortfall.

2. Företagsinkomstförsäkring ELLER Avbrottsförsäkring

Avbrottsförsäkringen täcker inkomstförluster som ett företag drabbas av efter en katastrofrelaterad stängning av verksamheten eller på grund av återuppbyggnadsprocessen efter en katastrof. Detta skydd sträcker sig till slutet av den avbrottsperiod som bestäms av försäkringen. Avbrottsförsäkring skiljer sig från egendomsförsäkring då den täcker både den fysiska skadan på verksamheten och den vinst som skulle ha tjänats in.

Avbrottsförsäkring täcker:

1. Vinst som skulle ha intjänats baserat på tidigare månaders bokslut.
2. Fasta kostnader såsom driftskostnader och andra kostnader som fastigheten fortfarande ådrar sig baserat på historiska kostnader.
3. Tillfällig plats: Vissa försäkringar täcker extra utgifter för att flytta till och driva från en tillfällig plats.
4. Provision och utbildningskostnad: kostnaden för att tillhandahålla utbildning till operatörerna av de maskiner som ersätts av försäkringsgivaren efter de försäkrade händelserna.
5. Extra utgifter, till exempel ersättning för skäliga utgifter (utöver de fasta kostnaderna) som gör att verksamheten kan fortsätta verksamheten medan fastigheten repareras.

¹⁶https://www.shopify.com/blog/how-to-get-business-insurance

¹⁷https://en.wikipedia.org/wiki/Business_interruption_insurance

6. Civil myndighets inträde/utträde. Statligt beordrad stängning av affärslokaler som direkt orsakar inkomstbortfall (till exempel påtvingade företagsstängningar på grund av statligt utfärdade utgångsförbud eller stängningar av gatan i samband med en täckt händelse).

3. Hembaserad företagsförsäkring

Om du inte har en kontorsbyggnad eller ett fysiskt skyltfönster och du driver ett litet företag utanför ditt eget hem så kan du kombinera hembaserad företagsförsäkring med din nuvarande försäkring. Det inkluderar ansvarsskydd för potentiella tredje parts skador och all affärsutrustning. (Kontakta din försäkringsgivare för att se vilka alternativ de kan erbjuda).

4. Kommersiell fastighetsförsäkring

Kommersiell fastighetsförsäkring hjälper till att skydda din ägda eller hyrda byggnad och utrustning som du använder för att driva ditt företag.

5. Produktansvarsförsäkring

Produktansvarsförsäkring skyddar dig från stämningar och andra rättsliga åtgärder som kan bli följden av missbruk eller olyckor i samband med dina produkter.

6. Fordonsförsäkring

Du eller någon av dina anställda använder en bil i affärssyfte så denna bil måste vara helt försäkrad. En helbilförsäkring täcker dock även din tjänstebil vid en olycka.

7. Yrkesansvarsförsäkring ELLER fel och utelämnanden (E&O) försäkring

Yrkesansvarsförsäkringen hjälper till att täcka stämningar som hävdar att du har gjort ett misstag i de tjänster du tillhandahållit.

8. Arbetskadeförsäkring

Denna typ av försäkring ger anställda förmåner om de blir skadade eller sjuka av sitt jobb. Det betalar för deras medicinska räkningar, ersätter det mesta av deras förlorade lön om de missar arbete för att återhämta sig, täcker begravning

kostnader om de mister livet på grund av en arbetsrelaterad skada eller sjukdom och betalar för pågående vård, till exempel sjukgymnastik.

1. **Dataintrångsförsäkring ELLER cyberförsäkring**

Dataintrångsförsäkring hjälper ditt företag att reagera på ett dataintrång om personligt identifierbar information försvinner eller blir stulen. Denna försäkring kan betala dina kostnader för att meddela drabbade individer, erbjuda tjänster för övervakning av identitetsstöld och skapa en PR-kampanj.

2. **Kommersiell paraplyförsäkring**

Denna typ av försäkring utökar täckningsgränserna för vissa av dina ansvarsförsäkringar. Så om en skadeanmälan överskrider gränserna för din försäkring, kan din paraplyförsäkring hjälpa till att täcka skillnaden.

3. **Företagsägarens policy.**

En policy som kombinerar vanligtvis kommersiell egendom, allmänt ansvar och affärsavbrottsförsäkring.

Hur mycket du betalar för en företagsförsäkring beror på:

- Vilken typ av försäkring du köper
- Mängden täckning du vill ha
- Det totala värdet av verksamheten eller investeringarna som täcks
- Kvaliteten på den försäkringsleverantör du använder

Notera: inkludera försäkringspremier i din totala budget eftersom de är en viktig del av att skydda dina företagsinvesteringar.

Hur du väljer den bästa företagsförsäkringen

4. Bedöm ditt företag och förstå de potentiella riskerna (definiera potentiella stämningar, olyckor eller andra skador som kan skada ditt företag för att hitta lämpligt försäkringskydd för ditt företag). Här kan du ställa dig själv följande fråga:

- Har mitt företag en fysisk plats som allmänheten kan komma åt?
- Har jag anställda?
- Kommer jag att använda mitt eget fordon eller ett företagsfordon för företag?
- Kan mitt företag överleva om det måste stängas efter att ha blivit skadat?

2. Välj en licensierad, ansedd kommersiell försäkringsagent.
3. Få en offert för Företagsförsäkring och jämför mellan olika tillgängliga val. Jämför förmåner, priser och villkor för att avgöra det bästa alternativet baserat på pris, täckning och kundservicerecensioner.

Hur du får en företagsförsäkring

Först, du behöver samla in all information om:

- Din verksamhet såsom bruttoårsförsäljning, ägarhistorik, antal år i verksamheten, huvudsakliga affärsfunktioner, antal anställda och total årslön.
- Din företagsegendom såsom verktyg och utrustning, inredning, affärstillgångar, affärsdokument, affärsplats, byggnadsålder, byggnadsyta, byggnadskonstruktion, byggnadssäkerhet.

Andra, förstå hur försäkring kan hjälpa.

Tredje, se över olika typer av företagsförsäkringar. Om du vet vilka typer av företagsförsäkringar ditt företag behöver, få en offert online.

Fjärde, bedöma affärsrisk genom att beakta följande faktorer:¹⁸

- Arbetsmiljö. Är din arbetsplats olycksbenägen? Använder du tunga maskiner med några få anställda? Arbetsskadeförsäkring är ett måste.
- Digitalt fotavtryck. Bedriver du hela din verksamhet från din dator? Vilka är dina beredskapsplaner om din dator blir hackad och du inte kan arbeta? I det här fallet är cyberförsäkring det bästa alternativet.
- Fysisk arbetsyta. Finns det en fysisk plats som allmänheten kommer in på? Om så är fallet, du kommer att vilja ha en allmän ansvarsförsäkring.
- Regionalt väder. Ligger ditt företag i ett område som är utsatt för naturkatastrofer som översvämningar, orkaner eller tornados? Kommersiell egendomsförsäkring skulle skydda tillgångar som förstördes i en katastrof.

Femte, hitta en ansedd licensierad agent.

Sjätte, du kan få hjälp av försäkringsagenter för att förstå hur varje försäkring fungerar och om det kan hjälpa ditt företag.

¹⁸h t t p s : / /www.shopify.com/blog/how-to-get-business-insurance

Sjunde, få offerter från företagsförsäkringsleverantörer och kom ihåg att du kan:

- Använd ditt nätverk.
- Arbeta med en mäklare som har erfarenhet inom ditt område för att hjälpa dig hitta din försäkring som passar.
- Överväg specialförsäkring eller gap-policyer. För det åttonde, granska, anpassa och köp din policy Slutligen, granska och omvärdera din policy årligen

Aktiviteter/övningar i klassen

I klassövningar

- Eleverna kommer att arbeta i grupper och kontrollera skatten på företagsvinster under de senaste 20 åren med hjälp av diagrammet (de kommer att kontrollera skatten på företagsvinster för OECD-länder och sedan för sina värdländer).
- <https://data.oecd.org/tax/tax-on-corporate-profits.htm>
- Eleverna kommer också att prova kartan för att hitta den högsta och lägsta skatten på företagsvinster i hela världen.
- Studenter kommer att arbeta i grupp och räkna företags samarbetskatt och företags skattepliktiga inkomster i vissa valda EU-länder (de kommer att använda tabellen "Bolagsskattesatser i projektpartnerländer"). Föreläsare kommer att ge exempel från riktiga företag.
- Läraren kommer att ge eleverna några exempel på risker och typer av företag sedan studenterna kommer att använda riskanalysmatris för att bestämma risknivån.
- Studenten kommer att arbeta individuellt och hitta (4–5) försäkringsgivare för företag i värdlandet (projekt partnerländer).

Föreslagen utvärdering

BILAGA 1

Frågeformulär

Referenser/Bibliografi

BILAGA 2

Ordlista/Villkor

BILAGA 3

Allmän frågor

1. Vad förväntade du dig att lära dig av den här kursen?
2. Kursen motsvarade mina förväntningar/behov?
 - Håller helt med
 - Håller med
 - Obestämd
 - Håller inte med
 - Håller absolut inte med
3. Rate your overall experience of the course
 - Utmärkt
 - Mycket bra
 - Genomsnittligt
 - Dålig
 - Mycket dålig
4. Vad gillade du mest/minst på kursen?

Kursens utformning och aktiviteter

1. Kursens innehåll var välorganiserat och lätt att följa
 - Håller helt med
 - Håller med
 - Obestämd
 - Håller inte med
 - Håller absolut inte med

2. Betygsätt kursens övergripande svårighetsgrad
 - För svårt
 - Svårt
 - Måttlig
 - Lätt
 - Mycket lätt

3. Uppgifterna förklarades tydligt
 - Håller helt med
 - Håller med
 - Obestämd
 - Håller inte med
 - Håller absolut inte med

4. Vilka aktiviteter/uppgifter tyckte du var mest användbara? Varför?

Undervisning och stöd

1. Kursmaterialet var användbart
 - Håller helt med
 - Håller med
 - Obestämd
 - Håller inte med
 - Håller absolut inte med

- 2.Handledaren var engagerande
 - Håller helt med
 - Håller med
 - Obestämd
 - Håller inte med
 - Håller absolut inte med

- 3.Handledaren gav användbar feedback
 - Håller helt med
 - Håller med
 - Obestämd
 - Håller inte med
 - Håller absolut inte med

PLOUTOS

BILAGA 2

Modul 1 - Vad är finansiell kompetens

- Inga referenser

Modul 2 – Privatekonomistyrning

- Kenton W., Vad är privatekonomi och varför är det viktigt? (2022, september) Investopedia, hämtad från:<https://www.investopedia.com/terms/p/personalfinance.asp>
- Hantering av personlig ekonomi, Handbook for Social Workers/Vintere A., ed., Klaipeda – Kuressaare - Jelgava, (2017) 119 s., Hämtad från:<https://www.kvk.lt/wp-content/uploads/2020/11/Personal-Finance-Management-Handbook.pdf>
- Tyagi N., Vad är privatekonomi? Viktighet, typer, processer och strategier, (2020, november), Analytiska steg, hämtat från:<https://www.analyticssteps.com/blogs/what-personlig-ekonomi-viktighet-typer-process-strategier>
- Trent Larsen T., How to Manage Your Finances, (2021, december), WikiHow, Hämtad från:<https://www.wikihow.life/Manage-Your-Finances>
- Personal Finance 101: Den kompletta guiden för att hantera dina pengar, (2021, januari), CNBC, Hämtad från:<https://www.cnbc.com/guide/personal-finance-101-the-complete-guide-to-hantera-dina-pengar/#set-kortsiktiga-och-långsiktiga-mål>
- Steg för effektiv planering och hantering av personlig ekonomi, Credit Counseling Society, Hämtas från:<https://nomoredebts.org/blog/manage-money-better/steps-for-effective-personlig-ekonomi-hantering-och-planering>

Modul 3 - Finansiella tjänster (Vad är mobila pengar, kryptovaluta etcetera)

- FAS: Vad är mobilpengar? Hur skiljer det sig från mobilbank? DataHelp från International Monetär Fond, Hämtad från: <https://datahelp.imf.org/knowledgebase/articles/1906552-fas-what-is-mobile-money-how-är-det-annorlunda-fro>
- Lowe C., Mobile Money: Industrin på 1 biljon dollar som driver den finansiella integrationen av världens fattiga, (2022, Maj), GSMA Innovation Fond, Hämtad från: <https://www.gsma.com/mobilefordevelopment/blog/mobile-money-the-1-trillion-industry-driver-den-finansiella-inkluderingen-av-världarna-fattiga/>
- Osafo-Kwaako P., Singer M., White O. och Zouaoui Y., Mobile money in emerging markets: The business case for financial inclusion, (2018, mars), Mc Kinsey & Company, Hämtad från: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/mobile-money-på-tillväxtmarknader-affärsfallet-för-finansiell-inkludering>
- Mobil pengaöverföring: För- och nackdelar, (2022, april), Jämför belopp, hämtat från: <https://www.compareremit.com/money-transfer-tips/mobile-money-transfer-pros-and-nackdelar/>
- Adeniran A., An Introduction to Mobile Money & Agency Banking, (2021, december), Moni, Hämtad från: <https://www.moni.africa/post/mobile-money-and-agency-banking>
- Frankenfield J., Cryptocurrency Explained with Pros and Cons for Investment: Lär dig vad du behöver veta innan du investerar i en virtuell valuta, (2023, januari), Investopedia, Hämtad från: <https://www.investopedia.com/terms/c/cryptocurrency.asp>
- Marr B., en kort historik över Bitcoin och kryptovaluta som alla borde läsa, (2017, december), Forbes, Hämtad från: <https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2017/12/06/a-short-history-of-bitcoin-and-kryptovaluta-alla-ska-läsa/>
- A Kort Historia av Kryptovalutor, Kriptomat, Hämtad från: <https://kriptomat.io/cryptocurrencies/history-of-cryptocurrency/>

PLUTOS

Modul 4 – Sparande (olika sätt att spara, mål, etcetera)

- Familjeekonomi och finansiell utbildning, (2010, december 2010), University of Arizona, hämtat från: <https://financeintheclassroom.org/downloads/WhatSavingswhyimportant.pdf>
- Kagan J., Vad är besparingar? Så här beräknar du din sparränta, (2022, maj), Investopedia, hämtad från: <https://www.investopedia.com/terms/s/savings.asp>
- Sweta I., Besparingar, (2023, januari), Cleartax, Hämtad från: <https://cleartax.in/g/terms/savings>
- 8 enkel sätt till att spara pengar, Bank av Amerika, Hämtad från: <https://bettermoneyhabits.bankofamerica.com/en/saving-budgeting/ways-to-save-money>

Modul 5 – Investeringar

- <https://www.investopedia.com/terms/i/investment.asp>
- www.investor.gov
- [https://www.investor.gov/introduction-investing/investing-basics/investment-produkter/certifikat-deposition-cds#:~:text=A%20certifikat%20av%20insättning%20\(CD,ursprungligen%20investerad%20plus%20alla%20intresse](https://www.investor.gov/introduction-investing/investing-basics/investment-produkter/certifikat-deposition-cds#:~:text=A%20certifikat%20av%20insättning%20(CD,ursprungligen%20investerad%20plus%20alla%20intresse)
- Investerares Beredskap Checklista chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.investor.gov/sites/investorgov/files/2019-03/OIEA_Financial_Capability%20Checklist.pdf
- <https://www.investor.gov/protect-your-investments/fraud/how-avoid-fraud>
- <https://www.shopify.com/blog/investing-in-your-business>
- <https://smallbusiness.chron.com/types-business-investment-69783.html>

Modul 6 – Lån

- Inga referenser

Modul 7 – Inkomstgenererande aktiviteter: Urval, planering och förvaltning

- Inkomstgenererande aktiviteter (IGA) <https://www.fao.org/3/x0206e/x0206e03.htm>
- Urval, planering och förvaltning (SPM) av inkomstgenererande aktiviteter (IGA) är en utbildningskurs för semi-läskunniga deltagare i VS&L-interventionen. Den har utformats för deltagare som är intresserade av att starta upp IGA:s i de torkabenägna distrikten i Zimbabwe. https://wvusstatic.com/2019/pdfs/SPM_Manual.pdf
- Utbildningsguide för fälttjänstemän och byagenter, urval, planering och ledning (SPM) av Inkomstgenererande Aktiviteter https://s227aa2db1b3b0942.jimcontent.com/download/version/1643284013/module/7487_493651/name/SPM_manual_1.02_English.pdf
- Ungdoms Agri-Skilling för anständig sysselsättning (Yade), inkomstgenererande aktivitet - urval, planering och ledning. <https://www.afard.net/publications/manuals/181-yade-income-generering-aktivitet-urval-planering-och-hantering/fil>

Modul 8 – Hur man skapar affärsplan

- <https://www.investopedia.com/terms/b/business-plan.asp>
- <https://www.nerdwallet.com/article/small-business/business-plan>
- <https://www.forbes.com/advisor/business/how-to-write-a-business-plan/>
- <https://www.shopify.com/blog/business-plan>
- <https://unsplash.com/s/photos/business-plan>
- <https://unsplash.com/s/photos/business-plan>
- <https://www.shopify.com/blog/business-plan>
- <https://www.thebalancemoney.com/elevator-speech-examples-and-writing-tips-2061976>
- <https://www.shopify.com/blog/business-plan>
- <https://www.shopify.com/blog/business-plan>
- <https://www.sba.gov/business-guide/plan-your-business/write-your-business-plan>
- <https://startupsavant.com/lean-startup-business-plan-guide#:~:text=What%20is%20a%20Lean%20Startup,identifying%20a%20problem%20and%200>
[lösning](#)
- <https://economyaat.net/en/model/canvas-economyaat>

Modul 9 – Hur man begär ett mikrolån och fonder

- <https://www.educba.com/microfinance-loan/>
- <https://allcloud.in/blog-details/22/7-Stages-in-Loan-Origination-process>
- <https://www.nortonfinance.co.uk/know-how/a-to-z-of-finances/how-do-loan-applications-arbete>
- <https://farmcreditcfl.com/resources/article/5-basic-steps-loan-approval-process>
- <https://www.tatanexarc.com/info-hub/business-expansion/how-to-apply-for-a-mikrofinansieringslån-405/>
- <https://microstart.be/sv>
- Dokument från microStart:
 - microStart Funding Presentation (2022)
 - Kreditmanual (september 2022)
 - Utvärderingsutbildning (ansökan om finansiering) (2020)

Modul 10 – Hur man öppnar ett konto

- https://Europa.eu/yourEurope/citizens/consumers/financial-products-and-services/bank-accounts-eu/index_en.htm
- <https://gocardless.com/guides/posts/how-to-open-a-business-bank-account-in-Europe/>
- <https://wamo.io/blog/the-easiest-way-to-open-a-business-account-in-cyprus>
- <https://www.monito.com/en/wiki/open-bank-account-greece-even-without-proof-residency#översikt>
- <https://www.companyformationbulgaria.com/opening-a-bank-account-in-bulgaria>

Modul 11 – (Online) Finansiellt bedrägeri

- CERTFin Report 2022 "Bank IT-säkerhet och bedrägeri"

- ("I Navigati" CERTFin medvetenhetskampanj – webbserie om cybersäkerhet med engelska undertexter: https://www.youtube.com/watch?v=SL3BzK4cDZw&list=PL37_OtPM5N-Gy_HWpOKkLZ8jj2sViRKRn

Modul 12 – Skatter och försäkringar

- <https://migronis.com/blog/taxes-in-Europe>
- <https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:~:text=På%20genomsnitt%2C%20Europeiska%20OECD%20länder,var%2023.54%20percent%20in%202021.>
- <https://taxfoundation.org/corporate-tax-rates-Europe-2022/#:~:text=På%20genomsnitt%2C%20Europeiska%20OECD%20länder,var%2023.54%20percent%20in%202021.>
- https://Europa.eu/yourEurope/business/taxation/business-tax/company-tax-eu/index_en.htm
- https://Europa.eu/yourEurope/business/taxation/business-tax/index_en.htm
- <https://www.investopedia.com/terms/c/corporatetax.asp>
- <https://www.wallstreetmojo.com/corporate-tax/>
- <https://www.wallstreetmojo.com/corporate-tax/>
- <https://www.investopedia.com/terms/r/riskmanagement.asp>
- https://www.bluehost.com/blog/learning-how-to-protect-your-business-investment-försäkringsavtal-och-plats-security/?irpid=101&clickid=P61C101S570N0B5578A2D4499E0000V129&gclid=CjwKCAiA2fm_dBhBpEiwA4CcHzeZOqDRgT60LW5JDBe9q7D8wCWHhcM8ik_Xhz3X5o5-aMxTRH7LqrxoCMHwQAvD_BwE&gclsrc=aw.ds
- <https://www.shopify.com/blog/how-to-get-business-insurance>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Business_interruption_insurance
- <https://www.investopedia.com/terms/r/riskmanagement.asp>
- <https://www.smallbusiness.wa.gov.au/legal-risk/risk-management>

BILAGA 3

Modul 1-Vad är finansiell kunskap
Budget
Budgetplan
Inkomst
Utgifter
Underskott
Överskott

Modul 2 – Privatekonomistyrning
Budgetering
Bankverksamhet
Kreditkort
Diskretionära utgifter
Avd
Utgifter
Fastighetsplanering
Finansiella mål
Finansiella risker
Inkomst
Investeringar
Försäkring
Räntor
Lån
Långsiktiga finansiella mål
Planering av bolån
Skydd
Privatekonomi
Personlig ekonomihantering
Personlig budget
Erforderliga utgifter

PLOUTOS

Pensionsplanering
Kortsiktiga finansiella mål
SMART
Kortsiktiga finansiella mål
Besparingar
Utgifter
Beskatta

Modul 3 - Finansiella tjänster (Vad är mobila pengar, kryptovaluta etcetera)

Agency Banking
Block
Kontanter
Krypto-valuta
Mynt
Centraliserade mellanhänder
CICO (Cash-in-cash-out)
Digital plånbok
Decentraliserat system
Digitalt spår
Finansiella instrument
Inledande mynterbjudanden (ICOs)
Mobil POS-terminal
Brytning
Mobila pengar
Mobila pengar ombud
Mobilbank
Transaktioner
Telekomleverantör

Co-funded by
the European Union

PLOUTOS

Modul 4 - Sparande (Olika sätt att spara, mål, etcetera)

Konkurs

Kollar konton

Insättningsbevis (CD-skivor)

Utgifter

Investering

Långsiktigt sparande

Penningmarknadskonton

Vinst

Sparkonton

Besparingar

Kortsiktigt sparande

Sparhastighet

Avvägningar

Uttag

Modul 5 – Investeringar

Uppskattning

Förvärv

Obligationer

Huvudstad

Kryptovaluta

Handelsvaror

Samlarföremål

Aktier

Bedrägeri

Investering

Investera

Indexfonder

Fonder

PLOUTOS

Fastighet
Lager
Spekulation
Sparande
Räntebärande värdepapper

Modul 6 - Lån

Låncykel

Modul 7: Inkomstgenererande aktiviteter: Urval, planering och förvaltning

Huvudstad
Kosta
Efterfrågan
Tjänar
Utrustning
Utgifter
Mål
Inkomst
Inkomstgenererande aktivitet
Ingångar
Bankanställd ansvarig för lån
Förvaltning
Marknadsföra
Behov
Operatör
Ägare
Planera
Pris
Produktion

PLOUTOS

Produkter
Vinst
Kvantitet
Råmaterial
Resurser
Risker
Sparande
Urval
Tjänster
Stock
Tillförsel
Uppgifter

Modul 8-Hur man skapar affärsplan

Aktiviteter
Affärs plan
Affärsmodell
Kundsegment
Kostnadsstruktur
Kanaler
Finansiell plan
Marknadsplan
Marknadsföringsstrategi
Intäktströmmar
Partnerskap
Resurser
SWOT
Värde proposition

Co-funded by
the European Union

Modul 9: Hur man begär ett mikrolån och medel

Rådgivare

Affärsplan

Stängning

Coaching

Avtal

Kreditansökan

Kreditkommittén

Kreditbeslut

Kredithistorik

Kreditkärna

Kreditvärdighet

Deposition

Finansieringsbehov

Medel

Borgensman

Inkomst

Långgivare

Lån

lånegaranti

Mikrolån

Återhämtning

Återbetalningar

Starta ett företag

Stöd

Omsättning

Rörelsekapital

Modul 10 – Hur man öppnar ett bankkonto

Business Bank aAccount

Grundläggande betalningskonto

Checkkonto

Penningmarknadskonto

Merchant Services-konto

Sparkonto

Modul 11 – (Online) Finansiellt bedrägeri

Falska webbplatser

Investeringsbedrägerier

Identitetsstöld

Skadlig programvara

Money Mule

Online shopping bedrägeri

Nätfiske

Romantisk bluff

SIM-byte

Smishing

Vishing

Modul 12 -Skatter och försäkringar

Avbrottsförsäkring

Företagsskatt

Dubbeltaxering

Bruttoinkomst

Försäkring

Ansvarsföretagsförsäkring

Riskhantering